

HAKİKAT'te Bu Ay:

TAKDİM

BAŞYAZI

"Andolsun ki Biz Âdemoğullarını Üstün Bir İzzet ve Şerefe Mazhar Kıldık." (İsrâ: 70)

"Biz İnsanı En Güzel Bir Biçimde Yarattık." (Tin: 4)

"Bir Zamanlar Rabb'in Meleklerle: 'Ben Yeryüzünde Bir Halife Yaratacağım' Demişti." (Bakara: 30)

"Biz Bir Şeyin Olmasını Dilediğimiz Zaman, Sözümüz Ona Ancak 'Ol!' Dememizden İbaretir. O da Derhâl Oluverir." (Nahl: 40)

"Sizin Yaratılışınızda ve Yeryüzünde Yayıdığı Canlılarda, Kesin Olarak İnanan Kimseler İçin İbretler Vardır." (Câsiye: 4)

YARATILMIŞLARIN EN ŞEREFLİSİ, KÂİNATIN HÜLÂSASI; "İNSAN"

Yaratan, İnsanı Nasıl Yarattığını Beyan Ediyor

İnsan

Hâlik-ı Azîm Bâri-i Kerîm

Mükerrerrem İnsan

Bâtındaki Mükerremlîğe Gelince

Âlem-i Kebir

Kâinatın Hülâsası İnsan

[Hazret-i Allah'ın Nuru Âlemlerin Gurur ve Sürûru Olan Muhammed Aleyhisselâm Nûrun Alâ Nûr](#)

[İLK İNSAN HAZRET-İ ADEM ALEYHİSSELÂM'IN YARATILIŞINDAKİ İLÂHÎ HİKMETLER, İNCE SANATLAR](#)

[Allah'ın Halifesi](#)

[Âdem Aleyhisselâm'ın Yaratıldığı Toprağın Merhaleleri ve Ruh Verilme](#)

[Merhalelerdeki Hikmet ve İbret](#)

[Ahd ve Misak](#)

[Meleklerin İmtihanı](#)

[Tâzim Secdesi](#)

[İblis](#)

[Mühlet Dileme](#)

[İblis'ten İtirafı](#)

[Yüce Ferman](#)

[İblis'e Mühletin ve Ruhsatın Verilişi](#)

[HAZRET-İ HAVVÂ](#)

[CENNET ve MEMNU MEYVE](#)

[İlâhî Uyarı](#)

[Seytanın Hile ve Tahriki](#)

[Tevbe ve Bağış](#)

[Cennetten Yeryüzüne](#)

/ İsmail Yavuz

Kur'an-ı Kerim Tefsiri

[İhlâs Sûre-i Şerif'inin Tefsiri \(24\)](#)

[ALLAH-U TEÂLÂ'NIN İLİMDE MUVAFFAK KILDIĞI HAS KULLARI](#)

Bunlar vâris-i enbiya oldukları içindir ki, Âyet-i kerime ve Hadis-i şeriflerin tecelliyatına mazhar olmuşlardır. Yani bildirdiği kadar bilir, gösterdiği kadar görür. Hakk'ta fani olduğu zaman bunlar husule gelir.

Hazret-i Muhammed Aleyhisselâm

[Hicretin Yedinci Yılı](#)
[Hayber'in Fethi \(2\)](#)

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz:

"Yarın sancağı öyle bir kimseye vereceğim ki, o Allah'ı ve Resul'ünü sever, Allah ve Resul'ü de onu sever." buyurdu. (Tirmizî)

**Muhterem Ömer Öngüt -kuddise sırruh-
Efendi Hazretleri'nin Hayat-ı Saadetlerinden
İnciler (68)**

["Nefsine Mal Eden Helâk Olur"](#)

"Cenâb-ı Hâlık'ımız bize hakikati duyursun. Yoksa insan hakikaten kör

olarak gidiyor."

EVLİYÂ-İ KİRAM -kaddesallahu Esrârehüm- Hazerâtı'nın "Hâtemü'l-Evliyâ" Hakkındaki Beyan ve İfşaatları (191)

[Azîzü'd-dîn Nesefî -kuddise sırruh-](#)

Allah-u Teâlâ'nın Sevgililerinin İfşaatlarına İzah ve Açıklamalar (124)

[DÂVUD BİN MAHMUD EL-KAYSERÎ -Kuddise Sırruh- \(4\)](#)

Tasavvuf'un Aslı Hakikat ve Marifetullah İncileri

[İbtîlâ ve İmtihan \(2\)](#)

Allah-u Teâlâ Âdem Aleyhisselâm'dan itibaren insanları bir imtihan sahnesi olan dünyaya göndermiş ve hikmetinin iktizası olarak kimini kiminden üstün kılmıştır.

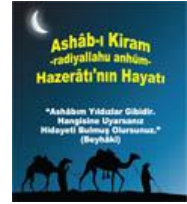
İSLÂM İLMİHALİ

[Hacc \(21\)](#)

[HACC HAKKINDA BİR TATBİKAT \(5\)](#)

ASHÂB-I KİRAM -Radiyahallahu anhüm- HAZERÂTI'NIN HAYATI

[HAZRET-İ EBU BEKİR SİDDİK -Radiyahallahu Anh- \(37\)](#)

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz, bir defasında da yanında Hazret-i Ebu Bekir -radiyallahu anh- ile Hazret-i Ali -radiyallahu anh- bulunduğu halde çeşitli kabileleri ziyaret ediyorlardı. Şeyban bin Sa'lebe oğullarından varlıklı ve yaşlı başlı kimselerin bulunduğu büyük bir toplantıya rastladılar.

GÜNDEM

[Terör Örgütünün Devletçiği Elinden Alınmalı, Devlet İmkânlarını
Kullanması Engellenmelidir.](#)

/ Uğur Kara

"Örgütlü", "Silahlı", "Dış Destekli" bir "Fitne" ile mücadele topyekün olmadığı müddetçe nihai başarının sağlanması mümkün değildir.

GÜNDEM

[Kırım'da Rus Zulmü Yeniden Başladı](#) / Şinasi Çapa

Kırımlılar bizim öz gardaşlarımız, dindaşlarımızdır. Kültürümüz, dilimiz, dinimiz birdir. Onların her türlü derdi ile dertlenmek vazifemizdir.

Eğitim

["Pembe Rengi Çok Seviyorum!"](#) / Canan Büşra Kara

| [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Bismillahirrahmanirrahim

"Allah-u zül-celâl vel-kemâl Hazretleri'ne; O'nun sevdiği ve beğendiği şekilde bitmez-tükenmez hamd-ü senâlar olsun.

Peygamberimiz Efendimiz'e, onun diğer peygamber kardeşlerine, hepsinin Âl ve Ashâb-ı kiram'ına, etbâına, ihsan duygusuyla kıyamete kadar onlara tâbi olup izinden gidenlere; sonsuzların sonsuzuna kadar salât-ü selâmlar olsun."

Muhterem Okuyucularımız;

Yaratmak; olmayanı, bilinmeyi ortaya koymak, hiç yoktan var etmektir. Bu da yalnız Hazret-i Allah'a mahsustur.

Her şeyi nizam ve intizam içinde yoktan var eden, her yarattığını birbirine uygun, yeni bir icat ile numunesiz olarak yaratan O'dur.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Allah her şeyin yaratıcısıdır. O her şeye vekildir." (Zümer: 62)

Her şeye ihtimamla bir şekil ve hususiyet verir, düzenler ve en güzel bir biçimde terkip eder. Yarattığı şeylerde güzelliğinin kemâlini gösterir.

"Allah ne dilerse yaratır." (Âl-i imran: 47)

Bir şeyi yaratmak istediğinde; onu düşünüp tasarlamaya, zamana, mekâna ve numuneye muhtaç değildir. Kâinatı ve içindeki her şeyi misilsiz, benzersiz yaratmıştır. Her şeyin en güzelini, en güzel hikmetlerle yaratan O'dur.

İnsanların yaptığı, sadece O'nun verdiği akıl sayesinde yaratılanların sırlarını keşfetmekten ibarettir.

Âyet-i kerime'sinde:

"Bir şeyi dilediği zaman, O'nun emri sadece "Ol!" demekten ibarettir. O da hemen oluverir." buyuruyor. (Yâsin: 82)

Allah-u Teâlâ'nın iradesinin sonsuz olduğunu gösteren bu ilâhi beyan, bir şeyi yokluk âleminden varlık âlemine çıkarmayı ve bunun sûratini gösteren bir temsildir. Yoksa burada kendisine emir verilen bir şey yoktur. Her şey O dilediği an meydana geliverir. O bir şey için sadece bir tek emir verir, bu emrin tekrarına ihtiyaç yoktur. **"Ol!"** dediği şey kaçınılmaz olarak var olur.

Yaratılan her şey, bütün bunları yaratan Müdebbir'in kudret ve azametini, vahdaniyet ve samedâniyetine apaçık birer delildirler.

Bu sebepledir ki Allah-u Teâlâ'nın kudret ve azametini, hikmetinin tecellilerini göstermek için bu deliller üzerinde açıklamalarda bulunacağız.

Var olan her şeyi O yaratıyor, insanı en mükerrem yarattığı ve dünya âlemini onunla süslediği için insanı ele alıyoruz.

Allah-u Teâlâ dünya ve ahireti insan için, insanı da kendisini tanımaları ve ibadet etmeleri için yaratmıştır.

Âyet-i kerime'sinde şöyle buyuruyor:

"Ben cinleri ve insanları ancak (beni bilsinler) bana ibadet etsinler diye yarattım." (Zâriyat: 56)

Yaratılışın başlangıcında şekilsiz bir yaratık olduğumuz halde **"Ahsen-i takvim"** olan insan şekline koydu.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde buyururlar ki:

"Allah Âdem'i kendi suretinde yarattı." (Buhârî)

İnsanda öyle tecelli ettiği gibi kâinatta da öyle tecelli etti.

İnsanın hayat bulması hakkındaki ilâhî iradesi tecellî edince; zamana, tahavvüle, teselsüle muhtaç olmaksızın ilk insan müstakil olarak vücuda geldi.

•

Cenâb-ı Hakk'ın kudret eli ile yokluk karanlığından açığa çıkardığı ilk şey Muhammed Aleyhisselâm'ın nuru idi. Cemal nurundan en evvelâ onun nurunu yarattı.

Bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyururlar:

"Allah'ın yarattığı şeylerin ilki, benim nurumdur." (K. Hafâ. 1, 309, 311)

Bir diğer Hadis-i şerif'lerinde de bu hakikati beyan buyurmuşlardır:

"Âdem ruh ile ceset arasında iken ben peygamberdim." (Ahmed bin Hanbel)

Allah-u Teâlâ kendi nurundan ilk olarak onu yaratmış ve peygamber olarak halketmiştir.

Hem "**Ebu'l-ervâh**"tır, hem "**Rahmeten lil-âlemîn**"dir, hem "**Sebeb-i mevcûdat**"tır. Bunun içindir ki bütün Peygamber Efendilerimiz, bütün melekler, bütün yaratılmışlar o evin misafiri makamındadırlar. Niçin? O'nun nurundan yaratıldığı için, O'nun ruhundan nefes alıp verdiği için.

"Yâsin! = Ey insan! Hûlasâ-i insan!" (Yâsin: 1)

Hitabının muhatabı Muhammed Aleyhisselâm'dır. Hazret-i Allah'ın, Resulullah Aleyhisselâm'a ilk hitab-ı ilâhisi bu olmuştur.

•

Bu ay içinde başlayacak olan mübarek "**Ramazan Ayı**"nızı tebrik eder, tüm İslâm âlemine ve memleketimize hayırlar getirmesini, af ve mağfiretimize vesile olmasını niyaz ederiz.

Baki esselâmü aleyküm, ve rahmetullah...

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

"Andolsun ki Biz Âdemoğullarını Üstün Bir İzzet ve Şerefe Mazhar Kıldık." (İsrâ: 70)

"Biz İnsanı En Güzel Bir Biçimde Yarattık." (Tin: 4)

"Bir Zamanlar Rabb'in Meleklerle: 'Ben Yeryüzünde Bir Halife Yaratacağım' Demişti." (Bakara: 30)

"Biz Bir Şeyin Olmasını Dilediğimiz Zaman, Sözümüz Ona Ancak 'Ol!' Dememizden İbaredir. O da Derhâl Oluverir."
(Nahl: 40)

"Sizin Yaratılışınızda ve Yeryüzünde Yayıdığı Canlılarda, Kesin Olarak İnanan Kimseler İçin İbretler Vardır." (Câsiye: 4)

YARATILMIŞLARIN EN ŞEREFLİSİ, KÂİNATIN HÛLÂSASI; "İNSAN"

İsmail Yavuz - Haziran 2016
Başyazı - Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s.3-28

"Sanatı karşısında akılların hayrete düştüğü Allah'ı tenzih ve tesbih ederiz. Kudreti karşısında en güçlü kimselerin âciz kaldığı Allah'ı tenzih ve tesbih ederiz."

•

"Allah-u Teâlâ bu âlemi büyük bir ceset olarak vücuda getirdi ve o cesede ruh olarak Âdem Aleyhisselâm'ı koydu. Bu âlemden maksat Âdem Aleyhisselâm'dır. Âdem Aleyhisselâm'dan maksat ise insan-ı kâmilidir. Bu âlem görünüşte "Âlem-i kebir" yani büyük âlemdir. Fakat aslında "Âlem-i sağır" yani küçük âlem olup, "Âlem-i kebir" Âdem Aleyhisselâm'dır. Çünkü âlemden mufassal olarak ne ki varsa, hülâsa olarak Âdem Aleyhisselâm'ın vücudunda dırılmıştır ve mevcuttur. Arzın, melekûtun, ceberut ve lâhutun özü ve mânâsı insandır. Bunun için "Âlem-i kebir" denmiştir."

Ömer Öngüt -kuddise sirruh-

Yaratan, İnsanı Nasıl Yarattığını Beyan Ediyor:

Cenâb-ı Hakk Âyet-i kerime'lerinde şöyle buyuruyor:

"O Allah ki, seni (yoktan) yarattı, düzenledi, ölçülü bir biçim verdi.

Dilediği şekilde seni terkip etti." (İnfitâr: 7-8)

"İnsanı yarattı." (Rahmân: 3)

İnsan; biri hisle müşahede edilen beden, diğeri de akıl ile idrak olunan ruh olmak üzere iki unsurdan husule gelmiştir.

Ruh Allah-u Teâlâ'nın insana bahşettiği en büyük nimetidir. O bir emr-i ilâhidir.

Âyet-i kerime'de:

"De ki: Ruh Rabb'im'in emrindedir." buyuruluyor. (İsrâ: 85)

İnsan hadd-ı zâtında bir resimden ibarettir. Ona bütün hareketi veren ruhtur. Birisi bizi çağırdığı zaman "*Efendim!*... diyoruz. Ruh alındığı zaman kalıbımız bunu diyebiliyor mu?

Bu noktada size mühim bir hususu arz edelim:

Ruh O'nun değil mi? Evet... O'nunken ve bizi ayakta tutan, düşündüren, konuşturan, yürüten, ibadet ettiren ve Hakk'a yaklaşmaya çalışan ruh olduğu halde; Allah'ımızın bu ihsanından dolayı hiç şükürümüz var mı? Şükretsek edebilir miyiz? Şükür de yok, şükredemeyeceğimizin bilgisi de yok.

Diğer taraftan ruhu bu vücuda sığdırdı. Binayı kurdu, dayadı-döşedi, nimetlendirdi, ziynetlendirdi.

İnsan üzerinde öyle nimetler var ki, saymakla tükenmez.

Âyet-i kerime'lerde:

"Allah size zâhir ve bâtın her türlü nimetlerini bol bol vermiştir." (Lokman: 20)

"Yeryüzünde ne varsa hepsini sizin için yaratan O'dur." buyuruyor. (Bakara: 29)

Nutfeden kan pıhtısını, ondan da kemikleri yapıp, et ile örttü. Göz-kulak, el-ayak gibi organları ikmal ile insan suretini teşekkül ettirdi, ruh vererek onu canlandırdı. Ağlamaktan başka hiçbir şeye gücü yetmeyen mini mini bir çocuğa ana-baba gibi iki müşfik hizmetçi tayin ederek suya-ateşe, yağa-tuza, vakte-zamana muhtaç olmayan tatlı bir gıdayı ona yedirdi. An be an yeni yeni tecellilerle kendisini olgunlaştırmaktadır.

Ona öyle bir akıl, fehim ve idrak vermiş ki, o sayede akıllara durgunluk veren bu muhteşem kâinatın muazzam bir yaratıcısının olduğunu sezebiliyor, kavrayabiliyor.

Ona göz vermiş bakıyor. Göz bebeği denilen ufacık bir nokta ile dünyaları görüyor, semâları seyrediyor. Duyma hassasını vermiş işitiyor. Kaşlar, kirpikler hep birer önemli iş görüyor. Konuşma imkânı vermiş. O uzuvlara, o hassaları vermeseydi ne kulak duyardı, ne göz görürdü, ne de ağız konuşabilirdi. Nice kulaklar var duymuyor, nice gözler var görmüyor. Kalp vermiş, hayatını idame ettirmesi için nefes ihsan buyurmuş. Bir an kesirse hayatımıza malolacak. Ona el, ayak vermiş. İhtiyaçlarına göre âzâlar vermiş. Bunları satmaya kalksa kaçta satar? Veya satar mı? Birisi "Gözlerini bana sat, sana şu kadar para vereceğim." dese, acaba satmayı düşünür mü? Parmağın ucundaki hassasiyete bir bakın, kör onunla görüyor. Bir parmak izi diğer hiçbir insanın parmak izine uymuyor. İnsanlar hiç birbirine benzemiyor. Sesleri ayrı, şekilleri ayrı, mizaçları ayrı...

O bize ihsan ve ikram ederken hiçbir karşılık da talep etmedi. Sadece kendisini tanımamızı ve kulluk yapmamızı istedi.

Sonra onu kendi mülkünde yaşatıyor. Her işini görüyor, her ihtiyacını gideriyor.

Bütün kâinatı insana musahhar kılmış hizmet ettiriyor. Dağlar-denizler, ırmaklar-göller, ovalar-göller... hep insanın emrine verilmiş. Nebâtat sana hizmet ediyor. Hayvanat sana hizmet ediyor. Güneş, ay, yıldızlar ve rüzgâr sana hizmet ediyor. Su senin emrinde, hava senin emrinde...

"Göklerde olanları, yerde olanları hepsini size musahhar kılmıştır." (Câsiye: 13)

Yerleri, gökleri direksiz desteksiz tutuyor. Gündüzün peşinden geceyi, gecenin peşinden de gündüzü getiriyor. Dilediği zaman semâdan yağmurlar yağdırıyor, arzdan sular fıskırtıyor.

Bütün insanlar bir araya gelseler, ilimlerini fenlerini ortaya koysalar bir tek yaprak yapabilirler mi? Bir tek yaprak karşısında bütün kâinat acze düşüyor. Şu halde var olan yalnız Hazret-i Allah'tır.

Öyle bir Allah ki, dilekler çoğaldıkça ihsan ve keremi de çoğalıyor. Hacetler arttıkça in'am ve ikramı da artırıyor. İyilik ve güzellikleri bitmez tükenmez.

Âyet-i kerime:

"Allah'ın nimetlerini birer birer saymaya kalksanız icmâlen bile sayamazsınız."
(Nahl: 18)

Denizden büyük nimetlerin içinde yaşıyoruz. Her nimet O'nun, her lütuf O'ndan... Ruh da O'nun, beden de O'nun... İnsanda ne var? Hiç. Ruhtan haberimiz yok, vücuttan haberimiz yok. Bu kadar ihsanlardan haberimiz yok. Bizim daha kendimizden haberimiz yok. Üstelik bütün bunları benimsiyoruz, benim diyoruz. Hatta O'nun ihsanları ile O'na tefahüre kalkıyoruz. O'nun emanetlerini nefsimize mâlettiğimiz için O'nun malını O'na satmaya kalkmış oluyoruz.

Bu satış nasıl olur? Halka anlatırken benim diye anlatır. Ben biliyorum diye anlatır, bendendir diye anlatır. Halbuki Allah-u Teâlâ o ihsanları ona emaneten ve muvakkaten vermiştir. Biraz sonra da alacak, kendisini bile alacak. Çünkü kendisi de kendisinin değildir. İnsanoğlu bunu bir türlü bilemedi.

Âyet-i kerime'de:

"Çünkü insan çok zâlim ve câhildir." buyuruluyor. (Ahzâb: 72)

Bundan büyük cehalet, bundan büyük zulüm mü olur? Bizdeki şu gaflete bak!

Bir damla kerih sudan yaratıldığı halde **Yaratan**'a hasım kesilen, nâmütenahi nimetlerle donatıldığı halde şükretmeyip nankörlük eden, Allah'a inanmayan, olanca kibiriyle öldükten sonra dirilmeyi inkâr eden kimseleri Allah-u Teâlâ, Âyet-i kerime'lerinde zemmediyor. Akıl ve idraklerini gerçeği araştırmaya, bu en mühim husus üzerinde derinden derine düşünerek hakikati bulmaya davet ediyor:

"Ey insan! Engin kerem sahibi olan Rabb'ine karşı seni aldatan (isyana sürükleyen) nedir? O Allah ki, seni yoktan yarattı, düzenledi, ölçülü bir biçim verdi." (İnfitar: 6-7)

"Ey inkâr edenler! Sizi biz yarattık. Hâlâ tasdik etmeyecek misiniz? Gördünüz mü rahimlere akıttığınız meniye? Onu siz mi düzgün bir insan suretine getiriyorsunuz, yoksa biz mi onu yaratıyoruz?"

Aranızda ölümü biz takdir ettik. (Ne zaman öleceğinizi belirleyen biziz) Biz dilediğimiz şeyi yerine getirmekten âciz değiliz. Sizi ortadan kaldırıp da bilmeyeceğiniz bir biçimde yaratmaya da gücümüz yeter.

Her halde ilk yaratılışınızı bilirsiniz, fakat tekrar yaratılacağınızı da düşünmeli değil misiniz?" (Vâkıa: 57-62)

İnsan:

Yaratılan her şey, bütün bunları yaratan Müdebbir'in kudret ve azametine, vahdaniyet ve samedâniyetine apaçık birer delildirler.

Bu sebeptendir ki Allah-u Teâlâ'nın kudret ve azametini, hikmetinin tecellilerini göstermek için bu deliller üzerinde açıklamalarda bulunacağız.

Var olan her şeyi O yaratıyor, insanı en mükerrem yarattığı ve dünya âlemini onunla süslediği için insanı ele alıyoruz.

Allah-u Teâlâ dünya ve ahireti insan için, insanı da kendisini tanımaları ve ibadet etmeleri için yaratmıştır.

Âyet-i kerime'sinde şöyle buyuruyor:

"Ben cinleri ve insanları ancak (beni bilsinler) bana ibadet etsinler diye yarattım." (Zâriyat: 56)

Allah-u Teâlâ Ehadiyet mertebesinde bir gizli hazine iken; rahmetinin cemâlini, kudretinin kemâlini, azamet ve celâlini, sanatının inceliğini ve hikmetinin sırlarını duyurmayı irade buyurdu. Bunun üzerine ruhlara âlemini ve cisimler âlemini yarattı.

Bir Hadis-i kudsî'de şöyle buyurmaktadır:

"Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi arzuladım, bunun için de mahlûkatı yarattım." (K. Hafâ)

Bunu bir bilgi, bir haber değil, aynı zamanda bir emir olarak kabul etmek gerekiyor. Çünkü Allah-u Teâlâ'yı tanımak insanın en başta gelen vazifesidir.

Allah-u Teâlâ'nın varlığı kadimdir, evveli yoktur. Zamandan da, ezelden de önce vardı. Zât-ı akdes'inin varlığından evvel hiçbir şey yoktu. Bütün varlıklar O'nun buyurduğu bir kelime ile meydana çıkmışlardır.

Hadis-i şerif'te buyurulduğu üzere:

"Allah var idi ve Allah'tan başka bir şey mevcut değildi." (Buharî. Tecrid-i sarih: 1317)

Sonra varlığını ve kemâlini duyurmayı, hikmetiyle kâinatı ve insanları yaratmayı irade buyurdu ve dilediği şekil ve nizam üzere yarattı.

Allah-u Teâlâ ilk insan olma şerefini kazanan Âdem Aleyhisselâm'ı yaratmadan önce, ona olan lütuf ve ihsanını meleklerle haber vermiş, **"En yüce melekler meclisi"** mânâsına gelen Mele-i a'lâ'da anarak yüceltmıştır.

Her türlü noksan sıfatlardan münezze olan Allah-u Teâlâ, yeryüzünde hiç insan yok iken, kuru toprağa hayat vererek Âdem Aleyhisselâm'ı yaratmıştır.

Âyet-i kerime'sinde:

"Allah onu topraktan yarattı. Sonra ona 'Ol!' dedi ve oluverdi." buyuruyor. (Âl-i imran: 59)

Bir şeyi yaratmak istediği zaman; onu düşünüp tasarlamaya, zamana, mekâna ve numuneye muhtaç değildir. Kâinatı ve içindeki her şeyi misalsiz yaratmıştır. Her şeyin ilk numunesini yaratan O'dur.

Âdem Aleyhisselâm'ın yaratılışında Allah-u Teâlâ'nın kudretinin tecellileri kat kattır.

Âyet-i kerime'sinde şöyle buyuruyor:

"Andolsun ki biz sizi yarattık." (A'raf: 11)

Siz hiçbir şey değilken, şu bulunduğunuz şekil ve biçimi almadan önce ilk mayanızı takdir ve icad ettik.

Burada bizzat Âdem Aleyhisselâm'ın yaratılışı yerine, bütün insanların yaratılışı ifade edilmiştir. Çünkü onun yaratılmasından maksat, nesli vasıtasıyla yeryüzünün bayındırlığının sağlanmasıdır. Böylece onun yaratılışı, bütün insanların yaratılışı mesabesindedir.

"Sonra size şekil verdik." (A'raf: 11)

Yaratılışın başlangıcında şekilsiz bir yaratık olduğunuz halde sizi **"Ahsen-i takvim"** olan insan şekline koyduk.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde buyururlar ki:

"Allah Âdem'i kendi suretinde yarattı." (Buhari)

İnsanda öyle tecelli ettiği gibi kâinatta da öyle tecelli etti.

İnsanın hayat bulması hakkındaki ilâhî iradesi tecellî edince; zamana, tahavvüle, teselsüle muhtaç olmaksızın ilk insan müstakil olarak vücuda geldi.

Onun bir insan olmasını diledi ve öyle oldu. Üzerine kudretinin sırlarını, eşsiz hikmetini akıttı. Hikmetinin muktezâsına uygun olarak yedi merhaleden geçirdikten sonra insan haline getirdi.

Nitekim Âyet-i kerime'de:

"O sizi merhalelerden geçirerek yaratmıştır." buyuruluyor. (Nuh: 14)

Dünyaya gelmeden önce babasının sulbünde bir hücre ve onu yaratacak olan Allah-u Teâlâ'dan başkasının bilemeyeceği kerih bir su idi. Üzerinden belli bir zaman geçti ki o zaman yeryüzünde ismi esamesi yoktu. Ne gibi bir isim alacağı, niçin yaratılmış olduğu bilinmiyordu. Sonra Allah-u Teâlâ onu mülk âlemine getirdi. Daha önce tanınmayan bir şey iken, tanınan bir varlık oldu. Yaratılışındaki gaye ortaya çıktı.

Hakk Celle ve Alâ Hazretleri Âdem Aleyhisselâm'ı merhalelerden geçirerek yarattığı gibi, onun nesli olan insanları da yedi safhadan geçirdikten sonra, ululuk şanı ile gittikçe mükemmelleştirerek insan durumuna getirmiştir.

Nitekim Müminun Sûre-i şerif'inde insanın bu yedi devresi ve bir durumdan diğerine geçirmek suretiyle yaratıldığı unsurlar beyan buyurulmaktadır:

"Andolsun ki biz insanı süzme çamurdan yarattık. Sonra onu sağlam bir karargâh olan rahimde nutfe haline getirdik.

Sonra o nutfeyi aleka, yani kan pıhtısına çevirdik. Derken alekayı da mudğa yani bir çiğnemlik et yaptık. O mudğayı da kemikler haline çevirdik. O kemiklere de et giydirdik. Daha sonra onu bambaşka bir yaratılışla inşâ ettik." (Müminun: 12-14)

İnsanı bir damla kerih sudan yarattı.

"Biz insanı erkek ve dişi suları ile karışık bir nutfeden yarattık." (İnsan: 2)

O kerih su o kadar kerih ki üzerine bulaşsa namaz kılamıyorsun.

"Biz sizi hakir bir sudan yaratmadık mı?" (Mürselât: 20)

Hazret-i Allah öyle bir Allah ki o kerihlikten dilediği şekilde inşa ediyor.

Hiç dikkat ettin mi? Senin aslın bir damla pisliktir. Bu kerih şeyden seni yaratıyor, dilediği şekilde inşâ ediyor, uzuvlarını bir bir takıyor. Seni bir bebek olarak dünyaya getiriyor. Ana karnındaki çocuğu anne mi yapıyor?

Maksadımız azâmet-i ilâhiyi size gözünüzle göstermektir.

Âdem Aleyhisselâm'ın yaratıldığı toprak, muhtelif Âyet-i kerime'lerde değişik terimlerle ifade edilmektedir.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Ebu Musa -radiyallahu anh-den rivayet edilen bir Hadis-i şerif'lerinde; Allah-u Teâlâ'nın Âdem Aleyhisselâm'ı yeryüzünün her tarafından alınan toprakların birleşiminden yarattığını, bu toprağın muhtelif olmasından dolayı da Âdem Aleyhisselâm'ın neslinin değişik karakterler taşıdığını beyan buyurmuştur.

"Rabb'in her şeye kâdirdir." (Furkan: 54)

Allah-u Teâlâ, önce çamurdan seçerek bir sülâle çıkarmış ve insanı ilk defa o sülâleden yaratmıştır. Yaratıldığı toprak da her türlü topraktan süzölmüştür.

Çamurdan madenleri, bitkileri ve hayvanları sıyırıp çıkardıktan sonra, bunların hülâsasından da insanı hiç yokken yaratmış ve insan bunların sonuncusu olmuştur.

Âdem Aleyhisselâm'ın çamuru hazırlanırken bir takım safhalardan geçirilmiş, tedrici bir tekâmüle tâbi tutulmuş ve böylece her safha ve kademedede insan cinsinin özelliği korunmuştur.

Allah-u Teâlâ Âdem Aleyhisselâm'ı; toprağı çamur haline, sonra kara balçık, daha sonra ses getiren kuru balçık haline getirerek topraktan yaratmıştır.

Bunlar yaratılışın merhaleleridir ve ilâhî kudretin tecellisiyle şekillendirilmiştir.

Allah-u Teâlâ daha sonra ruh vererek insanın yaratılışının kemâle erdiğini Âyet-i kerime'sinde beyan buyurmaktadır:

"Ona kendi ruhumdan üfledim." (Hicr: 29 - Sâd: 72)

Ruh, şekillendirilmiş balçığa girince her tarafına sirayet etti, orada hayat ve hareket başladı. O basit balçığa o üstün ve yüce insanlık şerefini veren unsur, bu ilâhî ruhtur.

Allah-u Teâlâ insanı bir anda yaratmak kudretine haiz iken, insan şeklini alıncaya kadar aradan uzun zamanlar geçmesinde, topraktan ve meniden başlayarak kan pıhtısına, bir çiğnemlik ete ve nihayet insan suretine dönüşmesine kadar yaratılışın her safhasında, hiç şüphesiz ki O'nun kudretinin yüceliğini gösteren birçok hikmetler ve ibret verici incelikler vardır. Bu deliller her canlıda mevcuttur.

Âyet-i kerime'de:

"Sizin yaratılışınızda ve yeryüzünde yaydığı canlılarda, kesin olarak inanan kimseler için ibretler vardır." buyuruluyor. (Câsiye: 4)

İnsanın yaratılışı olduğu gibi; hayvanların yaratılışları, beslenmeleri, doğurma ve üremeleri de Allah-u Teâlâ'nın kudret ve azametini delâlet etmektedir.

Hakk Celle ve Alâ Hazretleri Âdem Aleyhisselâm'ı merhalelerden geçirerek yarattığı gibi, onun nesli olan insanları da yedi safhadan geçirdikten sonra, ululuk şanı ile gittikçe mükemmelleştirerek insan durumuna getirmiştir.

İnsanı her uzvu yerli yerince ve en mükemmel bir tarzda, en güzel bir şekilde yaratmıştır. Hangi uzuv nereye yarayacaksa ona uygun biçimde düzgün yapmış, her birini birçok faydalar sağlayacak şekilde düzenlemiştir. Onun yaratıcı gücü bütün uzuvlarda mucizevî bir şekilde kendini gösterir.

İnsanın şekline, biçimine ve uzuvlarının uygunluğuna bakıp düşünen kimse, insanın şeklinin, diğer canlılara nispetle en güzel şekil olduğunu anlar.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyuruluyor:

"Size suret verip, suretlerinizi de en güzel şekilde yapmıştır." (Teğabün: 3)

Bütün yaratıkların içinde sizi ayrı şekil ve suret ile tasvir edip insan biçimine koymuştur.

İnsanın bütün uzuvlarında harikulâde ince sanatlar vardır.

Yarattığı her bir şeyde güzellik ve eşsiz sağlamlık tecelli etmektedir.

Her şeyi nizam ve intizam içinde yoktan var eden O'dur. Her güzelliğin, her tekâmülün ilk numunesi O'nundur.

Açık bir göz, uyanık bir kalp bütün bu varlık âleminde güzeli ve güzelliği görür. Gördüklerinin güzelliğini şuurla kavrar.

Allah-u Teâlâ bu şekil verdiği balçığa kendi ruhumdan üfürmüş ve en güzel bir şekilde insan varlığını meydana getirmiştir.

İnsanın yaratılışındaki değişik merhalelerin olması, Allah-u Teâlâ'nın tek gerçek olması dolayısıyladır.

Allah-u Teâlâ öldükten sonra dirilip ikinci hayata kalkma hakkında şüphe edenlere, ilk yaratılışlarını müşahhas bir delil olarak önlerine koyuyor ve buyuruyor ki:

"Ey insanlar! Eğer öldükten sonra tekrar dirilmekten şüphede iseniz, gerçek şu ki; biz sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra pıhtılaşmış kandan, sonra yapısı belli belirsiz bir çığnem etten yarattık. Ki size kudret ve hikmetimizi açıkça gösterelim." (Hacc: 5)

Ölüyü diriltmek, hayatı olmayan şeye hayat vermek demek olduğuna göre, cansız topraktan bir canlıyı yaratmanın, bir ölüyü diriltmekten daha fazla bir gücün olmasını gerektirdiğinde hiç şüphe yoktur.

Bu merhaleli yaratılış ile güç ve kudretinin, azamet ve ululuğunun ne kadar mükemmel olduğunu, insanları önce topraktan, sonra bir nutfeden yaratmaya kâdir olanın tekrar onu yaratmaya kâdir olduğunu açıkça göstermeyi murad etmiştir. Halbuki görünüşte toprak ile nutfe arasında herhangi bir münasebet yoktur. Nutfeden sonra onu bir aleka ve bir çığnem et hâline getirmiştir. Aleka ve çığnem eti kemiğe dönüştürmüştür. İşte insanları bu şekilde tedrici olarak yaratmakla kudretinin ve hikmetinin sırlarını göstermiştir.

•

Hâlîk-ı Azîm Bârî-i Kerîm:

Yaratmak; olmayanı, bilinmeyeni ortaya koymak, hiç yoktan var etmektir. Bu da yalnız Hazret-i Allah'a mahsustur.

Her şeyi nizam ve intizam içinde yoktan var eden, her yarattığını birbirine uygun, yeni bir icat ile numunesiz olarak yaratan O'dur.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Allah her şeyin yaratıcısıdır. O her şeye vekildir." (Zümer: 62)

Her şeye ihtimamla bir şekil ve hususiyet verir, düzenler ve en güzel bir biçimde terkip eder. Yarattığı şeylerde güzelliğinin kemalini gösterir.

"Allah ne dilerse yaratır." (Âl-i imran: 47)

Bir şeyi yaratmak istediğinde; onu düşünüp tasarlamaya, zamana, mekâna ve numuneye muhtaç değildir. Kâinatı ve içindeki her şeyi misilsiz, benzersiz yaratmıştır. Her şeyin en güzelini, en güzel hikmetlerle yaratan O'dur.

İnsanların yaptığı, sadece O'nun verdiği akıl sayesinde yaratılanların sırlarını keşfetmekten ibarettir.

Âyet-i kerime'sinde:

"Bir şeyi dilediği zaman, O'nun emri sadece "Ol!" demekten ibarettir. O da hemen oluverir." buyuruyor. (Yâsin: 82)

Allah-u Teâlâ'nın iradesinin sonsuz olduğunu gösteren bu ilâhi beyan, bir şeyi yokluk âleminde varlık âlemine çıkarmayı ve bunun süratini gösteren bir temsildir. Yoksa burada kendisine emir verilen bir şey yoktur. Her şey O dilediği an meydana gelir.

O bir şey için sadece bir tek emir verir, bu emrin tekrarına ihtiyaç yoktur. **"OI!"** dediği şey kaçınılmaz olarak var olur.

İnsanın aslı olan bir damla kerih suyu Cenâb-ı Hakk takdir toprağı ile karıştırdı, mukadderetini da dürdü ve **"OI!"** dedi, oluverdi. Diğerleri hep teferruattan ibarettir. Biz ise çocuk oldu deyip geçiyoruz, ötesini göremiyoruz. Ondaki bütün hassalar Cenâb-ı Hakk'ın birer ikram ve ihsanıdır. Herkes kabuğu görür, özü gören azdır. Herkesin gözü yaratılanlarda kalmış.

Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"Sonra sizi bir bebek olarak dünyaya çıkarıyor." (Mümin: 67)

İnsanın topraktan ve meniden başlayarak kan pıhtısına, bir çiğnem ete ve nihayet insan suretine dönüşmesine kadar yaratılışının her safhasında, Allah-u Teâlâ'nın kudretinin yüceliğine delâlet eden ibret verici incelikler vardır. Bu deliller her canlıda mevcuttur.

Mükerrem İnsan:

Allah-u Teâlâ gören göze, duyan kulağa, anlayan gönüle ibret olsun, yüceliğine ve yaratıcılığındaki eşsizliğe bir delil olsun diye insanı varlık âlemine çıkarmış; insanoğluna verdiği değeri, ikram edip şereflendirdiğini, onu en güzel bir şekilde ve mükemmellikte yarattığını Âyet-i kerime'sinde haber vermiştir:

"Andolsun ki biz âdemoğullarını üstün bir izzet ve şerefe mazhar kıldık." (İsrâ: 70)

Kâinata ne ki yarattıysa bir insanda mevcuttur. İnsanı bir takvim hâline koymuştur.

İnsan niçin mükerremdir? Allah-u Teâlâ yarattığı için, içini ve dışını donattığı için, içinde O olduğu için mükerremdir. Binaenaleyh bu mükerrem olan insanın her organı da mükerremdir, kişiye âit değildir.

Bütün dünya senin olsa bir beden satın alabilir misin? Bir tek organı yapabilir misin? Yaratan O, yaşatan O...

Allah-u Teâlâ'nın yarattığı en değerli varlık insandır. Göklerde ve yerde bulunan her şey insan için yaratılmıştır.

Nitekim bir Âyet-i kerime'de de şöyle buyruluyor:

"Görmediniz mi, göklerde ve yerde ne varsa hepsini Allah size boyun eğdirdi." (Lokman: 20)

İnsanın ruhu ilâhi nefhanın tezahürü, bedeni ise Allah-u Teâlâ'nın kudretinin surette tecelli eden eseridir.

Allah-u Teâlâ dünya mülkünde ona halifelik gibi üstün meziyet vermiştir. Ona lutfettiği yüksek kabiliyetler sayesinde, bütün varlıklar arasında en mümtaz yerini almıştır.

İsrâ Sûre-i şerif'inin 70. Âyet-i kerime'sinin devamında:

"Yaratmış olduklarımızdan çoğuna onları üstün kıldık." buyruluyor. (İsrâ: 70)

Yeryüzündeki bütün varlıklardan üstün olma şerefini insana Allah-u Teâlâ vermiştir. Bu ancak O'nun tarafından verilen nimet ve ikramdır.

Allah-u Teâlâ Tin Sûre-i şerif'inde:

"İncire ve zeytine. Sina dağına ve şu güvenilir şehre andolsun ki!" (Tin: 1-2-3)

Buyurarak, mübarek meyvelerden olan incire ve zeytine, Musa Aleyhisselâm'ın Rabb'ine münacaatta bulunduğu Tur dağına ve Muhammed Aleyhisselâm'ın doğup büyüdüğü Mekke-i mükerrerme şehrine yemin etmiş, daha sonra da bu yeminlere cevap olarak şöyle buyurmuştur:

"Biz insanı en güzel bir biçimde yarattık." (Tin: 4)

Âyet-i kerime'de geçen **"Takvim"** kelimesi; kıymet biçmek, kıymetlendirmek mânâlarına gelir. **"Ahsen-i takvim"** ise, büyük bir biçimlendirmenin en güzeli demek olur. Bu da, maddi ve mânevî her türlü güzelliği içine alır.

Gerek bedeni ve organları bakımından, gerekse mânevî bakımdan insan en güzel biçimde yaratılmıştır. Allah-u Teâlâ'nın verdiği bu kıymet, onun fevkalâde cismânî yapısında, eşî ve benzeri bulunmayan aklî durumunda ve ruhî bünyesinde apaçık görülmektedir.

Mühim olan ise, insanın Allah-u Teâlâ tarafından verilen fazilet ve meziyetini koruması, Rabb'inin kendisine bir lütuf olarak bağışladığı eşsiz emsalsiz nimetlerine karşı O'na nankörlük etmemesi; bedeninin, organlarının, akıl ve zekâsının hikmet ve değerini bilip, her birini en güzel bir şekilde kullanmaya ihtimam göstermesidir.

Bu, zâhirde mükerrerliktir. Zâhirde mükerrerlik olduğu gibi, bâtında da mükerrerlik vardır.

Lokman Sûre-i şerif'inin 20. Âyet-i kerime'si buna delil olup Allah-u Teâlâ'nın:

"Zâhir ve bâtın her türlü nimetlerini bol bol verdiği" haber verilmiştir.

Bâtındaki Mükerrerliğe Gelince:

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"Biz bir şeyin olmasını dilediğimiz zaman, sözümüz ona ancak 'O!' dememizden ibarettir. O da derhal oluverir." (Nahl: 40)

Yani **"O!"** diyor, oluyorsun. Ve fakat en büyük gaflet, herkes olanı görüyor da Olduran'ı görmüyor. Yani Yaratan'ını bilmiyor.

Görüyor, fakat yarattıklarını görüyor. Oysa her şeyi O yaratıyor, uzuvlarla donatıyor, her birini yerli yerine koyuyor, her birine ayrı ayrı vazifeler vermiş.

Kalbi bir düşünün, günde kaç bin defa kan pompalıyor! Damarları, sinirleri, dimağı, hafıza kuvvetini... Her şeyi yaratmış ve yeryüzüne yaymış. O yaratıyor, O yönetiyor.

Senin aslın bir damla kerih su, o ise çok değerli bir şey. O çok değerli bir şeyi dilediği şekilde inşâ etmiş, kendi ruhundan üflemiş. Hiçbir şey yok iken, her şeyi var etmiş. Her canlıyı yeryüzüne yaymış, imtihan için insanları bu dünya sahnesine koymuş, biraz sonra varlığını çekecek, bir avuç gübre olacaksın. Hani sen kendini çok değerli sanıyordun? Meğer bütün değerler Hazret-i Allah'a âitmiş.

Allah-u Teâlâ bedenlerin ve uzuvların yaratılışındaki hikmetlerden, faydalardan, ziynet ve meziyetlerden hiçbir kusur ve noksanlık bırakmayıp, hepsini de en mükemmel şekilde yapmıştır.

Rabb'ül-âlemin'in bu lütuf ve ihsanları yalnız insanlara mahsus olmayıp, bütün mükevvenatı içine almaktadır. Bunlardan her birine, lüzumlu olan her şeyi verdi. Şekillerini ve suretlerini, güzel çizgilerle ve renklerle süsledi.

Bedenin yaratılışında o kadar ince hikmetler, göz alıcı güzellikler, hayrete düşürücü sanatlar vardır ki, saymakla bitmez.

O güzel yaratıcı her âzâyı yaratıyor, yarattığı her âzâyı nimetlerle donatıyor, terbiye edip yerli yerine koyuyor. Sonra da en güzel bir sıfatla anne karnından dünyaya getiriyor.

Biraz evvel zerre bir kerih su idin, O'nun işlemlerinden sonra güzel bir bebek oldun. O kerih su ile bebek arasında hiç kıyasın var mı? Allah-u Teâlâ'nın yaratıcılığını, donatıcılığını, en güzel şekil verdiğini tefekkür ettin mi? Bir tefekkür et neredesin!

"Şekil verenlerin en güzeli olan Allah'ın şânı ne yücedir!" (Müminun: 14)

Bir ressam yüz tane resim yapsa kaç tanesini birbirine benzetebilir? Hâlik-ı Azîmüştân milyarlarca insan yaratıyor, hiçbiri diğerine benzemiyor. Ona göz takmış görüyor, kulak vermiş işitiyor. Ağız ve dudak vermiş, diliyle de konuşuyor. Hafıza kuvveti vermiş, düşünüp zapt ediyor. Ona kalp vermiş, onunla bütün âzâları zapt ediyor. El vermiş tutuyor, ayak vermiş yürüyor. En güzel, en düzgün şekilde yarattığı gibi, en güzel bir biçimde donatmış.

Allah-u Teâlâ kulları hakkındaki lütuf ve ihsanlarına işaret ederek Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Dileseydik oldukları yerde onların şekillerini değiştirdik. Ne ileri gitmeye ne de geri dönmeye güçleri yetmezdi." (Yasin: 67)

Allah-u Teâlâ'nın, kullarına olan lütuf ve inayetin sonu yoktur. Zira yaratılması lüzumlu olanlardan bir tane bırakmayıp hepsini de en mükemmel bir şekilde yaratmıştır. Kalp, beyin, ciğer ve bunlara benzer organlar zaruri olarak lazımdır.

El, ayak, göz ve dil gibi insanın ihtiyacı olduğu, fakat zaruri olmadığı organları da yarattı, hepsini O verdi.

Saçın siyahlığı, kirpiklerin düzgünlüğü, kaşların kavisliği gibi lazım olmayan, fakat fazlalık da olmayıp güzelliğe sebep olanları da verdi.

Eğer dikkat edersen, bütün bu ilâhi sanatların hepsini bir damla kerih suda bulursun!

Allah-u Teâlâ o bir damlacık kerih sudan bunca hikmetlerini göstermektedir. Bu bir damla suda bu ince sanatları, bu ilâhi hikmetleri gösteren Yaratıcı'nın; aynı zamanda şu muazzam mükevvenattaki gösterdiği hikmetleri bir düşün! Bu ne muazzam bir kudrettir!

Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Sizi yaratmak mı daha zordur, yoksa göğü yaratmak mı?" (Nâziat: 27)

Gökleri ve yeri, ikisi arasındakileri, görünen ve görünmeyen bütün varlıkları, güneşi, ayı, gezegenleri, melekleri... Bütün bunların hepsini **"Ol!"** emri ile yaratan Allah-u Teâlâ için; insanları yaratmak, bütün bu varlıkları yaratmaktan elbette daha güç ve çetin değildir.

"Gerçek hükümdar olan Allah çok yücedir!" (Tâhâ: 114 - Müminun: 116)

Yaratmak, yok etmek, hayat vermek ve öldürmek suretiyle mülkünde tasarruf sahibidir. Boşuna bir şey yaratmaktan münezzehtir.

Âlem-i Kebir:

Allah-u Teâlâ bu âlemi büyük bir ceset olarak vücuda getirdi ve o cesede ruh olarak Âdem Aleyhisselâm'ı koydu. Bu âlemden maksat Âdem Aleyhisselâm'dır. Âdem Aleyhisselâm'dan maksat ise insan-ı kâmindir.

Bu âlem görünüşte "Âlem-i kebir" yani büyük âlemdir. Fakat aslında "Âlem-i sağir" yani küçük âlem olup, "Âlem-i kebir" Âdem Aleyhisselâm'dır. Çünkü âlemde mufassal olarak ne ki varsa, hülâsa olarak Âdem Aleyhisselâm'ın vücudunda dürülmüştür ve mevcuttur. Arzın, melekûtun, ceberut ve lâhutun özü ve mânâsı insandır. Bunun için "Âlem-i kebir" denmiştir.

Nitekim Allah-u Teâlâ bir Hadis-i kudsi'de şöyle buyurmaktadır:

"Yere göğe sığmadım mümin kulunun kalbine sığdım."

İnsanın bedeni maddi âlemden, ruhu manevî âlemdendir. Onun için bu iki âlemde mevcut olan her şey onda vardır. Yine bu sebeptendir ki insan, bu iki âlem arasında bir berzaktır.

Kâinatın Hülâsası

İnsan:

Hazret-i Ali -kerremallahu veche- Efendimiz buyururlar ki:

"Devân sendedir bilmezsın.

Derdin de sendendir görmezsın.

Sen kendini küçücük bir cirim zannedersın

Halbuki bütün âlemler sende dürülmüştür (de bilmezsın)"

İnsanı ne güzel yarattı ve onu nâmütenâhi nimetlerle donattı. İnsan kâinatın hülâsası; arzın ve melekûtun, ceberut ve lâhutun özü ve mânâsıdır. Zira mufassal olarak yaratılmış ne ki varsa, hülâsa olarak insanda mevcuttur.

İnsanın yaratılışında sayılamayacak kadar çok ince sanatlar, garip hikmetler, çeşit çeşit ziyinetler vardır.

Meselâ:

İnsanın bedeni yeryüzüne benzer. Damarlarda akan kan olduğu gibi, yeryüzünün vâdilerinde akarsular vardır. Bedende acı kulak pınarı, gözde burunda ve ağızda tadları değişik pınarlar olduğu gibi; yeryüzünde de tadları değişik su menbâları vardır. İnsandaki saç ve kıllara misal yeryüzündeki ağaç ve bitkilerdir.

İnsanın neşe ve sevinci gündüze, üzüntüsü geceye, ferahlığı açık havaya, sıkıntısı buluta, sesi gök gürlemesine, gülmesi şimşeğe, ağlaması yağmura, nefes alıp-vermesi rüzgâra benzer.

İnsanın ahlâkı da çeşitli hayvanların numune ve benzeridir. Hilekârlığı tilkiye, bahilliği fareye, herkese saldırması köpeğe, nankörlüğü kediye, inatçılığı keçiye, düşmanlığı yılanı... benzer.

İnsanın düşünce ve hatıralarına misal, berzah âlemidir. Kalbi ve ruhuna misal melekût âlemidir.

Dış âlemden bulunan her şey insan âleminde bulunanların numunesidir.

Bilenler böyle söyledi.

Bunları anlaman ölümünden sonraya mı kalacak? Yoksa içine dönüp senden sana yakın olanı mı bulacaksın?

Oysa sen nefesini O'nunla alıyorsun, O'nunla hayat buluyorsun. Nefesini çekse sana kim nefes verebilir?

Bu gerçeği de düşünüp bilemedin ve idrak edemedin. Çünkü sen O'nunla kâim olduğunu bilmiyorsun.

1. "**Devâ sendedir bilmezsin.**"

Bunun mânâsı iman etmek, amel-i sâlihada bulunmak, Hakk'ı bilmek, Hakk'ta sabretmek. Asr Sûre-i şerif'ine bakarsanız bunu görürsünüz.

Bunların gönülleri Allah-u Teâlâ'nın nuru ile dolar, inşirah bulur. Hazret-i Allah'a ve Resulullah Aleyhisselâm'a iman etmiştir, bütün iş ve icraatını ahkâma uydurmuştur.

Bunlar Hazret-i Allah ve Resulullah Aleyhisselâm ile olanlardır.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bunların hakkında buyururlar ki; **"Dünyada da muhakkak bir cennet vardır, onu bulan kimsede cennet arzusu kalmaz. O cennet marifetullahtır."**

Biz bunu gönül cenneti diye vasıflandırıyoruz. İşte devâyı bulan bunlardır.

2- "**Derdin sendendir.**"

Ruhu ölmüş, canlı cenaze olanların gönlü huzursuzdur. Neden olduğunu bilmez. Süflî hayatta olduğu için günahlar kalbinin üzerine baskı yapar. O ise bunu gidermek için süflî hayatta arar. Yemede içmede, zevk ve safâsında arar ve fakat aslâ bulamaz. Onlar dünyada rahat ve emniyette değildirler. Ahirette ise isyankârların ilk cezası kaynar suya atılmak ve sonra ebedi olarak cehennemde yanmaktır.

İşte derdin senden oldu. Derde uğrayanlar kendinden uğradılar. Devâ bulanlar başka.

3- "**Sen kendini küçücük bir cirim zannedersin.**"

Âlemlere bakarak âlemlerin içinde kendini küçücük bir cirim görüyorsun.

4- "**Halbuki bütün âlemler sende dürülmüştür (de bilmezsin)"**

Allah-u Teâlâ kendi nurundan Habib-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-inin nurunu, o nurdan kâinatı donattı. Kâinatta ne varsa sende mevcuttur.

"Biz insanı en güzel bir biçimde yarattık." (Tin: 4)

Âyet-i kerime'sinin beyanı da bunu teyid eder ve fakat bunu da göremez. Oysa âlemleri sende dürmüştür de bilmezsin.

Ve fakat nankör ve cahil olan bunları benimsedi, nefsine mâletti. Bir tek kıla dahi sahip olmadığı halde "**Benim!**" dedi. Zâlim nefsine zulmetti, yaratana karşı hasım kesildi.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"İnsan bizim kendisini kerih bir nutfeden yarattığımızı görmez mi ki, şimdi o apaçık bir hasım kesilmektedir." (Yâsin: 77)

Apaçık hasım kesildi, yaratanını da inkâr etti ve karşı geldi. Oysa imtihan sahnesinde idi, imtihanını böylece verdi.

Hazret-i Allah'ın Nuru Âlemlerin Gurur ve Sürûru Olan Muhammed Aleyhisselâm:

Cenâb-ı Hakk'ın kudret eli ile yokluk karanlığından açığa çıkardığı ilk şey Muhammed Aleyhisselâm'ın nuru idi. Cemal nurundan en evvelâ onun nurunu yarattı.

Bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyururlar:

"Allah'ın yarattığı şeylerin ilki, benim nurumdur." (K. Hafâ. 1, 309, 311)

Daha sonra onun nurundan âlemleri halketti, bütün mükevvenatı da onun nuru ile donattı.

Ashâb-ı kiram'ın ileri gelenlerinden Câbir -radiyallahu anh- Hazretleri: **"Yâ Resulellah! Allah-u Teâlâ en evvelâ neyi halketti?"** diye sorduğunda, Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz; **Allah-u Teâlâ'nın her şeyden evvel peygamberleri olan Muhammed Aleyhisselâm'ın nurunu kendi nurundan yarattığını, âlemleri yaratmayı murad edince, o nuru dört parçaya ayırdığını, o parçalardan da neleri yarattığını** bir haber vermiştir. (El-Mevâhibü'l-ledûniyye)

Âyet-i kerime'de:

"Allah'tan size bir nur gelmiştir." buyuruluyor. (Mâide: 15)

Onun aslı nurdur, o nuru kimse bilemiyor.

Bu öyle bir nurdur ki, Allah-u Teâlâ'nın nurudur, bütün âlemlerin gurur ve sürûrudur. Nurundan nurunu yaratmasa idi, âlemler nurunu nereden alırdı, Hakk ve hakikati nasıl bulurdu?

İnsan bütün yaratıkların en mükerremi, o ise bütün insanların olduğu gibi bütün yaratılmışların en mükerremidir. Niçin? Allah-u Teâlâ'nın nuru olduğu için. İşte bunun içindir ki onu anlamak ve idrak etmek bir beşer için mümkün değildir.

"Biz insanı en güzel bir biçimde yarattık." (Tîn: 4)

Aslında bu hitab-ı ilâhiye mazhar olan ve Âyet-i kerime mucibince en güzel bir biçimde yaratıldığı belirtilen insan da yine odur.

Nurundan nurunu yarattığı, o nurdan mükevvenatı donattığı için; nurun hülâsasını, hakikatın hülâsasını, bütün güzelliklerin hülâsasını Allah-u Teâlâ ona koymuştur. Yalnız insan değil, kâinattaki, âlemlerdeki bütün güzellikler ondan geliyor.

Aslı nurdur, görünüşü beşerdir. Öyle bir benî âdem ki;

"Andolsun ki biz âdemoğullarını üstün bir izzet ve şerefe mazhar kıldık." (İsrâ: 70)

Âyet-i kerime'sindeki mükerrem insan hitabının mazharı da yine odur. İnsan bütün yaratıkların en mükerremi, o ise bütün insanların en mükerremidir.

Ruhlar âleminde **"Elest bezmi"**nde ilk defa ahid ve misakı alınan ve:

"Ben sizin Rabb'iniz değil miyim?" (A'râf: 172)

Hitâb-ı izzet'ine ilk cevap veren odur. Âlem-i şehâdet'te son peygamber, âlem-i misal'de ilk peygamberdir.

Hadis-i şerif'lerinde bu hakikati beyan buyurmuşlardır:

"Âdem ruh ile ceset arasında iken ben peygamberdim." (Ahmed bin Hanbel)

Allah-u Teâlâ kendi nurundan ilk olarak onu yaratmış ve peygamber olarak halketmiştir.

Yani Allah-u Teâlâ Habib-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-inin nurunu yarattığı zaman henüz Âdem Aleyhisselâm yaratılmamıştı. O su ile toprak arasında iken peygamberdi.

Allah-u Teâlâ'nın kendi nurundan ilk olarak yarattığı varlık odur. Resulullah Aleyhisselâm'ın o zamanın peygamberi olduğu, peygamber olarak halkedildiği beyan ediliyor.

"Ben yaratılış bakımından peygamberlerin ilki olduğum halde, onların hepsinden sonra gönderildim."

Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Allah-u Teâlâ'nın nuru olduğu gibi aynı zamanda ruhudur.

Allah-u Teâlâ kendi ruhundan ona ruh verdi, o ruhtan bütün ruhları yarattı, o ruhtan bütün âlemlere hayat veriyor. O ebu'l-ervah'tır, bütün ruhların babasıdır.

İlk ona kendi ruhundan üfledi ve onu **"Ebu'l-ervâh"**, **"Ruhların babası"** yaptı. Hazret-i Allah kendi ruhundan ona ruh verdi. O ruhtan bütün ruhları yarattı. Bir insanın cesedi var, fakat ruhu olmazsa yaşayabilir mi? Yaşayamaz.

Hem **"Ebu'l-ervâh"**tır, hem **"Rahmeten lil-âlemîn"**dir, hem **"Sebeb-i mevcûdat"**tır. Bunun içindir ki bütün Peygamber Efendilerimiz, bütün melekler, bütün yaratılmışlar o evin misafiri makamındadırlar. Niçin? O'nun nurundan yaratıldığı için, O'nun ruhundan nefes alıp verdiği için.

"Yâsin! = Ey insan! Hülasâ-i insan!" (Yâsin: 1)

Hitabının muhatabı Muhammed Aleyhisselâm'dır. Hazret-i Allah'ın, Resulullah Aleyhisselâm'a ilk hitab-ı ilâhisi bu olmuştur.

Allah-u Teâlâ kendi lütfu ve keremi olarak ona:

"Yâsin! = Ey insan!" diye hitap etmiştir. Niçin? Onu dünyaya göndereceği için, insân-ı kâmil, hûlasâ-i insan o olduğu için.

Allah-u Teâlâ Habib-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-ini:

"Biz seni âlemlere rahmet olarak gönderdik." (Enbiyâ: 107)

Âyet-i kerime'sine muhatap yapmış, **"Rahmeten lil-âlemîn"** kılmış, onu âlemlere rahmet olarak göndermiştir. Onun nuru âlemleri ihâta etmiştir.

Allah-u Teâlâ'nın onu yaratması en büyük nimettir. O olmasaydı, sen de olmayacaktın, kâinat da olmayacaktı, hiçbir şey olmayacaktı. Yani kâinattan onu yaratmadı, ondan kâinatı yarattı.

Allah-u Teâlâ böyle buyuruyor, Yaratan böyle yapmış onu.

Bunun içindir ki âlemdeki her zerre nasibini ondan alıyor. Ay da, güneş de, yer de, gök de, her şey o nurdan alıyor. Nereye baksan o nur. Ona verdiği ötürü kâinat onun nuruna muhtaçtır. Çünkü Allah-u Teâlâ kendi nurundan onun nurunu yarattı, o nurdan da âlemleri donattı.

Onun varlığı bütün varlıklara bir rahmettir.

Bir Âyet-i kerime'de de:

"O sizden iman edenler için bir rahmettir." buyuruluyor. (Tevbe: 61)

Kim bu rahmeti kabul eder ve bu nimete şükrederse; dünya saâdetine, ahiret selâmetine erer.

Kâinat o nurdan yaratıldığı için, âlemler rahmeti ondan almıştır. Allah-u Teâlâ nurundan nurunu yarattığı için, o "Nur"dan da mükevvenâtı donattığı için, o noktada "Rahmeten lil-âlemîn" olmuş, âlemlere hayat veren kaynak olmuş, aynı zamanda **"Sebeb-i mevcûdat"** olmuştur.

O: **"Asluhu nur, cismuhu Âdem"**dir. Âlemlere rahmet oluşu nurundan ötürüdür.

Çünkü nurundan nurunu yarattı, o nurdan da bütün kâinatı donattı. Onu yaratmasaydı, mükevvenât da olmayacaktı. Demek ki o eflâktan değil, eflâk onun nurundan yaratılmıştır.

O bütün mevcudatın çekirdeği ve mayasıdır, hakikatin özüdür. İşte bunun içindir ki beşeriyetin onu idrak etmesi mümkün değildir.

Allah-u Teâlâ o nur ile âlemlere hayat verdi ve donattı. Âlemlerin hayatı, Allah-u Teâlâ'nın ona verdiği nur ile kâimdir.

O Allah-u Teâlâ'ya ulaştırmak için tek bir rehberdir. Eğer o lütuflar olmasaydı, beşeriyet hiç şüphesiz ki dalâlette ve karanlıkta kalırdı. Onun yüzü suyu hürmetine bütün bu faziletlerden insanoğlu da istifade ediyor.

Hadis-i kudsî'de beyan buyurulduğu üzere Allah-u Teâlâ onun hakkında:

"Sen olmasaydın, felekleri yaratmazdım." buyurdu. (K. Hafâ)

Allah-u Teâlâ Habib-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-inin Sebeb-i mevcûdat, yani varlıkların yaratılış sebebi olduğunu beyan buyurdu ve beşeriyete duyurdu.

Bu "Nur"un sayesinde âlemlere rahmet ve hayat veriyor. Âlemlerin hayat bulması o nur sayesinde. Çünkü onu âlemlere rahmet için yaratmıştır. O bir hayat kaynağıdır, hayatı ondan fıskırttı.

Allah-u Teâlâ mükevvenatı onun mübarek nurundan vücuda getirdi. Mübarek ruhu ise mükevvenatın aslıdır.

Kâinat bir resimden ibarettir. Hazret-i Allah can, kâinat ise ceset mesabesindedir.

Mümin bir kimseye mânevî olarak ne verilmişse onun vasıtasıyla verilmiştir. Oradan o hayat suyu gelmedikçe hiç kimse iman etmiş olmaz. O mânevî hayat kaynağından hayat suyu gelmedikçe hiç kimsede mânevî hayat bulunmaz. İlâhî feyz de iman şerefiyle müşerref olan müminlere ancak ve ancak Allah-u Teâlâ'nın Aziz'i, Halil'i ve Nur'u olan Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'den gelir.

•

Nûrun Alâ Nûr:

Bütün Peygamber Aleyhimüsselâm Efendilerimiz'deki her fazilet, meziyet ve mazhariyet, üzerlerindeki emanet, Muhammed Aleyhisselâm'ın nurunu taşıdıklarından ötürüdür.

"Nur üstüne nurdur." (Nûr: 35)

Yani Allah-u Teâlâ kendi nûrundan Habib-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-inin nûrunu yarattı. Peygamberân-ı izâm Aleyhimüsselâm Hazerâtı'nın hepsini de Habib-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-inin nûrundan yaratmıştır. Onlardaki nur Resulullah Aleyhisselâm'ın nûru idi.

Tâ Âdem Aleyhisselâm'dan beri o nur onların üzerinde döndü durdu. Her birinin alnında parlıyordu. Nihayet nurun sahibine kadar geldi. Zaten onun nuru idi, nur nura kavuştu.

Peygamberlik kapısı kapandıktan sonra o Nûr:

"Âlimler peygamberlerin vârisleridir." (Buhârî)

Hadis-i şerif'i mucibince vârislerine sirayet etmeye başladı. Kıyamete kadar gelecek olan onun vârisleri de o nuru taşıyorlar.

Kur'an-ı kerim her asra hitap ettiğine göre:

"Biliniz ki Resulullah aranızdadır." (Hucurât: 7)

"Size Allah'ın âyetleri okunurken ve aranızda da O'nun Resul'ü bulunurken nasıl küfre dönersiniz?" (Âl-i imrân: 101)

Âyet-i kerime'lerinden, o nurun kıyamete kadar bâki kalacağı anlaşılmiş oluyor.

Binaenaleyh iş gören onun nurudur, o nurdur. Bu, hususa âittir.

Onlar o Nur'un vârisi oldukları için, o nur onlara o Nur'dan geliyor. Binaenaleyh onlarda bulunan nur o Nur'dur.

Ona bahşettiği nuru vekiline de verdiği için, o da o nuru taşıyor. Nur, Allah-u Teâlâ'nın nurudur. O bir kalpte olduğunda **"Nur saçan kandil"** olur.

"Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdecî, bir uyarıcı, Allah'ın izniyle Allah'a çağırın ve nûr saçan bir kandil olarak gönderdik." (Ahzâb: 45- 46)

Allah-u Teâlâ Resulullah Aleyhisselâm'ı **"Nur saçan kandil"** mânâsına gelen **"Sirâc-ı münîr"** yaptığı gibi, Hâtem-i velî'de de tecelli etmiş; ona da Resulullah Aleyhisselâm'a verdiği nuru vermiş, verdiği için bütün âlemleri o nur ihata etmiştir.

Hâtem-i nebi'nin velâyeti ona intikal ettiği için, o nur onda da mevcuttur. Çünkü o nur velâyette bulunuyor. Velâyet intikal ettiği için, o nur oraya geçmiş oluyor.

O da sirâc-ı münirdi, bu da sirâc-ı münirdir. Çünkü Allah-u Teâlâ orada da tecelli etti, burada da tecelli etti. Oraya da nuru koydu, buraya da nuru koydu. O nur O'nun nurudur. Koyduğu zaman nur saçıyor.

Muhyiddin-i İbnü'l-Arabî -kuddise sırruh- Hazretleri; **"Keza velilerin sonuncusu Hâtemü'l-evliyâ da, Âdem su ile toprak arasında iken velî idi."** buyuruyorlar. ("Fusûsu'l-Hikem ve't-Ta'likat aleyhi"; s. 63-64, Ebu'l-A'lâ Afîfi'nin ta'lik ve tahkikiyle. Beyrut, 1946)

Allah-u Teâlâ Âdem Aleyhisselâm'ı halketmezden evvel bu iki hatemi halketmiş ve bu iki kandile nasiplerini koymuş, gelen bu iki kandilden alacak. O ikinci kandilin suyu da aslen oradan geliyor.

O o zamanda tekti, bu bu zamanda tek...

Nasıl ki Resulullah Aleyhisselâm herkesten ve her şeyden evvel yaratılıp en son gönderildiyse, o da o zaman yaratıldı fakat bu zaman gönderildi.

Binaenaleyh; **"Yâsin! = Ey insan!"** hitabına muhatap bir Hâtem-i nebi'dir, bir de Hâtem-i velî'dir. İlk olarak yaratılan ve nefhedilen onların ruhu olduğu için bu hitâb-ı ilâhiye Hâtem-i nebi ve Hâtem-i velî'nin ruh-u şerif'leri mazhar olmuşlardır.

Üç yüz sene kadar önce yaşayan, tasavvuf tarihinin en seçkin simâlarından biri olan ve iki yüze yakın eseri bulunan Abdülgânî en-Nablûsî -kuddise sırruh- Hazretleri **"Cevâhirü'n-Nusûs"** adlı eserinde:

"Âdem henüz su ile toprak arasında iken ben peygamber idim." (Ahmed bin Hanbel)

Hadis-i şerif'inin tefsir ve izâhını yaparken, bir noktada, Hâtem-i velâyet mevzusu ile ilgili en gizli sırlardan birisine temas ederek şöyle buyurmuştur:

"Bahsettiğimiz türlerden üçüncüsü olan Hâtemü'l-evliyâ da velî iken, Âdem henüz su ile toprak arasında idi. Çünkü o, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-in kademi üzerindedir." ("Cevâhirü'n-Nusûs"; s. 38)

Yani Allah-u Teâlâ Habib-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-inin nurunu yarattığı zaman henüz Âdem Aleyhisselâm yaratılmamıştı. O su ile toprak arasında iken peygamberdi, Hâtem-i velî de öyledir. O zaman taktığı nurdan ötürü, bütün veliler ve nasipdar olanlar,

o zaman taktığı nurdan beri geliyor, sonra takılan birşey yok. Bütün bunlar hep o zamanki yerleştirmenin tecelliyâtıdır.

Muhyiddin-i İbn'ül Arabî -kuddise sırruh- Hazretleri Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in "**Âdem ruh ile cesed arasında iken peygamber olduğu**"nu bildirdiği gibi, "**Hâtem-i veli'nin de öyle olduğu**"nu beyan etmiştir.

O âlemlere rahmet olarak gönderildi. Nurundan nurunu yarattı, o nurdan bütün âlemleri yarattı.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz "**Rahmeten Lil-âlemîn**" olduğu için, onun rahmeti âlemleri kuşatmış oluyor. Bu ise Allah-u Teâlâ'nın nurundan geliyor. Nurundan nurunu yarattı, o nur ile âlemleri donattı. Âlemleri kuşatan onun nurudur. Onun intikali olunca o rahmetten rahmet intikal etmiş oluyor. Çünkü onun rahmeti, onun intikali. Bütün bunlar murâd-ı ilâhîdir, Allah-u Teâlâ'nın hükmü ile kudreti ile oluyor, fakat sahnede şahsı gösteriyor.

Güneş her yeri Cenâb-ı Hakk'ın izniyle aydınlatıyor, ısıtıyor, olgunlaştırıyor. Mânevi güneş onun fevkindedir. Bütün âlemlere rahmettir, âlemlere nurlu ışık sızar.

Mahmud Şebüsterî -kuddise sırruh- Hazretleri ise şöyle buyurmaktadır:

"Onun 'Peygamberlerin sonuncusu'yla tam bir münâsebeti vardır. Bu yüzden umumî rahmet de onunla zuhur eder. İki âlem de ona uyar, Âdemoğulları içinde Allah'ın halifesi odur." (Gülşen-i Râz)

Umumi rahmete vesile kılmış, çünkü onun nuru bütün âlemleri kuşatmıştır. Mânevi hayat kaynağıdır ve insanların içinde Allah'ın halifesidir...

Abdullah-ı Bosnevî -kuddise sırruh- Hazretleri:

"O Resulullah'ın halifesi değil, bizzat Allah'ın halifesidir." buyuruyor. (Şerhü'l-Fusûs li'l-Bosnevî)

Allah-u Teâlâ onu çekmiş, oraya koymuş o kadar. Öyle murad etmiş, oraya oturtmuş.

Bir peygamberi seçip vazife verdiği gibi, onu da aynı şekilde seçer ve ona vazife verir. Bu bir nevi peygamberlik vazifesidir, fakat o velâyet kısmından yetişmiştir.

Zeyneddîn el-Hâfî -kuddise sırruh- Hazretleri, "**Risâletü'l-Kudsiyye**" adlı eserinde, görünen âlemleri ihâta edenin bu iki Hâtem olduğunu beyan buyurmuştur:

"Zira gözle görülen âlemlerin etrafını kuşatan; Hâtemü'n-nübüvve olan Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- ve Hâtemü'l-velâye'dir." ("Risâletü'l-Kudsiyye", vr. 78^b)

Bütün kâinata feyiz ve hayat Resulullah Aleyhisselâm'dan gelir. Onu böyle kıldığı gibi; Hâtemü'l-evliyâ'yı da "**Rahmeten lil-âlemîn**"in vekili, onun velâyet ve hakikatının varisi kıldığı için, Habib'ine bahşettiği bu ilâhi lütfu ona da intikal ettirmiştir.

Peygamberlerin ve velilerin velâyetlerini, iman sahiplerinin hidâyet ve feyizlerini o kaynaktan almaları işte bu sebeptir.

Velâyet denilince umumî olarak velilerin velâyeti anlaşılıyor, halbuki burada kastedilen velâyet o velâyet değildir. Bir Hâtem-i nebi'nin velâyeti var, bir de Hâtem-i veli'nin

velâyeti var, iki velâyet mevcut. Allah-u Teâlâ mahlûkatı yaratmadan önce bu kandilleri yaratmıştır. Onun için diğer velilere şâmil değildir. Yalnız bu iki kandile şâmidir. Değil velilerin, peygamberlerin velâyetine dahi şâmil değil. Niçin? Peygamberler dahi oradan aldıkları için. O velâyet onlara verilmemiş.

Velâyetin küllîsi burada toplandı ve burada kesildi. Olduğu gibi intikal eden bu velâyet, bundan sonra da hiçbir şekilde intikal etmeyecek.

Şeyhü'l-Ekber Muhyiddin-i İbnü'l-Arabî -kuddise sirruh- Hazretleri **"Fusûs'ül-Hikem"** isimli eserinde Allah-u Teâlâ'nın Hâtem-i evliyâ'yı ezelden ayırdığına ve onun ruhî yapısına temas etmiş, Allah'tan geldiği için onun ruhunun bütün ruhların mayası olduğunu beyan etmiştir:

"Onun maddesi ruhlar arasındaki bir ruhtan değil, ancak Allah'tan gelir. Belki de onun rûhu, bütün ruhlara madde olur." (Fusûsü'l-Hikem)

Allah-u Teâlâ ezelden o iki nuru yarattı, murad ettiğini yerleştirdi, oradan yerleştirdi.

Resulullah Aleyhisselâm ne ise o aynadan onu gör. Onu da yaratmış, onu da yaratmış. Hem ayrı bir nura sahip, hem de ayrı bir intikale sahip. Nurları ayrı yarattığı için; hem ona lütfetmiş, hem ona lütfetmiş. Üstelik onun nurunu oraya akıtmış.

Abdullah-ı Bosnevî -kuddise sirruh- Hazretleri **"Şerhü'l-Fusûs li'l-Bosnevî"** adlı eserinde şöyle buyurur:

"Ruhu; ruhlar arasındaki herhangi bir ruhtan değil, vâsitasız olarak Allah'tan istimdâd eder." ("Şerhü'l-Fusûs li'l-Bosnevî"; Nâfiz Paşa, nr.: 536, 544-545. yp.)

Tâ ezelden âyân-ı sâbite'sinde yerleştirmiş, kandillere koymuş, peygamberlere dahi oradan almasını emretmiş. Amma bu hiçbir şekilde beşere âit değildir. Öyle murad etmiş. Bu doğrudan doğruya Allah-u Teâlâ'ya âittir de, beşeri perde olarak gösteriyor.

Abdülganî Nablusî -kuddise sirruh- Hazretleri **"Cevâhirü'n-Nusûs"** adlı eserinde şöyle buyurmuştur:

"Risâlet velâyeti, nübüvvet velâyeti ve iman velâyeti hususunda evliyânın Hatm'i olan insanın ruhu bunun dışındadır. Onun ilmi kâmillerin ruhları arasındaki bir ruhtan değil, ancak vasitasız olarak, bir olan Allah-u Teâlâ'nın katından gelir." (Cevâhirü'n-Nusûs, s. 42)

Allah-u Teâlâ'nın emriyle ruh nefes alıyor. O zaman koyduğu bu hükmü bütün evliyâullahın istifadesine sunmuş, O'nun koyduğu hükümden istifade ediyorlar. Ruhuna o zaman lütfetmiş, ruhundan diğer veliler alıyor. Cesedin hükmü yok.

Nitekim İsmail Hakkı Bursevî -kuddise sirruh- Hazretleri bu hususu ifşâ etmişlerdir.

"Her asırda mevcut olan insan-ı kâmil peygamber makamına oturmuştur ve Hâtem-i velâyet'in üflediği nefesidir. Halk onu ister kabul etsin, ister etmesin." (Kenzü Mahfi. 10. Bahis)

Hâtem-i veli de Âdem Aleyhisselâm'dan evvel yaratıldığı için Allah-u Teâlâ'nın nefesi ile nefes alır verir, O'nun nefesi ile alıp verdiği için veliler o nefesi alıp verir. Onu ezelden öyle yarattı, mayasını kendi nuru ile yarattığı için, O'nunla nefes alıyor, O'nunla nefes aldığı için de diğer veliler o nefesten alıyor. Öyle yaratmış, öyle koymuş... O O'nunla nefes alıyor, diğer veliler ona verdiği nefesten alıyor.

O zaman o nefesi koymuş, o nefesi alıyorlar. O zaman ruhu koymuş, o ruhtan ruh alıyorlar. O zaman o ilmi koymuş, o ilimden o ışıktan almışlar. Hepsini o zaman koymuş, koyduğundan alıyorlar.

Nev'î Efendi -kuddise sırruh- Hazretleri, Hâtem-i veli'den bahsederken; bidayette, hem cemaatin öncüsü hem de ruhlar âleminin imamı olduğunu haber veriyor.

"Öyle bir Seyyîd ki, onun başlangıçtaki ahvâli cemaatin öncüsü ve ruhlar âleminin imamı; sonraki ahvâli ise, şefaât kapısını açma husûsunda âdemoğlunun efendisi olmaktadır." ("Keşfü'l-Hicâb min Vechi'l-Kitâb", H. Mahmud Efendi, nr.: 2291, vr. 43^b)

İLK İNSAN HAZRET-İ ADEM ALEYHİSSELÂM'IN

YARATILIŞINDAKİ İLÂHİ HİKMETLER, İNCE SANATLAR

Allah'ın Halifesi:

Allah-u Teâlâ ilk insan olma şerefini kazanan Âdem Aleyhisselâm'ı yaratmadan önce **"En yüce melekler meclisi"** mânâsına gelen Mele-i a'lâ'da onu anarak yüceltmiş, ona olan lütuf ve ihsanını önce meleklerle haber vererek Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmuştur:

"Bir zamanlar Rabb'in meleklerle: 'Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım' demişti." (Bakara: 30)

Yani ilâhî irademle ona bazı salâhiyetler vereceğim, bana vekil olarak yarattıklarım üzerinde bir takım kullanma yetkilerine sahip olacak, benim adıma hükümlerimi icrâ edecek. Sonra onun arkasından gelenler içinde, ona halef olarak aynı vazifeyi icrâ edecek kimseler bulunacak.

"Halife" kelimesi; birisi adına işleri idare eden, tasarrufta bulunan, kanun ve kaideleri yerinde tatbik ederek nizam ve intizamı sağlayan kimselere verilen bir isimdir.

Nitekim Âyet-i kerime'lerde şöyle buyuruluyor:

"Sizi yeryüzünde halifeler yapan O'dur." (Fâtır: 39)

Bu âyet-i kerime Muhammed Aleyhisselâm'ın ümmet-i muhteremesine geleceğın hükümranlığını vaad eden gayb haberlerindedir.

"Sizi yeryüzünün hâlifeleri yapar." (Neml: 62)

Halifelik, Allah-u Teâlâ'ya ait bir ruh taşıma imtiyazından doğmaktadır.

Zira Âyet-i kerime'de:

"Ona kendi ruhumdan üfledim." buyuruluyor. (Sâd: 72)

Allah-u Teâlâ yeryüzünde bir halife yaratacağını büyük bir haberle ilân ettiği zaman; orada kendisine vekâlet edecek, iradesini temsil edecek, buyruklarını tatbik ederek nizam ve intizamı sağlayacak, diğer bütün canlılardan üstün olacak ve onları emri altına alacak ilâhî hükümranlılığı gerçekleştirecek olan bir varlığı murad etmiş, yaratacağı varlığın yüceliğini ve değerini ifade etmek için bütün meleklerle müjdelemiştir.

Allah-u Teâlâ yeryüzünde kendisine vekâlet edecek böyle bir insan yaratmayı murad ettiğini meleklerle haber verince, melekler hayretler içinde kaldılar. Kendilerini istişare makamında gören melekler, bir taraftan bundaki şerefi takdir ettiler, diğer taraftan da yeryüzündeki bir yaratığa Allah-u Teâlâ tarafından böyle yüksek bir irade salâhiyeti verilmesinde herhangi bir şer ihtimalinden de korktular.

Allah-u Teâlâ'nın kendilerine öğrettiği bilgi ile şöyle söylediler:

"Orada bozgunculuk yapacak, kanlar dökecek kimse mi yaratacaksın? Oysa biz seni överek tesbih ediyor, devamlı takdis ediyoruz." (Bakara: 30)

Meleklerin bu suâli itiraz için veya bu halifeyi kıskandıkları için değil; mesele hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak, bilmedikleri esrarı anlamak, hikmetini öğrenmek için sorulmuştur. Çünkü melekler Allah-u Teâlâ'nın bütün buyruklarını mutlak olarak kabul edip benimseyen, emirlerine isyan ve itiraz etmeyen, sadece kendilerine emrolunanı yapan ve bunun için yaratılmış olan itaatkâr varlıklardır.

Allah-u Teâlâ onların bu suâllerine cevap olarak:

"Ben sizin bilmediğiniz şeyleri bilirim." buyurdu. (Bakara: 30)

Yani sözünü ettiğiniz bütün fesatlara rağmen, insanı yaratmaktaki hikmeti sizin bilmediğiniz şekilde ben bilirim. Onların arasından peygamberler göndereceğim. İçlerinde siddıklar, şehidler, sâlihler, âbidler, zâhidler bulunacaktır.

Meleklerle olan bu konuşmadan sonra, her türlü noksan sıfatlardan münezze olan Allah-u Zülcelâl Vel-kemâl Hazretleri Âdem Aleyhisselâm'ı yarattı.

Âyet-i kerime'sinde:

"Allah onu topraktan yarattı. Sonra ona 'O!!' dedi ve oluverdi." buyuruyor. (Âl-i imran: 59)

Âdem Aleyhisselâm'ın Yarattığı Toprağın Merhaleleri ve Ruh Verilme:

Âdem Aleyhisselâm'ın yaratıldığı toprak, muhtelif Âyet-i kerime'lerde değişik terimlerle ifade edilmektedir:

1- Âdem Aleyhisselâm'ın vücut buluşunun ana maddesinin toprak oluşu.

Âyet-i kerime'de:

"Allah onu (Âdem'i) topraktan yarattı." buyruluyor. (Âl-i imran: 59)

Yeryüzünde hiç insan yok iken, kuru toprağa hayat vererek insan cinsini yaratmıştır.

Burada başlayan unsurunun toprak olduğu belirtilmiştir.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Ebu Musa -radiyallahu anh-den rivayet edilen bir Hadis-i şerif'lerinde; Allah-u Teâlâ'nın Âdem Aleyhisselâm'ı yeryüzünün her tarafından alınan toprakların birleşiminden yarattığını, bu toprağın muhtelif olmasından dolayı da Âdem Aleyhisselâm'ın neslinin değişik karakterler taşıdığını beyan buyurmuştur:

"Allah Âdem'i bütün yeryüzünden aldığı bir avuç topraktan yarattı. Bunun için Âdemoğulları vücutlarındaki toprak miktarına göre; kimi kızıl, kimi beyaz, kimi siyah ve bunların arasında bir renkte, kiminin yaratılışı hafif ve kolay, kimi güç, kimi kötü, kimi iyi, kimi de bunların arasında bir tabiatta gelmiştir." (Ebu Dâvud - Tirmizi)

2- Toprağın su ile hamur edilip çamur haline getirilmesi.

Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"O, yarattığı her şeyi en güzel yapan ve insanı yaratmaya da çamurdan başlayandır." (Secde: 7)

Bütün canlıların menşei toprak ve sudur. O'nun her yarattığında bir başka güzellik vardır.

Diğer bir Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"O ki, insanı sudan yarattı" (Furkan: 54)

Yalnız "Hakir su" denilen insan nutfesinden değil, hiç insan tohumu yok iken, hayatın kaynağı olan ve gökten indiği bildirilen sudan yarattı.

"Onların arasında soy ve hısımlık meydana getirdi." (Furkan: 54)

Birincisi, soy kendilerine nispet edilen erkeklerdir. Zira nesep babalara âittir. İkincisi, kendileri sayesinde akrabalık kurulan hanımlardır. Nesep sayesinde birbirleriyle kaynaşır, evlilik akrabalığı sayesinde de aralarında sevgi ve muhabbet olur.

"Rabb'in her şeye kâdirdir." (Furkan: 54)

Çünkü O, tek bir maddeden çeşitli uzuvları ve değişik özelliklere sahip bir insanı yaratmayı ve o insanı, erkek ve dişi olmak üzere farklı sınıfa ayırmayı takdir etmiştir.

3- Çamurun süzülerek özleştirilmesi:

Allah-u Teâlâ, önce çamurdan seçerek bir sülâle çıkarmış ve insanı ilk defa o sülâleden yaratmıştır. Yaratıldığı toprak da her türlü topraktan süzölmüştür.

Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"Andolsun ki biz insanı süzme çamurdan yarattık." (Müminun: 12)

Çamurdan madenleri, bitkileri ve hayvanları sıyırıp çıkardıktan sonra, bunların hülâsasından da insanı hiç yokken yaratmış ve insan bunların sonuncusu olmuştur.

4- Çamurun istenilen şekli almaya elverişli ve hazır duruma gelmesi.

Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"Biz onları (insanı) özlü ve yapışkan bir çamurdan yarattık." (Saffât: 11)

Nutfenin gıdadan, gıdanın da suyla toprağın karışmasından olması sebebiyle, insanların hepsi çamurdan yaratılmışlardır. Çamur, su ile karışık bir toprak olduğu için Allah-u Teâlâ onu yapışkanlık sıfatı ile vasıflandırmıştır.

Âdem Aleyhisselâm'ın çamuru hazırlanırken bir takım safhalardan geçirilmiş, tedrici bir tekâmüle tabi tutulmuş ve böylece her safha ve kademedede insan cinsinin özelliği korunmuştur.

5- Çamurun şekillendirilerek kurutulması ve havanın tesiri ile renginin değişmiş olması.

Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"Andolsun ki biz insanı pişmemiş çamurdan, işlenebilen kara balçıktan yarattık." (Hicr: 26)

İnsanın aslını ve ilk ferdini herhangi bir misli ve benzeri olmaksızın, diğer fertlerin yaratılış çekirdeğini de içinde taşımak üzere kara balçıktan yarattık.

O kurumuş çamurun esası; su ile çok zaman karışmış ve rengi siyahlaşmış, su ile çok durmaktan kokmuş, sonra da kurumuş çamurdur.

6- Çamurun iyice ıslah edilmesi ve âdeta saksı gibi merhalelerden geçirilerek pişmesi.

Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"Allah insanı ateşte pişmiş gibi kuru bir balçıktan yarattı." (Rahman: 14)

Allah-u Teâlâ Âdem Aleyhisselâm'ı; toprağı çamur haline, sonra kara balçık, daha sonra ses getiren kuru balçık haline getirerek topraktan yaratmıştır.

Bunlar yaratılışın merhaleleridir ve ilâhî kudretin tecellisiyle şekillendirilmiştir.

7- Ruh verilerek yaratılışın kemale ermesi.

Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"Ona kendi ruhumdan üfledim." (Hicr: 29 - Sâd: 72)

Böylece ilâhî ruh, şekillendirilmiş balçığa girince her tarafına sirayet etti, orada hayat ve hareket başladı. O basit balçığa o üstün ve yüce insanlık şerefini veren unsur, bu ilâhî ruhtur.

Ruh Allah-u Teâlâ'nın emrindedir. Üfleme tabiri de maddeye fiilen hayat başlangıcının akışını temsil eder.

Allah-u Teâlâ onu şerefli kılmak, üstün bir varlık, şerefli mahluk olduğunu ve Rabb'i ile münasebeti olan bir durumu bulunduğunu ortaya koymak için ruhu kendisine nispet etmiştir.

İlâhî ruhtan üflenen nefha bu bünyeyi meydana getirmiş ve insan en mükemmel bir şekle ve en güzel bir hale gelmiştir.

Bu cismen küçük, gücü az, eceli kısa, ilmi sınırlı olan varlık; naîl olduğu bu izzet ve şerefe, kıymet ve değere o ilâhî nefha olmasaydı eremezdi. O ilâhî nefha, onu Allah-u Teâlâ ile ilgi kurmaya ehliyetli kılmaktadır.

Merhalelerdeki

Hikmet ve İbret:

Âdem Aleyhisselâm'ın yaratılış safhasından insan haline gelmesine kadar uzun bir zaman geçmiştir.

İnsan anılmaya değer hiç bir şey değil iken, zayıf ve güçsüz bir varlık olduğu halde; Allah-u Teâlâ bu değersiz damlayı geliştiriyor, iskeleti kuruyor, ruhunu nefh ediyor ve insan olarak yeryüzüne gönderiyor.

Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"İnsan anılmaya değer bir şey olana kadar, üzerinden uzun bir zaman geçmemiş midir?" (İnsan: 1)

Âdem Aleyhisselâm çamur halinde yoğurulup hazır duruma getirildikten sonra, ruh üfürülmeden, şekillendirildiği hal üzere bir süre bekletilmiş, ruhunun üflenmesine uygun bir kıvama getirilmiştir.

Kâinat ve yeryüzündeki canlılar Âdem Aleyhisselâm'dan çok önce yaratıldıkları için, o dönemde ismi, cismi ve nişanı yoktu.

Ahd ve Misak:

Allah-u Teâlâ Âdem Aleyhisselâm'ın belinden zürriyetini çıkarıp onları akıl sahibi yaptı ve onlara hitapta bulundu. İman ile emir buyurup, imansızlıktan nehyetti.

Onlar o anda zerreler gibiydiler.

Ubey bin Ka'b -radiyallahu anh-den rivâyet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde buyururlar ki:

"Allah ruhlar âleminde bütün insanları topladı, onları türlerine ve yaşadıkları devirlere göre kümelere ayırdı ve onlara insan suretini, konuşma kabiliyetini verdi. Sonra onlardan söz (ahid ve misak) aldı, buna bizzat kendilerini şahid tuttu."

Bu hususta Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Hani Rabb'in Âdemoğullarından, onların bellerinden zürriyetlerini çıkarıp almıştı." (A'raf: 172)

Âdem Aleyhisselâm'ın neslinin sulplerinden kıyamete kadar vücut bulacak zürriyetlerini birer birer çıkardı.

"Ve onları kendi kendilerine karşı şahit tutmuştu." (A'raf: 172)

Kendi varlıklarından bile habersiz iken onların her birine şuhûd ve şehadet fitratını, kendi varlığında Hakk'ın mevcudiyetini duymak ve duyurmak, itiraf etmek kabiliyetini verdi. Hâlikîyetine ve Rubûbiyetine delâlet eden delilleri gösterdi.

Hepsini varlığına ve birliğine şahit kılarken de:

"Ben sizin Rabb'iniz değil miyim?" buyurmuştu. (A'raf: 172)

Üzerlerinde dilediği gibi tasarruf eden yegâne mürebpleri ve yaratıcıları olduğuna ikrar ettirdi.

Hepsi de:

"Evet Rabb'imizsin, buna şahidiz dediler." (A'raf: 172)

Terbiye ve emaneti kabul edip, şahidliği taahhüd eylediler. Hiç bir şey değil iken şuurlu birer insan fitratına geçip birer insan hüviyeti aldılar. Hiç bir muhalefette bulunmadan ilâhi takdire uydular.

İşte insan, Rabb'i ile kendisi arasında vuku bulan böyle bir sözleşme altına girmiş ve kendi varlığında Rabb'ine şahitliği ve O'na kulluğu taahhüt etmiştir. Bu mukavele Allah-u Teâlâ'ya ve O'nun dinine yönelmenin başlangıç noktasıdır.

Daha sonra, bu şahitliği ikrar ettiği halde yerine getirmeyen, hatırlatma ve uyarılara rağmen inkâr ve küfürde ısrar edenler, kendilerine yaratılıştan ihsan edilen fitratlarını ve akitlerini bozmuş, kendilerine yazık etmiş olanlardır.

"İşte bu şahitlendirme, kıyamet günü 'Bizim bundan haberimiz yoktu.' dememeniz içindi.

Veya: 'Daha önce babalarımız Allah'a şirk koştı, biz de onlardan sonra gelen nesildik. Bâtıl işleyenlerin yüzünden bizi helâk eder misin?' dememeniz içindi.

İşte biz âyetleri böyle açıklıyoruz.

Umulur ki dönerler." (A'raf: 172-174)

Meleklerin İmtihani:

Melekler bir çok şey öğrenmişlerdi. Âdem Aleyhisselâm ise bilgin değildi, bir şey öğrenmemiş, bir öğretici ile de karşılaşmamıştı. Yüzünü Yaratana çevirdi, gönlünü her şeyden çevirerek Rabb'ine yöneldi.

"Ve Allah Âdem'e bütün isimleri öğretti." (Bakara: 31)

Âyet-i kerime'sinde beyan buyurulduğuna göre, Allah-u Teâlâ yaratmış olduğu cisimleri ona göstererek **"Bunun adı dağdır... Bununki güneştir... Bu sudur... Şu denizdir..."** diye ona eşyanın isimlerini, mahiyetlerini ve hususiyetlerini bir bir öğretti.

İnsanı diğer varlıklardan ayıran ve onu Allah'ın halifesi yapan en büyük özelliği, Allah-u Teâlâ'nın ona bahşettiği akıl ve onun semeresi olan ilim irfan sahibi oluşudur.

Allah-u Teâlâ meleklerle Âdem Aleyhisselâm'ın hepsinden daha bilgili ve anlayışlı olduğunu göstermeyi murad etti ve onları imtihana tâbi tuttu.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Sonra da o eşyayı meleklerle göstererek 'Eğer sâdıklardan iseniz, bunların isimlerini bana söyleyin?' dedi." (Bakara: 31)

Onların kanaatlerini tasrih ederek, şüphe ve tereddütleri silmek lütfunda bulundu.

Melekler, kendilerine has ilim ve mârifetlerinin genişliğine rağmen, bu hususta bilgileri olmadığı için cevap veremediler. Allah-u Teâlâ'nın kendilerine öğretmediği hususlarda ilimlerinin hudutlu olduğunu kabul ettiler.

"Sen münezzehsin, seni tesbih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka hiçbir bilgimiz yok. Şüphesiz ki sen her şeyi hakkıyla bilersin, hüküm ve hikmet sahibisin dediler." (Bakara: 32)

Çünkü her şeyi en ince teferruatıyla bilen, ilmi her şeyi ihata eden, yaratmasında, öğretmesinde, dilediğine verip dilediğine vermemesinde sonsuz hikmet sahibi olan ancak O'dur. Aslı ve hakiki sebep ancak O'nun iradesidir, hikmet de onun gereğidir.

Bu itirafta meleklerin, yeryüzünde bir halife yaratmasıyla ilgili ilâhî iradenin sebep ve hikmetini Allah-u Teâlâ'ya bırakmak mânâsı da vardır.

Allah-u Teâlâ meleklerin bu tenzih tesbihinden sonra onun halifelige layık olduğunu onlara göstermek için Âdem Aleyhisselâm'a şöyle hitap etti:

"Ey Âdem! Eşyanın isimlerini meleklerle haber ver!" (Bakara: 33)

Âdem Aleyhisselâm bu emr-i ilâhî'ye imtisal ederek, Allah-u Teâlâ'nın kendisine bahşettiği ilim sayesinde:

"Vaktaki Âdem bunların isimlerini onlara haber verdi." (Bakara: 33)

Allah-u Teâlâ'nın kendisine öğretmiş olduğu eşyanın isimlerini sıralayınca üstünlüğü de ortaya çıkmış oldu.

"Size demedim mi ki, ben göklerin ve yerin gizliliklerini bilirim. Açıkladığınızı da gizli tuttuğunuzu da bilirim." (Bakara: 33)

Gizlisiyle açığıyla gaybı bildiğini, açığa vurduklarını ve içlerinde gizlediklerini de bildiğini onlara hatırlattı.

Zât-ı Ehadiyet'ine hiçbir şey gizli kalmaz.

Bu imtihan neticesinde Âdem Aleyhisselâm'ın üstünlüğü ve hilâfete lâayık olduğu ortaya çıkmış oldu.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Rahman olan Allah, Kur'an'ı öğretti. İnsanı yarattı. Ona beyanı (açıklamayı) öğretti." (Rahman: 1-4)

Âdem Aleyhisselâm, yaratıldıktan sonra kendisine eşyanın isimlerinin öğretilmesi sayesinde meleklerin bilmediğini bildi, onların ulaşamadıklarına ulaştı.

İnsanlığın atası olması sebebiyle Âdem Aleyhisselâm'a **"Ebül-beşer"** denilmiş, Allah-u Teâlâ'nın seçtiği bir kul olduğu için de **"Safiyullah"** ünvanıyla anılmıştır.

Tâzim Secdesi:

Allah-u Teâlâ Âdem Aleyhisselâm'ın bu yüce mevkiini ve yeryüzünde halife olmaya ondan daha lââyık bir varlık bulunmadığını bildirdikten sonra, bu şerefi tescil etmek üzere meleklerle ona secde etmelerini emir buyurdu.

Bu emr-i ilâhi'ye uyarak bütün melekler secde ettiler. İblis ise kibir ve inadı yüzünden secdeye yanaşmadı, böylece kâfirlerden oldu.

Bu hususta Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Bir zamanlar biz meleklerle: 'Âdem'e secde edin!' demiştik." (Bakara: 34 - İsrâ: 61 - Kehf: 50 - Tâhâ: 116)

Meleklerle Âdem Aleyhisselâm'a secde etmeleri emrolunmuş, melekler de ona secde etmişlerdir. Allah-u Teâlâ insanlığa öyle bir şeref bağışlamış ki; Âdem Aleyhisselâm'ın meleklerle değil, meleklerin Âdem Aleyhisselâm'a secde etmesini emretmiştir.

"İblis hariç hepsi secde ettiler." (Bakara: 34 - Kehf: 50)

Melekler Allah-u Teâlâ'nın emr-i şerif'ine uyarak secde ettikleri halde, İblis bu secdeden kaçınmış, böylece Rabb'inin emrine karşı gelerek büyüklük taslamış ve kâfirlerden olmuştur.

"O ise yüz çevirdi, büyüklük tasladı, böylece kâfirlerden oldu." (Bakara: 34)

İblis her ne kadar meleklerin yaratıldıkları unsurdan değil ise de, onların yapmakta oldukları işleri yaptığı için meleklerle yapılan hitaba o da girmişti.

"Meleklerle: 'Âdem'e secde edin!' dedik. İblisten başka hepsi secde ettiler. O secde edenlerden olmadı." (A' raf: 11)

Görülüyor ki İblis Allah-u Teâlâ'yı inkâr ettiği için değil, emrine itaat etmediği için kâfir olmuştur.

Allah-u Teâlâ'nın herhangi bir emir ve nehyini kabul ve tebcil etmek iman alâmeti olduğu gibi, bunun hilâfına hareket ise küfür ve tuğyan nişânesidir.

Neticenin böyle olacağını Allah-u Teâlâ ezeli ilminde biliyordu. Bu itibarla da kâfirler defterinde kayıtlı bulunuyordu. Yoksa bu secde emr-i şerif'ine kadar hiç küfrü geçmemişti. Mümkün olduğu halde itaat yolunu seçmedi ve o zaman bilfiil kâfir oldu.

"Yalnız İblis secde etmedi. O büyüklük tasladı, böylece kâfirlerden oldu." (Sâd: 74)

Fitratı ve cibilliyeti kendisine hâinlik etti. İşte emr-i ilâhîye muhalefetin neticesi!

İblis:

Allah-u Teâlâ'nın onu secde etmekten alıkoyan asıl sebebi bilmesine rağmen soru sorması; mânâsız kibir ve gururunu, küfür ve inadını, Âdem Aleyhisselâm'ın aslını hakir görmesini açıkça ortaya çıkarmak içindir.

"Ey İblis! Secde edenlerle beraber olmaktan seni alıkoyan nedir?" (Hicr: 32)

Melekler secdeye kapandıkları halde, sen ne için bundan kaçınıyorsun?

"Ey iblis! İki elimle yarattığıma secde etmekten seni alıkoyan nedir? Böbürlendin mi, yoksa yücelerden mi oldun?" (Sâd: 75)

Allah-u Teâlâ her şeyin yaratıcısı olduğu halde, Âdem Aleyhisselâm'a değer vermek için, onun yaratılışını kendisine izafe ederek **"Bizzat yarattım."** buyurdu. İşte insan, bu ruhu sebebiyle **"Eşref-i mahlûkat"** olmuştur.

İblis ise kendi cehaletini teşhir ederek şöyle cevap verdi:

"Ben ondan daha hayırlıyım. Beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın!" (Sâd: 76 - A'raf: 12)

Yani eğer o ateşten yaratılmış olsaydı, ona secde etmeyecektim. Çünkü benim gibi bir mahluk olacaktı. Böyleyken, bundan aşağı olan birisine nasıl secde ederim?

"Şu benden üstün kıldığına da bir bak!" (İsrâ: 62)

Bana tercih ettiğin ve katında benden üstün tuttuğun mahluk bu mu?

"Ben pişmemiş çamurdan, işlenebilen kara balçıktan yarattığın bir insana secde edecek değilim!" (Hicr: 33)

İblis, toprağın da ateşin de yaratıcısının Allah olduğunu itiraf etmesine rağmen; Âdem Aleyhisselâm'ın yeryüzünde Allah'ın halifesi olması, Allah'tan bir ruh taşıması gibi asıl üstünlükleri bilmemezlikten gelmişti. Bu davranışı ile sadece Âdem Aleyhisselâm'a değil, Allah-u Teâlâ'ya karşı da benlik ve büyüklük duygusuna kapılmıştı.

Onun bu şekilde mağrur bir edâ ile, tutarsız bir kıyas yapması üzerine Allah-u Teâlâ şöyle buyurdu:

"Defol oradan! Sen artık kovuldun. Ceza gününe kadar lânetim senin üzerindedir." (Sâd: 77-78) (Bakınız. Hicr: 34-35)

Dünyada onun üzerine lânet vardır. Din günü geldiğinde ise lânetle birlikte azap da olacaktır.

"İn oradan! Orada büyüklük taslamak senin haddin değildir. Defol! Çünkü sen alçağın birisin!" (A'raf: 13)

Yücelik sıfatları kendisine ait olan Allah-u Teâlâ, onu kıyamete kadar devam eden bir lânetle lânetleyerek her türlü hayırlardan güzelliklerden mahrum etti, rahmetinden ümitsiz kıldı, huzurundan tardedip kovarak şeytan haline getirdi ve cennetten sürüp çıkardı. Bulunduğu makamdan derhal azledip, kibrine karşılık küçüklüğe ve lânete mahkum etti.

Mühlet Dileme:

Şeytan Âdem Aleyhisselâm'dan üstün olduğunu iddia ederken, melekler arasındaki yerini de kaybetmişti. Allah-u Teâlâ'nın bu gadabı karşısında korktu. Son çare olarak, kıyamete kadar kendisine mühlet verilmesini istedi.

"Rabb'im! Bana insanların tekrar diriltilecekleri güne kadar mühlet ver!" (Sâd: 79 - Hicr: 36) (Bakınız. A'raf: 14)

Lânetlenmiş iblis bununla, insanları azdırmak için geniş zaman bulmak, onlardan intikam almak ve ölümden kurtulmak için bir çıkış yolu bulmayı diliyordu. Bunları ölümden sonra yapması imkânsızdı. Bunu isterken biliyordu ki, bu iş ancak Allah-u Teâlâ'nın takdir ve iradesiyle mümkün olabilir.

"Eğer kıyamet gününe kadar beni ertelersen, yemin ederim ki pek azı dışında onun neslini kendime bağlayacağım." (İsrâ: 62)

Üzerlerine üstünlük kurarak aldatacağım ve dilediğim tarafa sevkedeceğim. Ancak ihlâslı olanlar bunlar müstesnâ kalabilecek.

Zâtına isyan edenlere cezâlarını hemen vermeyen, hiçbir yaratığın herhangi bir dilek ve duâsını toptan reddetmek şânından olmayan Allah-u Teâlâ da dilediği bir hikmete binaen; muhalefet edilemeyen, karşı gelinemeyen meşiyeti ile onun bu istediğini kabul etti.

Buyurdu ki:

"Sen mühlet verilenlerdensin." (A'raf: 15 - Hicr: 37 - Sâd: 80)

"O bilinen vaktin gününe kadar." (Hicr: 38 - Sâd: 81)

İblis'ten İtirafı:

Şeytan dileğinin kabul edildiğini gördükten sonra, o uzun ömrü tevbe ve şükür ile kurtuluşa kullanacak yerde, insanları nasıl yoldan çıkaracağını itiraf ederek şöyle dedi:

"Öyle ise beni azdırdığın için andolsun ki, ben de onları saptırmak için, senin doğru yolun üzerinde tuzak kuracağım." (A'raf: 16)

O yola gitmek isteyenleri, o yoldan geri çevirmek için tetikte bekleyeceğim. Onları şaşkınlıkla eğri büğrü yollara sevk etmenin çarelerini arayacağım.

"Andolsun ki ben de yeryüzünde onlara süsleyeceğim ve onların hepsini azdıracacağım." (Hicr: 39)

Bir takım kötü şeyleri güzel göstererek kendilerini onlarla meşgul edeceğim, onları hidayetden mahrum bırakacağım.

"Sonra elbette onlara; önlerinden, arkalarından, sağlarından, sollarından sokulacağım." (A'raf: 17)

"Önlerinden"; dünya hayatına rağbetlerini artırarak,

"Arkalarından"; ahiret hayatı hakkında şüpheye düşürerek,

"Sağlarından"; iyilikler tarafından,

"Sollarından"; kötülükler tarafından saldıracağım.

Yolundan çevirip sapıtmak, şaşırtıp imanlarını soymak için ne yapabilirsem yapacağım.

"Yemin ederim ki, kullarından belirli bir pay edineceğim." (Nisâ: 118)

Onların zamanlarından, iş ve güçlerinden, istidatlarından, mal ve evlâtlarından bir kısmını kendim için ayıracağım. Yollarına tuzaklar kurup, büyük bir kısmını benim yolumda çalıştıracam.

"Onları saptıracağım." (Nisâ: 119)

Bâtılı hak, eğriyi doğru, kötüyü iyi, çirkini güzel göstererek, vesvese ve iğvâlarımle onları hidayet yolundan mutlaka çevireceğim.

"Onları boş kuruntularla oyalayacağım." (Nisâ: 119)

Kalplerine hırs ve tamah, uzun ömürler yaşamak, amelsiz olarak cennete girmek, sebeplere tevessül etmeksizin maksada ulaşmak gibi olmayacak bir takım kuruntuları ilkâ edeceğim. Onlara kıyameti, hesabı, cenneti ve cehennemi düşünmek hissinden mahrum bırakacağım.

"Onlara emredeceğim, benim emrimle hayvanların kulaklarını yaracaklar." (Nisâ: 119)

Nitekim cahiliye devri Arapları, bir dişi deve beş defa doğurur ve beşincisi erkek olursa kulağını delerler ve artık ondan faydalanmayı kendilerine haram sayarlardı. Onu putlarına adarlar, bu bir şirk ve küfür iken ibadet yaptıklarını zannederlerdi.

"Onlara emredeceğim, Allah'ın yaratışını değiştirecekler." (Nisâ: 119)

Yaratılışın şeklini veya sıfatını değiştirerek durumunu başka şekle sokacaklar. Organlarını yaratılış görevlerinin dışında kullanacaklar. Kadın yerine erkek, erkek yerine kadın kullanacaklar. Nikâhı bırakıp zinâyâ gidecekler. Cinsiyeti belli etmeyecek kılıklara bürünecekler. Erkeklerin kadınlara, kadınların erkeklere benzemesine çalışacaklar. Temizi bırakıp pisliğe koşacaklar, menfaati bırakıp zararı seçecekler. Doğruluğu budalalık, eğriyi hüner sayacaklar. Vazifeden kaçıp oyuna gidecekler. Helâla haram, harama helâl, iyiye kötü, kötüye iyi diyecekler. Hayır yerine şer işleyecekler. Sakallarını bıyıklarını yolacaklar. Yüzlerini boyayacaklar. İmar edilmesi gerekeni yıkıp, yıkılması gerekeni imar edecekler. Yaratılışın zıddına alışkanlıklar edinecekler. Yaratılanı yaratıcı yerine koyacaklar.

Bundan da öteye; Tevhid'den çıkacaklar, İslâm dinini bozmaya çalışacaklar, kendi düşüncelerine uygun bâtil dinler kuracaklar, sahte liderler edinecekler, şeytanlık peşinde dolaşacaklar.

Nitekim bir Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Andolsun ki İblis onların aleyhindeki zannını gerçekleştirdi.

Müminlerden bir fırka hariç olmak üzere hepsi ona uydular.

Oysa ki şeytanın insanlar üzerinde hiçbir nüfuzu yoktur.

Ancak ahirete imanı olan kimseyle, ahiretten şüphe edeni ayırdetmek için (ona bu ruhsatı verdik.)

Rabb'in her şeyi gözetlemektedir." (Sebe: 20-21)

Şeytan aldatıcıdır, yaratıcı değildir. Allah-u Teâlâ kimi korumak isterse onu şeytanın aldatmalarından korur, kimin de aldatılmasını isterse şeytanı ona musallat eder.

Nitekim şeytan bu gerçeği de itiraf etmiş ve şöyle demiştir:

"Senin izzetine yemin ederim ki, onların hepsini mutlaka azdıracağım." (Sâd: 82)

"Yalnız içlerinden ihlâsa erdirilmiş kulların hariç." (Sâd: 83 - Hicr: 40)

Yalnız taatin için seçilmiş hususi kulların aldanmazlar. Çünkü onlar içinde buldukları duruma basiret gözüyle bakabilen uyanık kimselerdir.

Yüce Ferman:

Onun bu kötülük azmine ve meydan okumasına karşılık Allah-u Teâlâ şöyle buyurdu:

"Yerilmiş ve kovulmuş olarak oradan çık! Andolsun ki insanlardan sana kim uyarırsa onları ve sizi, hepinizi cehenneme dolduracağım." (A'raf: 18)

Görülüyor ki Allah-u Teâlâ İblis'i önce isyanından dolayı sorguya çekmiştir. Bu sorgu esnasında özür beyan etme yerine kibir ve gururla mukabele etmesinden dolayı da bulunduğu makamdan indirmiş ve alçaltmıştır.

"Allah onu lânetledi." (Nisâ: 118)

"Haydi git! Onlardan sana kim uyarırsa, iyi bilin ki hepinizin cezası cehennemdir, hem de tam bir ceza!" (İsrâ: 63)

Bu cezadan hiç bir şey eksiltilmeyecektir.

Gerek İblis'e uyanlar ve gerekse İblis ile onun askerleri tamamen cehenneme sevkedileceklerdir:

"Doğrusu, ki ben hep doğruyu söylerim, mutlaka sen ve sana uyanların hepsiyle cehennemi dolduracağım." (Sâd: 84-85)

Bu ilâhî beyan, Allah-u Teâlâ'nın emrini ve hükmünü bırakıp da şeytana uyan herkes için azap bildiren bir tehdittir.

İblis'e Mühletin ve Ruhsatın Verilişi:

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde, göstereceği faaliyeti göstermesi için şeytana ruhsat verdiğini, insanların ona uymaları mümkün olduğu gibi, ondan yüz çevirme gücüne ve kabiliyetine de sahip olduklarını, ihlaslı müminlerin üzerinde şeytanın hiç bir hakimiyeti bulunmadığını beyan buyurmaktadır:

"Onlardan gücünün yettiği kimseleri sesinle yerinden oynat, şaşırt!" (İsrâ: 64)

Çalgı âletleri ve oyunlar onun sesi olduğu gibi, Allah-u Teâlâ'dan uzaklaştıran ve O'na isyana çağırın her kişi şeytanın sesidir.

"Atlılarıyla, yayalarının onları yaygaraya boğ!" (İsrâ: 64)

Şeytanın atlıları ve yayaları, onun vazifesini çeşitli şekillerde ifa eden, insanları Allah yolundan çeviren insanlar ve cinlerdir.

"Mallarında ve evlâtlarında onlara ortak ol!" (İsrâ: 64)

Haram yoldan veya haksız olarak elde edilen bir mala haram yerlerde harcanan mallara şeytan ortaktır.

Şeytan diğer taraftan zinaya, gayr-i meşru surette evlat sahibi olmaya teşvik ederek çocuklara ortak olur.

Allah-u Teâlâ'nın hoşlanmadığı isimler taktırarak İslâm'dan başka bir dine girdirerek de kişilerin çocuklarına ortak olur.

"Kendilerine vaadlerde bulun!" (İsrâ: 64)

Şeytan onları boş ümitlerle ve vaadlerle kandırır. En korkunç ve aldatıcı vaadi ise, günah ve hatalardan sonra affedilmek vaadidir. Allah-u Teâlâ'nın af ve mağfiret deryasının engin oluşundan bahsederek, işlenen günahları basit ve tatlı gösterir.

"Şeytan insanlara aldatmadan başka bir şey vâdetmez." (İsrâ: 64)

Dünya hayatını ahirete tercih ettirmeye çalışır. Haram olan şeyleri yapmayı, helâlden uzaklaşmayı telkin eder. Kötüyü iyi göstererek nice kimseleri bozmaya ve yoldan çıkarmaya çalışır durur.

Fakat Allah-u Teâlâ'nın gerçek kulları şeytanın hakimiyetine girmezler. Onlar ilâhî himayeye nail olan güzide kullardır.

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

"Şurası muhakkak ki benim kullarım üzerinde senin hiç bir hakimiyetin olamaz." (İsrâ: 65)

Onların imanlarını değiştirebilme imkânına sahip değilsin, fakat isyanı onlara güzel göstermen mümkündür. Onları tamamen iğvâya kâdir olmasıdır.

"Rabb'in vekil olarak yeter." (İsrâ: 65)

Müminler O'na tevekkül ederler. O da onları korur. Allah-u Teâlâ'ya gerçekten yönelen ve ubûdiyet ile bağlanan bir kimse şeytanın hakimiyetinden kurtulmuş olur. Çünkü Allah-u Teâlâ onları korur ve doğru yola iletir.

"Benim hâlis kullarım üzerinde senin bir nüfuzun olamaz." (Hicr: 42)

Sen onlara musallat olamazsın. Ne onları susturacak bir delilin, ne de fiilî olarak kullanacak bir gücün yoktur.

HAZRET-İ HAVVÂ

Allah-u Teâlâ Âdem Aleyhisselâm'ın yalnızlığını gidermek, üreme ve cinsin çoğalması için, uyurken sol arka kaburga kemiğinden Hazret-i Havvâ'yı yarattı.

Âyet-i kerime'de:

"Sizi bir tek candan yarattı. Ondan da eşini vâretti." buyuruluyor. (Zümer: 6)

Cinsleri, dilleri, renkleri ayrı ayrı olmasına rağmen bir tek candan yarattı, insanı tek iken çift hale getirdi.

Ebu Hüreyre -radiyallahu anh-den rivayet edilen bir Hadis-i şerif'lerinde Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyuruyorlar:

"Şüphesiz ki kadın kaburga kemiğinden yaratılmıştır." (Müslim: 1468)

Âdem Aleyhisselâm uyandığında onu başucunda görünce gönlü teskin oldu, birbirine ısındılar. Çünkü insanın kendisine ait bir organa, yahut kendisinden olan bir parçaya yakınlık göstermesi kadar tabii bir şey olamaz.

Nitekim bir Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Sizi bir tek candan yaratan ve ondan da gönlünün ısınıp huzura kavuşacağı eşini vâreden Allah'tır." (A'raf: 189)

Allah-u Teâlâ kadınları başka bir cinsten değil, yine insandan yaratmıştır. İkisi de insandır. İkisi de beşerdir ve biri öbürünün tamamlayıcısıdır.

Allah-u Teâlâ diğer Âyet-i kerime'lerinde insanların Âdem Aleyhisselâm ile Hazret-i Havvâ'dan çoğalıp yayıldıklarını haber veriyor:

"Ey insanlar! Biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık." (Hucurat: 13)

Bu hitap bütün insanlardır. Biz sizi kudretimizle bir tek asıldan yarattık ve bir anne ve babadan meydana getirdik.

"Erkeği ve dişiyi yaratana yemin olsun ki!" (Leyl: 3)

Allah-u Teâlâ eşsiz ve hikmet sahibi bir yaratıcı olduğuna dikkat çekmek için erkek ve dişî cinslerini yarattığına dair Zât'ına yemin etmektedir. Çünkü erkek ve dişî arasındaki bir farklılığın tesadüf eseri meydana geleceği düşünülemez. Menideki asli unsurlar da dengelidir. Aynı unsurlardan bazen erkek bazen dişî çocuk yaratmak ancak ilâhî kudretin eşsiz bir eseridir.

"Sizi çift çift yarattık." (Nebe: 8)

Ki çoğalma işi düzgün olsun ve belli süreye kadar yeryüzünde hayat devam etsin.

"İbret alınız diye her şeyi çift çift yarattık." (Zâriyat: 49)

Bütün yaratıklar çift çifttir. Gece ve gündüz, kara ve deniz, karanlık ve aydınlık, ölüm ve hayat... gibi. Hayvanlar ve bitkiler de böyledir.

Bundan dolayıdır ki Allah-u Teâlâ ibret almaya davet etmektedir.

"Yerin yetiştirdiklerinden, kendilerinden ve daha bilmedikleri nice şeylerden çift çift yaratan Allah münezzehtir." (Yâsin: 36)

İnsanları erkek ve dişî olarak yaratması O'nun rahmetindedir. Bu lütuf devam edip gitmekte olup kıyamete kadar da devam edecektir.

Bunlardan başka Allah-u Teâlâ'nın insanları muttali kılmadığı daha nice çiftler vardır.

Allah-u Teâlâ bir Âyet-i kerime'sinde, beşeriyetin ilk hilkat sahasına nasıl getirilmiş olduğunu bildirmektedir:

"Ey insanlar! Sizi bir tek candan yaratan ve ondan eşini varedip, ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabb'inize hürmetsizlikten sakının." (Nisâ: 1)

Allah-u Teâlâ Âdem Aleyhisselâm'ı topraktan halketti, eşini de onun kaburga kemiklerinin bir tanesinden yarattı. Daha sonra bu ikisinden bir çok erkek ve bir çok kadın türetti ve insanlar çoğaldılar. Bugün var olan insanlar böyle meydana geldi.

Hiç yokken topraktan seçmek suretiyle insanı yaratan ve o insandan eşini vareden, iki insandan birbirinden doğmaları suretiyle erkek dişî bir çok çocuklar ve torunlar hakedip dünyaya yayan Allah-u Zülcelâl'in şânı ne yücedir.

CENNET ve MEMNU MEYVE

İlâhî Uyarı:

Allah-u Teâlâ secde emriyle Âdem kulunun şânını yücelttikten sonra bu ilk insan âilesine cennette yerleşmelerini emir buyurarak şânını artırmıştır.

Âyet-i kerime'sinde şöyle buyuruyor:

"Ey Âdem! Sen ve eşin, beraberce cennette yerleşin." (Bakara: 35 - A'raf: 19)

Allah-u Teâlâ onlara cennet meyvelerinin hepsini, cennetin her nimetinden bol bol faydalanmayı helâl kıldı.

"Orada olanlardan dilediğiniz yerde bol bol yiyin." (Bakara: 35 - A'raf: 19)

Diledikleri yerde otururlar, ne dilerlerse âfiyetle yiyebilirlerdi.

Allah-u Teâlâ Âdem Aleyhisselâm'a cennette büyük bir hürriyet vermekle beraber, ancak kendisinin bildiği bir hikmete göre, bu hürriyeti kısıtlamış, mahiyetini bilmediğimiz bir ağacın meyvesini yemelerini yasaklamıştır

"Yalnız şu ağaca yaklaşmayın. Eğer bu ağaçtan yerseniz, her ikiniz de zulmedenlerden olursunuz." (Bakara: 35 - A'raf: 19)

Ayrıca şeytanın kendileri için en büyük düşman olduğunu da haber vererek hilesine karşı ikaz etmiştir:

"Ey Âdem! Bu senin ve eşinin düşmanıdır." (Tâhâ: 117)

Aslında her ikisi de şeytanın kendilerine düşman olduğunu biliyorlardı. Çünkü Âdem Aleyhisselâm onun secdeye çağrıldığında nasıl isyan ettiğine ve söylediği sözlere şahit olmuştu.

"Sakın sizi cennetten çıkarmasın, sonra yorulur, sıkıntı çekersiniz!

Doğrusu cennette senin için ne acıkmak ne de çıplak kalmak vardır.

Orada ne susarsın, ne de sıcaklığın sıkıntısını duyarsın." (Tâhâ: 117-119)

Şeytanın Hile ve Tahriki:

Bu kadar cennet nimetleri yanında bu yasağın konması, hiç şüphesiz imtihan içindi. Âdem Aleyhisselâm'ın yaratılışı ile melekler ve şeytan imtihan edilmişlerdi. Melekler önce soru sormuşlarsa da secde emrine hemen uymuşlardı. Şeytan ise isyan etmiş, imtihanı kazanamamış, bundan dolayı da Allah-u Teâlâ'yı sorumlu tutmuştu. Kendisinin bu duruma düşmesine sebep olarak bildiği Âdem Aleyhisselâm'dan intikam almanın yollarını aramaya başladı. İkisine de vesvese vererek yanılmalarını sağladı.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyuruluyor:

"Sonunda şeytan ona vesvese verdi." (Tâhâ: 120)

Her ikisi de kandırılmış, her ikisi de ona aldanmışlardı.

"Şeytan ayıp yerlerini kendilerine göstermek için onlara vesvese verdi." (A'raf: 20)

Şeytan ikisine de haset etmiş, onları çekememiş; içinde buldukları nimetin elden gitmesi, üzerlerinde olan güzel elbiselerin soyulup alınması için ne yapıp yapıp yasak meyveden yemelerini sağlamaya çalışmış, bir yalan ve iftira olarak şöyle demişti:

"Ey Âdem! Sana ebedilik ağacını ve çökmesi olmayan bir saltanatı göstereyim mi?" (Tâhâ: 120)

Sen ondan istifade ederek ebedî bir hayata sahip olasın.

"Rabb'iniz, sırf melek olursunuz veya burada ebedi kalanlardan olursunuz diye sizi bu ağaçtan menetti, başka bir sebepten değil." (A'raf: 20)

"Ebedîlik" ve **"Mülk"** arzusu beşer tabiatında bulunan iki arzudur. Âdem Aleyhisselâm da beşer fitratında yaratıldığı için, şeytan bu iki noktadan nüfuz etmişti.

"Ve onlara 'Ben gerçekten size öğüt verenlerdenim.' diye yemin etti, böylece onları hile ile aldattı." (A'raf: 21-22)

Onların iyiliğini istiyormuş gibi gözükerek kendi tuzağına düşürmeye çalıştı.

Âdem Aleyhisselâm ve Hazret-i Havvâ, melek olma veya cennette ebedî kalma ihtimallerini duyunca; Allah-u Teâlâ'nın ikazını ve şeytanın kendilerine en büyük düşman olduğunu unuttular. Onun yalan yere yemin edeceğine ihtimal veremediler, aldandılar.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Andolsun ki biz daha önce Âdem'e de ahid vermiştik. Fakat o unuttu." (Tâhâ: 115)

Allah-u Teâlâ'nın verdiği ahidde bir tek ağaç hariç, bütün meyvelerden yiyebilecekti. O ise bu ahdi unuttu, bu ilâhî tavsiyeyi hatırlayamadı.

"Biz onda azim bulmadık." (Tâhâ: 115)

Allah-u Teâlâ'nın emrine aykırı hareket etme hususunda da bir kasıt ve yönelme yoktu. **"Bunun üzerine ikisi de o ağacın meyvesinden yediler."** (Tâhâ: 121)

O husustaki ilâhî emri unutmuş, şeytanın iğfâline kapılmış oldular. Eğer sebatkâr olsaydı, aslâ aldatamayacaktı.

"Ağacın meyvesini tattıklarında ayıp yerleri kendilerine görünürdü." (A'raf: 22)

O zamana kadar yaratılışlarında kendilerini utandıracak ve tiksindirecek bir şey bilmiyorlardı.

Fitnenin tuzağına düşen Hazret-i Âdem ve Havva, çok edepli olduklarından utandılar ve:

"Üstlerini cennet yapraklarıyla örtmeye çalıştılar." (Tâhâ: 121 - A'raf: 22)

Daha önce cennet elbisesi giymişken, şimdi avret mahallerini örtmeye başladılar. Görülüyor ki bu ilk iki insan sıcak ve soğuğa karşı değil, birbirlerine karşı giyindiler. Henüz bu safhada kendilerine Allah-u Teâlâ tarafından verilmiş bir giyinme emri yoktu. Fakat ilâhî irade onları böyle duygularla ve fitrî bir terbiye ile donatmış bulunuyordu.

Tesettür, Allah-u Teâlâ'nın emirlerini uygulamak için vazgeçilmez bir esastır. Utanma duygusu insanda fitridir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'nin devamında:

"Âdem Rabb'ine âsi olup şaşırды." (Tâhâ: 121)

Buyurarak, onun neslinden gelecek olan insanların böyle hataları işlemelerini vurgulu bir şekilde yasaklamaktadır.

Allah-u Teâlâ yasağa karşı gelmekten ve düşman sözüne aldanmalarından dolayı onlara sitemde, itapta ve hitapta bulundu, onları uyardı:

"Ben sizi o ağaçtan menetmemiş miydim? Şeytanın size apaçık bir düşman olduğunu söylememiş miydim?" (A'raf: 22)

Tevbe ve Bağış:

Bu hitâb-ı izzet karşısında utançlarından ezildiler. Hatalarını kabul ve itiraf ettiler, son derece pişman oldular. Rabb'lerine yönelerek şöyle yalvardılar:

"Ey Rabb'imiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamazsan ve bize merhamet etmezsen, muhakkak ki kaybedenlerden oluruz." (A'raf: 23)

Bu kelimelerin o anda kalplerine gelmesi de ilâhî bir lütuftur.

Âdem Aleyhisselâm emr-i ilâhîye kasten muhalefet etmiş değildi. Yapmış olduğu bir unutma neticesi idi.

Kendisinden başka tevbeleri kabul edip, bağışlama sıfatı bulunmayan Allah-u Teâlâ, tevbeleri kabul buyurdu ve onları bağışladı:

"Rabb'i yine de onu seçip tevbesini kabul etti, ona doğru yolu gösterdi." (Tâhâ: 122)

Şeytan günahından dolayı uyarıldığı zaman hatasını itiraf etmediği gibi, itaat yoluna da dönmemiş, daha da inatçı bir durum sergilemişti. Âdem Aleyhisselâm ise hatası karşısında uyarıldığında hayâ ve üzüntü duydu, pişman oldu, Rabb'ine karşı itaat yoluna girdi.

Âdem Aleyhisselâm'ın affedilmesine sebep olan dört nokta vardır: 1. Hatasını anlaması. 2. İtiraf etmesi. 3. Pişmanlık duyması. 4. Çok tevbe ve istiğfar etmesi.

Beşincisi de affedilince nefesine paye vermemesidir.

"Âdem Rabb'inden bir takım kelimeler aldı ve derhal tevbe etti. Çünkü Allah tevbeleri kabul eden ve merhametli olandır." (Bakara: 37)

O öyle merhametli bir Zât-ı âlî'dir ki, kulunu bir kere terkedivermekle ebediyyen terkedivermez. Kulu tevbe ettikçe, yine döner bakar. Çünkü O rahimdir, merhameti engindir.

Bu hâdise Âdem Aleyhisselâm cennette iken, yani peygamberlik verilmeden önce cereyan etmiştir. Kasıtsız olarak işlemiş oldukları bu hata, tevbe etmeleri üzerine Allah-u Teâlâ tarafından bağışlanmıştır.

Şeytan bu yasağı çiğnetmekle; cennetten tamamen mahrum edeceğini, kendisi gibi ilâhi rahmetten ebediyyen kovulacaklarını zannediyor, tevbe ederek kurtulacaklarını hiç ummuyordu.

Cennetten Yeryüzüne:

Allah-u Teâlâ Hazret-i Âdem ve Havvâ'ya daha önceden ikazda bulunmuş, şeytana aldandıkları takdirde cennetten çıkarılacaklarını beyan buyurmuştu.

Dolayısıyla emre muhalefet ettikleri için yeryüzüne indirilmek üzere cennetten çıkarıldılar.

Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"Ne var ki şeytan ayaklarını kaydırıp onları oradan uzaklaştırmış, içinde buldukları yerden çıkarmıştı." (Bakara: 36)

Aslında İblis'in gayesi Âdem Aleyhisselâm'ı cennetten çıkarmak değildi, onu eriştiği mertebeden düşürmektir. Kendisinin uzaklaştırıldığı gibi, onu da uzaklaştırmak istiyordu. Fakat gayesine erişemedi.

Cennetteki kendilerine âit fitratlarında bir değişme oldu.

Allah-u Teâlâ onları yeryüzüne indirirken, şeytan da dahil olmak üzere hepsine birden şöyle hitapta bulunmuştu:

"Birbirinize düşman olarak inin!" (Bakara: 36 - A'raf: 24)

Karşılıklı olarak birbirinize düşmanlık edeceksiniz.

"Siz yeryüzünde bir müddet yerleşip geçineceksiniz." (Bakara: 36 - A'raf: 24)

Çünkü yerler ve yerdekiler insanlar için yaratılmıştı. Cennette oturma ise bunun başlangıcı idi.

"Orada yaşayacaksınız, orada öleceksiniz ve oradan dirilip çıkarılacaksınız." (A'raf: 25)

Ecellerinizin biteceği süreye kadar yeryüzünde yerleşecek, çalışacak ve barınacaksınız. Sonra da orada ölecek, oradan dirilerek çıkarılacaksınız.

"Hepiniz oradan inin! Size benden bir hidayet geldiği zaman, kim ki benim hidayetime tâbi olursa, onlar için hiç bir korku yoktur, onlar mahzun da olmayacaklardır." (Bakara: 38)

Dünyada ele geçiremedikleri şeyler için üzülmedikleri gibi, nâil olacakları nimetler ellerinden çıkmayacağı için de mahrum olmazlar.

"O (dünyada) sapmaz, (ahirette de) bedbaht olmaz." (Tâhâ: 123)

Bu gibi kimseler sapmaktan ve bu sapıklığın cezasından kendilerini kurtarmış olurlar.

"Kim benim zikrimden yüz çevirirse, onun hakkı da dar bir geçimdir." (Tâhâ: 124)

Zâhiren nimetler içinde görünse bile, ne rahatı ve huzuru olur, ne de gönlünde genişlik ve ferahlık olur.

•

İnsanoğlunun yaratılışının birinci gayesi yeryüzünde Allah'ın halifesi olmasıdır. Allah-u Teâlâ insanı yeryüzünde halife yapmak için yaratmıştır. O sadece imtihan gayesiyle cennette tutuluyordu.

Şeytan da şüphesiz Âdem Aleyhisselâm'la birlikte ve ona düşman olarak gönderilmiş, cennette olduğu gibi dünyada da onu ve neslini doğru yoldan saptırmak için peşine takılmış; **"Birbirinize düşman olarak inin!"** emr-i şerifi mucibince, şeytan insanın düşmanı, insan da şeytanın düşmanı olmuştur ve aralarındaki bu mücedele kıyamete kadar devam edecektir.

İhlâs Sûre-i Şerif'i (24)

ALLAH-U TEÂLÂ'NIN İLİMDE MUVAFFAK KILDIĞI HAS KULLARI

Haziran 2016
Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s. 29

Hidayet Allah-u Teâlâ'nın, kendi zâtını bilmek için lütuf ve keremi ile kullarında halkettiği muvaffakiyettir. İman nûrunu ihsan ettiği, kalbine akıttığı kulunu, mârifetullah nûru ile kudsi ruh ile destekler.

Bunlar vâris-i enbiya oldukları içindir ki, Âyet-i kerime ve Hadis-i şerif'lerin tecelliyatına mazhar olmuşlardır. Yani bildirdiği kadar bilir, gösterdiği kadar görür. Hakk'ta fani olduğu zaman bunlar husule gelir.

Cenâb-ı Hakk'ı görür kendisini görmez, zira âyân-ı sâbite ile Hakk'ı tespih eder, O'nunla ibadet eder.

Azamet-i ilâhî'nin karşısında bir zerre olarak Allah-u Teâlâ'ya ibadet, taat ve secdesini yapar.

"Kulhüvallahü Ehad" dediği zaman Azamet-i ilâhî'yi görür.

"Allahüssamed" yarattığı varlıkların O'na muhtaç olduğunu bilir.

Bu esrar-ı ilâhiye ne zaman tecelli eder ki âyân-ı sâbite bütün âyân-ı sâbitelerin Hazret-i Allah'a ne kadar muhtaç olduğunu görür? Ve herşeyin Hakk ile kâim olduğunu gördüğü zaman Âyet'ül-kürsi'nin sırrına mazhar olur.

Fâtiha-i şerif'te **"Elhamdülillâhi Rabbil-âlemin"** derken bu sırra mazhardır. Bu ise ancak Hazret-i Allah'ın boyası ile boyandığı zaman husule gelir.

"Allah'ın boyası ile boyanın! Allah'ın boyasından daha güzel boyası olan kimdir?" (Bakara: 138)

Bir zerre olarak Hakk ile Hakk'ı tespih eder. Ruh Cenâb-ı Hakk'ın lütuf tecelliyatıyla nûrlanır, nefsi ruha tâbidir. O da nûrlanmış olur, dolayısıyla vücududa nûrlanır. Bunların hepsi husule geldiği zaman **"Sirâcen münîrâ"** olur. Her tecelliyat-ı ilâhi ile **"Nûrun alâ nûr"** olur. O artık Hakk iledir. En hoşlandığı şey Hazret-i Allah'ın hükmü olur. Onlarda arzu yaşamaz. Hayat ve vefat arasında hiç fark olmaz. Çıkacak hükm-ü ilâhî'ye peşinen teslim olmuşlardır. Bu onlara ihsan edilen lütuflardır. Hazret-i Allah'a râm olmuştur. Bütün iradesini Hazret-i Allah'a teslim etmiştir.

Allah içinde olduğu zaman vücut elbisesi de O'nun nurundan nur olur. Vücut elbisesi nur olursa kefeni de nur olur. Kefeni nur olursa kabri de nur olur. O ne ölür, ne çürür. Çalışan bunun için çalışmalı.

Fakat tabi bunlar anlaşılıyor diye okunmuyor.

•

"De ki: O Allah bir tektir." (İhlâs: 1)

Sen **"Ehad"** olan Allah-u Teâlâ'yı mı gördün, yoksa kabuk mesabesinde olan ve O'na muhtaç olanlarında mı kaldın?

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"O hem Evvel'dir, hem Âhir'dir, hem Zâhir'dir, hem Bâtın'dır. O her şeyi bilendir." buyuruyor. (Hadîd: 3)

Bu Âyet-i kerime'yi okuyabilen bir kimse, hem **"O"** olduğunu, hem her şeyin **"O'ndan"** olduğunu ilmel-yakîn de olsa, gayet rahat bilmiş olur.

Allah-u Teâlâ **"Evvel"**dir, ezeldir. O'ndan evvel hiçbir şey yok idi. Zât-ı Akdes'i için asla başlangıç tasavvur olunamaz. O'nun varlığı Zât-ı Akdes'inin gereğidir. Var olan her şeyin varlığı O'ndandır.

"Âhir"dir; ebedîdir, sona ermekten münezzehtir. Varlığının başlangıcı olmadığı gibi, nihayeti de yoktur.

"Zâhir"dir; zerreden kürreye kadar ne ki varsa O'nun **"Zâhir"** ism-i şerifi ile zâhir olmuşlardır. Her görünen varlık O'nun kudretinin eseridir. Canlı ve cansız bütün mevcûdat O'nun varlığı ile kâimdir. **"Ol!"** diyor oluyorlar, **"Öl!"** dediği zaman her şey yok oluyor.

"Bâtın"dir; uluhiyet sırları her zerrede mevcuttur. Varlık da vücud nûrunun zerrelerinin zuhur mahallidir. Olması için bir emre bakıyor...

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

HAZRET-İ MUHAMMED
Aleyhisselâm

-Hicretin Yedinci Yılı-

Hayber'in Fethi (2)

Haziran 2016
Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s. 30-31

İslâm Mücâhidleri Hayber Önlerinde:

Müslümanlar Hayber'e vardıkları gece Hayberliler hep uykuda idiler, horozları bile ötmemişti. Geceyi orada geçirdiler.

Resulullah Aleyhisselâm düşman bir kavimle çarpışacağı zaman sabah olmadıkça gece ansızın baskın yapmazdı.

Sabah namazını Hayber'in yanbaşında daha karanlık iken kıldırdı. Daha sonra Hayber'e doğru ilerlediler.

Hayber yahudileri sabah olunca hiçbir şeyden habersiz, kazma ve kürekleriyle tarlalarına gitmek üzere kalelerinden çıkmışlardı. Karşılarında İslâm ordusunu görünce, birden şaşırıp kaldılar.

"İşte Muhammed!.. Vallâhi Muhammed ve ordusu!.." diye bağışarak, tekrar gerisin geriye kalelerine kaçtılar.

Beklenmedik bir durumla karşı karşıya kalmışlardı. Onların bu şaşkınlığını gören Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz:

"Allahu Ekber... Harap oldu Hayber!" buyurdu. (Müslim: 1365)

Hayber yahudileri durumu aralarında görüştüler, konuştular ve sonunda kalelerinde kalıp savunma savaşı yapmaya karar verdiler.

Savaş erlerinin hepsi en kuvvetli kale olan Natat kalesi'ne toplandılar. Eşyalarını, âile ve çocuklarını da başka kalelere yerleştirdiler.

•

Kuşatma:

Müslümanlar önce Natat kalesi'ni kuşattılar. Çarpışma yahudilerin ok atmasıyla başladı. Atılan oklarla bazı mücâhidler yaralandılar.

Böylece iki taraf arasında savaş başlamış oldu.

Resulullah Aleyhisselâm:

"Yâ Rabb'i! Biz senden bu memleketin, bu memleket halkının, bu memleketteki her şeyin iyiliğini isteriz. Onun, onun halkının ve içindeki her şeyin şerrinden sana sığınırız." diye niyazda bulundu.

Hayber'in gayet müstahkem yedi kalesi vardı. Resulullah Aleyhisselâm'ın sulh teklifini reddettiler.

Resulullah Aleyhisselâm ve mücâhidler her sabah silâhlanarak Natat kalesi'nin üst taraflarına geliyor, akşama kadar yahudilerle çarpışıp Recî karargâhına dönüyorlardı.

Bir ara Resulullah Aleyhisselâm bir baş ağrısına yakalandı, iki gün mücâhidlerin yanına çıkamadı.

Şiddetli çarpışmalara rağmen fetih gerçekleşemiyordu. Yedi gün böylece devam etti. Bu arada Mahmud bin Mesleme -radiyallahu anh- ve Âmir bin Ekvâ -radiyallahu anh- şehit oldular.

Resulullah Aleyhisselâm yanında Ebu Bekir, Ömer, Ali ve Zeyd -radiyallahu anhüm- gibi zâtlar bulunuyorlardı. Kuvvetli oldukları halde kaleler birer birer alındı. Çünkü müslümanlar, her kale önünde kahramanca dövüşüyorlardı. İlk kalenin muhasarası on gün sürmüştü. Fakat Kamus kalesi yirmi gün dayandı.

Bu kalenin başında kumandan olarak, Araplar'ın bin savaşçıya bedel saydıkları meşhur yahudi Merhab bulunuyordu. Bu savaş gerçekten de o güne kadar yapılanların en şiddetlisiydi. Yahudiler hem hazırlıklı idiler, hem de silâhları boldu. Kureysliler bu savaşı büyük bir alâka ile takip ediyor, müslümanların galip geleceğine pek ihtimal veremiyorlardı.

Yahudi liderlerinden Selâm bin Mişkem, fena halde hasta olmasına rağmen yahudilerin başında savaşı idare etmeye çalışıyordu. O ölünce yerine Hâris geçti ve savunmayı eline aldı. Yahudiler diğer yahudi dindaşlarının âkıbetlerini düşünerek, harp meydanında ölmeyi tercih ediyorlardı.

Hayber Fâtihî:

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz:

"Yarın sancağı öyle bir kimseye vereceğim ki, o Allah'ı ve Resul'ünü sever, Allah ve Resul'ü de onu sever." buyurdu. (Tirmizî)

Muhâcirler'den ve Ensâr'dan her biri sancağı almaya heveslendiler. Hatta Hazret-i Ömer -radiyallahu anh-: **"Emirliği o günkü kadar arzuladığım hiç olmamıştı."** demiştir.

Sabah namazından sonra Resulullah Aleyhisselâm sancağın getirilmesini emir buyurdu. Sancak getirildi. Bir müddet bekledikten sonra: **"Ali nerede?"** diye sordu. **"Yâ**

Resulellah! Onun gözleri ağrıyor." dediler ve hemen getirdiler. Resulullah Aleyhisselâm'ın duâsı ile ağrıyan gözleri şifâ buldu. Daha sonra kendisine zırh giydirdi, Zülfikâr'ı beline bağladı, ak sancağı eline verdi ve:

"Allah sana fetih nasip edinceye kadar çarpış, sakın arkana dönme!" buyurdu.

Hazret-i Ali -radiyallahu anh-, önce yahudileri İslâm'a çağırdı. Kabul etmediklerini görünce, tekrar sulh teklif etti. Bu dâvet de red edilince savaş yeniden başladı. Yahudilerin meşhur savaşçısı Merhab kaleden çıkmış, müslümanlara meydan okuyordu. Hazret-i Ali -radiyallahu anh- onunla kahramanca dövüştü. Bu korkunç adamı yere serince kale alındı, ümitsizliğe düşen yahudiler de teslim bayrağını çektiler. Hayber toprakları müslümanların eline geçti. Böylece yahudi fesadı sona erdi. Hazret-i Ali -radiyallahu anh- **"Hayber'in fâtihisi"** oldu. Bu gazada kale kapısını koparmış, kalkan olarak kullanmıştı.

Netice:

Hayber'in fethi sırasında on dört şehit verilmiş, yahudilerden ise doksan üç kişi ölmüştü.

Neticede teslim şartı olarak Resulullah Aleyhisselâm Hayberliler'e sadece hayatlarını bağışlamıştı. Buna mukabil onlara memleketi, sırtlarındaki elbiseler hariç, yanlarına hiçbir şey almaksızın terketmelerini söyledi. Hayber'den çıkmak üzere hazırlandıkları bir sırada Resulullah Aleyhisselâm'a başvurarak; kendi topraklarında yarıcı olarak kalmak istediler. Her sene hâsılâtın yarısını Beytül mâl'e bırakacaklarına söz verdiler. Yahudilerin bu teklifi kabul edildi. Çünkü Hayber topraklarının çalışacak insana ihtiyacı vardı. Hakimiyetlerini kaybeden yahudiler, Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- zamanına kadar yerlerinde bırakıldı, ele geçen Tevrat nüshaları bile kendilerine iâde edildi.

Müslümanların yalnız güçlü Kureyş kabilesi ile değil, bütün Arabistan'ın müşrik ve münâfıkları ile mücadele ettikleri sırada indirdiği Âyet-i kerime'sinde Allah-u Teâlâ şöyle buyurdu:

"Sakın gevşemeyin ve siz üstün olduğunuz halde barışa çağırmayın."
(Muhammed: 35)

Cihaddan korkup kaçmayın, zayıflık ve gevşeklik göstermeyin. Cesaretinizi kırarak düşmanlarınızla barış yapmayı istemeyin.

"Allah sizinle beraberdir." (Muhammed: 35)

Size yardım edeceği, zafer vereceği şüphesizdir. Yeter ki O'nun yolunda olun, O'na yönelin.

"O, amellerinizi aslâ eksiltmez." (Muhammed: 35)

Yaptığınız cihadın mükâfatını görürsünüz, lâıyk olduğunuz derecelere kavuşursunuz.

Habeşistan Muhâcirleri:

Hudeybiye antlaşmasından sonra Resulullah Aleyhisselâm komşu hükümdarlara İslâm'a dâvet mektupları gönderirken Habeş hükümdarı Necâşî'ye yolladığı mektubunda onu İslâm'a dâvet ettiği gibi, ayrıca memleketinde bulunan müslümanları artık Medine'ye göndermesini istedi. Necâşî'nin müslümanlara tahsis ettiği gemi ile Hazret-i Câfer bin Ebu Tâlib -radiyallahu anh- de Arabistan'a döndü ve yanındaki Habeşistan muhâcirleri ile doğruca Hayber'de bulunan Resulullah Aleyhisselâm'ın yanına geldi. Hayber fethinden hemen sonra Hazret-i Câfer -radiyallahu anh-i karşısında gören Resulullah Aleyhisselâm:

"Hangisine sevineceğimi bilmiyorum. Hayber'in fethine mi, yoksa Câfer'in gelişine mi?" diyerek onu kucaklayıp alnından öptü ve elde edilen ganimetten on altı arkadaşıyla birlikte ona pay ayırdı. Ayrıca Medine'ye dönüşlerinde Câfer -radiyallahu anh- e Mescid-i nebevî'nin yanbaşıında bir yer ayırarak oraya yerleştirdi.

Ganimetler:

Resulullah Aleyhisselâm Hayber'de alınan ganimet mallarının hepsinin bir araya toplanmasını emretti. Bir iğne saklayan bile olsa cehennem azabına uğrayacağını beyan buyurdu. Daha sonra toplanan ganimetin beşte birini Beytül mâl için çıkardıktan sonra geri kalanını mücâhidler arasında taksim etti.

Yaralıları tedavi için gelen kadınlarla, asker olarak gelen çocuklara tam hisse vermeyip, birer miktar bir şey verdi.

Abdullah bin Ömer -radiyallahu anhümâ- der ki:

"Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Hayber günü süvari gazilerin atları için iki pay, yayalara bir pay verdi." (Buhârî)

Mücâhidlerin de rızâsını aldıktan sonra Habeşistan'dan hicret eden Hazret-i Câfer -radiyallahu anh- ile arkadaşlarına, yine kuşatma sırasında gelip yetişen Devs kabilesi'nin reisi Tufeyl bin Amr -radiyallahu anh- ile maiyyetinde bulunanlara hisse ayırdı.

Esirler arasında tesbit edilen otuz kadar demirci ustası hakkında:

"Onları müslümanlar arasında serbest bırakın, sanatlarından istifade etsinler. Elde edecekleri bilgi ve maharetlerden düşmanlarıyla yapacakları cihadda istifade etsinler." buyurdu.

Muhterem Ömer Öngüt -kuddise sirruh- Efendi Hazretleri'nin Hayat-ı Saadetlerinden İnciler ve Hatıralar (68)

Haziran 2016
Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s. 32-33

Nefsine Mal Eden Helâk Olur:

"Kişinin zerre kadar kendisine istinad etmesinden büyük dalâlet göremiyoruz.

Bazen bakıyorum, hiçbir şey bilmez, hiçbir şeye değmez olduğumu görüyorum.

'Allah'ım beni böyle halkettiğin için sana şükürler olsun!' diye niyaz ediyorum, şükürümü arttırıyorum.

Becerikli bir şey olsaydım birçok şeyleri nefsime mal edecektim, o zaman da helâk olacaktım."

•

"Kardeşlerimizi hep mahviyete çekiyoruz. Gaye, maksat, makam ve rütbe hep birer hedeftir. Hedef tutan hedefe varamaz. Gaye Allah'tır diyoruz.

Dikkat ederseniz hariç hep makam-mevki ile vakit geçiriyor."

•

"Senin şu varlığın var ya, o senin değil. Sakın kendinin sanma! Sen kendi varlığını dağıtırsan, Var kendiliğinden husule gelecek. Sen varken Var'ı bulamazsın.

Kendini gören Allah'ını göremez, Allah'ını gören de kendini göremez."

•

"İnsan hem iç âlemini hem de dış âlemini tanzim etmek zorundadır. Eğer iç dünyasına düzen vermezse, nefis en küçük bir boşluktan yol bulur. Ruhu hükümsüz hale getirir. Artık o her ne kadar çalışır gibi görünse de, başkası ile mücadele etse de, kendi cihadını kaybetmiştir. Nefis onu yıkmış, o başkasını doğrultmaya çalışıyor."

•

"Az sözde, sükûtte ve uzlette çok faydalar var. Bilhassa insanların içine karışmamakta."

•

"Bir ibtilâ anında nefis:

'Bunu haksız yaptın, bu böyle olmamalıydı!' gibi fevranlarla Hazret-i Allah'a isyan eder. Halbuki Hazret-i Allah hükmünde hikmet sahibidir, O hep haklıdır. İnsanı çıkarsa çıkarsa, parça parça yapıp kuş yemi hâline getirirse, O yine haklıdır. Hakikat da budur."

•

"Cenâb-ı Hâlık'ımız bize hakikati duyursun. Yoksa insan hakikaten kör olarak gidiyor."

•

"Kalbi dönmüş olanların haline hiç dikkat ettiniz mi?"

Ahiretin felâketine doğru hızla gidiyorlar. O kadar hızla ki, adeta o ana kadar yapamadıklarını yapmaya, aradaki mesafeyi kapatmaya çalışıyorlar. Dikkatle bakarsanız bu hususu görürsünüz."

Herkes çalışacak ve kazanacak, ya saadetini ya felâketini."

**Emrolunduğumuz Gibi Yaşamamız Gerekiyor,
Arzu Ettiğimiz Gibi Değil,
Zanla Hiç Değil:**

Merhum Ali Osman Efendi (Yandım Çavuş) iki gözü iki çeşme huzura geldi. Ellerinden öptü, kucakladı.

– Buyrun efendim, sefa geldiniz, hoş geldiniz... Allah'ım sevsin. Maşallah. Merhaba efendim. Nasılsınız? Ne âlemdesiniz? Ne haldesiniz?

– Konuşamıyorum, yoruldum, arzu ettim illa sizi göreyim dedim ölmeden. Doğru buraya geldim.

– Bir telefon etseydiniz, biz sizi alırdık.

– Mübarek cemalinizi göreyim diye.

– Allah râzı olsun.

– Rüyâlarım da vardı.

– Hay hay... Ne güzel yaptınız ne güzel yaptınız. Size şimdi arkadaşsız yola çıkmak şer'an doğru değil.

– Çıkamıyorum zaten, fakat ben arzu ettim, yani nefsimi ezmek için...

– Hay hay... Peki... Kabul efendim...

Arada geçen bazı sohbetlerden sonra ezcümle şu sözleri söylediler:

"Zât-ı âliniz bir noktada dümdüz gidiyorsunuz, bir noktada da harap-tahrip oluyorsunuz.

Meselâ; günlerce riyazet yapıyorsunuz, oruç tutuyorsunuz. Bazen de bakıyoruz kilolarca su içiyorsunuz. Nerde kaldığı siz hasta olduğunuz için zaten yasak. Siz iki yasağı birden işliyorsunuz.

Emrolunduğumuz gibi yaşamamız gerekiyor, arzu ettiğimiz gibi değil, zanla hiç değil.

Elde fırsat dilde ruhsat varken insan tedarikine bakmalı. Bu hayat bir daha ele geçmeyecek."

Merhum Turgut Özal Hakkında:

"O hakiki bir müslümandı. Bir gün Eyyüb Sultan Hazretleri'ni ziyaret ediyorum, avludayım, baktım karşıma dikildi.

'Bana uğramadan mı gideceksin?' dedi.

Hadi gidelim, ziyaret edelim dedim.

Görmemiştim kabrini, kalktık gittik, ziyaret ettik, döndük."

Cin Tasallutundan Korunma:

Şeytan ve cinlerin şerrinden korunmak için Allah-u Teâlâ'ya sığınmalı, sabah-akşam şu Sûre-i şerif ve duâları okumalıdır:

- **Bir Fâtiha Sûre-i şerif'i,**
- **Bir Âyet-el kürsi,**
- **Bir Âmener-resulü...(Bakara: 285-286),**
- **Üç İhlâs-ı şerif,**
- **Beş Felâk Sûre-i şerif'i,**
- **Altı Nass Sûre-i şerif'i.**
- *(Euzü bikelimâtillâhit-tammâti min şerri mâ halâkallâhu.)*
- *(Euzü bikelimâtillâhit-tammâti min şerri mâ halâka ve zeraa ve berae.)*
- *(Euzü bikelimâtillâhit-tammeti min külli şeytânin ve hammetin ve min külli aynin lâmmetin.)*

"Allah'ın yarattığı şeylerin şerrinden Allah'ın şifâ veren kelimelerine sığınırım.

Allah'ın yarattığı, ektiği ve var ettiği şeylerin şerrinden Allah'ın şifâ veren kelimelerine sığınırım.

Bütün insanların, cinlerin, şeytanların, zararlı şeylerin ve kem gözlerin şerrinden Allah'ın şifâ veren kelimelerine sığınırım."

•

"Cinlenmiş kimse için sabah akşam okunan duâlar kalkandır. Devamlı okumak lâzımdır.

Saldırı olursa, tahakküm ediyorsa, görüyorsa işte o zaman kılıç kullanmak lâzım. Bu kılıç; "Bismillâhirrahmanirrahim, küfüven ehad..." duâsıdır.

Her yeri kapayın devamlı okuyun, o yakar biiznillâh-i Teâlâ.

Düzce'de biri vardı. Çocuğu görüyormuş. Bunu okuyorlar. Çocuk; 'Şurada görüyorum' diyor, oraya okuyorlar, 'Burada görüyorum' diyor, orayı okuyorlar nihayet çocuk 'Yandı!' diyor. İşte bu kadar tesirlidir."

[| Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

EVLIYÂ-İ KİRAM -Kaddesallahu Esrârehüm- HAZERÂTI'NIN "HÂTEMÜ'L-EVLIYÂ" HAKKINDAKİ BEYAN ve İFŞAATLARI (191)

Azîzü'd-dîn Nesefî -kuddise sırruh-

Haziran 2016
Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s. 34-35

HAYATI ve ESERLERİ

Mâverâünnehir'de yetişen velilerin meşhurlarından olan Azîzü'd-dîn Nesefî -kuddise sırruh- Hazretleri Nesef'te dünyaya gelmiş olup, doğum tarihi ile ilgili olarak kaynaklarda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Vefat zamanı hakkında kaynaklarda farklı bilgilere

rastlanmakla birlikte, eserlerindeki bazı ipuçlarından onun, 700/1300 yılı civârında vefât ettiği anlaşılmaktadır.

İlk öğrenimini doğduğu şehirde tamamlayan Hazret, bir müddet tıp tahsili gördükten sonra, Buhâra'da bulunan Sadeddîn-i Hamevî -kuddise sırruh- Hazretleri'ne intisap etti. Bu zâtın eliyle kemâle eren Hazret, yaşadığı bölgenin Moğol saldırısına uğrayıp yağmalanması üzerine; Şiraz, Isfahan, Behrâbâd, Semerkand ve Horasan gibi beldelere hicret ederek, bu şehirlerde ölünceye kadar irşad vazîfesini sürdürmeye devam etti.

Tasavvufun temel esaslarına derinden vâkîf bulunan ve etrafındakilere öğretmek için eserlerinde son derece açık ve sade bir dil kullanmış olan Azîzü'd-dîn Nesefî -kuddise sırruh- Hazretleri'nin kitap ve risâlelerinin birçoğu günümüze kadar ulaşmıştır.

Nitekim kelâm, felsefe ve tasavvuf sahalarında güzîde eserler veren Hazret'in; *Beyânü't-Tenzîl*, *Keşfü'l-Hakâyık*, *Maksadü'l-Aksâ*, *Tenzîl*, *Keşfü's-Sırât*, *Zübdetü'l-Hakâyık*, *Menâzili's-Sâ'irîn*, *Kitâbu'd-Derecât*, *Risâle der-Beyân-ı Nübüvvet* ve *Velâyet* ve *Kitâbu İnsânü'l-Kâmil* gibi eserleri, zikredilmeye değer en büyük şâheserleri arasındadır.

"HÂTEMÜ'L-VELÂYE" HAKKINDAKİ BEYAN ve İFŞAATLARI

Azîzü'd-dîn Nesefî -kuddise sırruh- Hazretleri'nin *Kitâbu'd-Derecât* adlı eserinde yer alan, Hâtemü'n-nübüvve ve Hâtemü'l-velâye'nin keyfiyetine işaret eden ifşaatları uzun bir süre önce dergimizde neşredilmişti.

Şimdi ise Hazret'in yine Hâtemü'n-nübüvve ve Hâtemü'l-velâye'nin mâhiyetini târif ve izâh ettiği, *Risâle der-Beyân-ı Nübüvvet* ve *Velâyet* adlı Farsça kısa risâlesinde yer alan ifşaatları üzerinde durulacaktır.

Hâtemü'n-Nübüvve ve Hatemü'l-Velâye Mertebelerinin Mâhiyeti:

Azîzü'd-dîn Nesefî -kuddise sırruh- Hazretleri *Risâle der-Beyân-ı Nübüvvet* ve *Velâyet* adlı eserinde risâlet, nübüvvet ve velâyet mertebelerinin ve Hâtemü'n-nübüvve ile Hâtemü'l-velâye'nin mâhiyetini beyân etmek üzere şöyle buyurmuştur:

"Muhammed Aleyhisselâm'ın zuhûrundan önceki ilâhi dinlerde de Hazret-i Hüdâ'ya yakın mukarreblerden olan veliler vardı. Peygamberler hakkında denilir ki; her bir şeriat sahibinin dini bir ise de, birinin diğerinden ziyâdelikleri olduğu da görülebilir. Amma diğerleri de halkı O'nun dinine davet ederler. Yine de cümlesine 'Enbiyâ' denilir.

Şu hâle göre, bu sebeple Âdem Aleyhisselâm'ın dini üzere, halkı Âdem Aleyhisselâm'ın dinine, aynı şekilde Nûh'un dinine, İbrahim'in dinine ve İsâ'nın dinine davet edecek birer peygamber mevcut olmuştur. Ne zaman ki ilâhi lütuf,

Muhammed Aleyhisselâm'a erişti; kendisinden sonra peygamber olmasa da, yine de halkı dine davet edecek kimselerin meydana çıkacağını beyan buyurdu. Muhammed Aleyhisselâm'ın dininde 'Velî' ismi peyda oldu; Hakk Teâlâ ümmet-i Muhammed'den on iki güzide ve mukarreb (kendisine yakın) kimseyi irsâl buyurdu, gönderdi.

Nitekim bizzat Hazret, kendisi şöyle buyurmuştur:

"Âlimler peygamberlerin vârisleridir." (Buhârî)

İşte Hakk'ın gönderdiği on iki kişi bunlardır.

"Ümmetimin âlimleri Benî İsrâ'il'in peygamberleri gibidir."

Bunlar Hakk'ın buyruğu üzeredirler.

Sonuncuları olan veli ise, on ikisinin de üzerinde tevliyyet ve idare sahibi olması nedeniyle Hâtemü'l-evliyâ'dır."

"... Nûh, İbrahim, Mûsâ, İsâ ve Muhammed Aleyhisselâm Ulü'l-azm peygamberlerdir, bunlardan başka Ulü'l-azm peygamber de yoktur.

Ey derviş!

Nebi o kimsedir ki, onda vahiy ve mucize vardır. Resûl o kimsedir ki, onda vahiy, mucize ve kitap vardır. Evvelki şeriat nesholunduğunda diğer bir şeriat onun yerini alır. Hâtemü'l-enbiyâ ise o kimsedir ki, onda vahiy, mucize ve kitap vardır. Eski şeriatler onunla nesh olunmuş, yeni bir şeriat ortaya konulmuştur; Peygamberlik onun zuhuru ile Hatm olur.

Ey derviş!

Peygamberlerin yerleri malûm ve meşhûrdur, kitaplara yazılamayacak kadar çoktur. Yüz yirmi dört bin peygamber vardır, sayıları muayyen olmuştur. Yakınlıkları ise hiç kimseye malûm değildir. Muhammed Aleyhisselâm'ın yakınlık cihetine dâir bazı kıssalar, sözler gelmiştir. Çoğu peygambere ve Ulü'l-azm resullerden kimilerine dair sözler de gelmiştir. Hâtemü'l-enbiyâ tektir, (risâlet ve nübüvvet) Muhammed Aleyhisselâm'da hatm olmuştur." (Risâle der-Beyân-ı Nübüvvet ve Velâyet ve Melek ve Vahy ve İlhâm ve H'âb-ı Râst, İBB Yazmalar Ktp. Yzm., O.E., nr.: 674/3, vr. 58^a-58^b)

[| Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

**Allah-u Teâlâ'nın Sevgilileri'nin İfşaatlarına
İzah ve Açıklamalar (124)**

DÂVUD BİN MAHMUD EL-KAYSERÎ -Kuddise Sırruh- (4)

Haziran 2016
Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s. 36-37

Hâtemü'l-Rusul ve Hâtemü'l-Evliyâ'nın Diğer Peygamber ve Velîlerle Kıyâsı:

Dâvud bin Mahmud el-Kayserî -kuddise sırruh- Hazretleri "**el-Matlâ'u Husûsi'l-Kilem fî Meânî Fusûsu'l-Hikem**" adlı eserinde mükemmel bir temsil getirerek, peygamberleri ve velileri ışığını güneşten alan ve henüz güneş yokken ortaya çıkan ay ve yıldızlara; Hâtemü'l-enbiyâ ve Hâtemü'l-evliyâ'yı ise, ay ve yıldızlar kaybolduktan sonra, kendi nûruyla bütün âlemleri aydınlatan güneşe benzetmiştir:

"Hâtemü'r-rusul'ün her ne kadar varlık tıyneti gecikmiş ise de, o hakikatıyla ruhlar âleminde mevcuttu. O, mevcûdiyetinden ve bir risâletle ümmetine gönderilmeden önce zaten peygamberdi. Çünkü ezeli ve ebedî kutupların hepsinin kutbu odur. Varlıktan maksat Peygamber Aleyhisselâm olduğu için, diğer peygamberlerin nübüvveti ise kendileri adına, ancak gönderildikleri an gerçekleşmiştir.

Şu hâle göre o, âlemin özlerini ve aynı şekilde, istidatları yönünden peygamberlerin özlerini de kendinde toplayan, şümullü bir mertebeyi kendisine hâsıl kılan bir farklılıkla, ilim hususunda çok önceden vâredilmişti. Onlar ise, tıpkı güneş ışığının doğmasıyla gizlenen yıldızların ışıkları gibi, hakikat-i Muhammediyye nurları ile zuhur ederek değil, kendi varlıklarında nübüvvetin zuhurunu talep etmişler; cismî tabiat makâmında ve unsurî gecelerin karanlığında tahakkuk ettikleri zaman da, ay ve yıldızların karanlık gecede açığa çıkması gibi, kendilerine has nurları ile açığa çıkmışlardı.

İşte Hâtemü'l-evliyâ ortaya konulduğu zaman, onun velilere nisbeti de böyle olur." ("el-Matlâ'u Husûsi'l-Kilem fî Meânî Fusûsu'l-Hikem", Şehid Ali Paşa, nr.: 1242; 30^a vr.)

Hâtemü'l-enbiyâ ve Hâtemü'l-evliyâ'nın, ay ve yıldızlar kaybolduktan sonra, kendi nûruyla bütün âlemleri aydınlatan güneşe benzemelerinin sebebi; Allah-u Teâlâ zamanla birçok peygamberler gönderdi. Bunların hepsi ay gibidir, yıldız gibidir. Bu peygamberlerle beraber zaman zaman velileri de gönderdi. Fakat her şeyin bir sonu vardı, onların da bir sonu geldi. Güzel birer iz bırakarak kayboldular. Vakitleri geldi ve göçtüler. Kendileri kayboldu, nurları kaldı. Zira vazifeleri bitmişti. Hâtemü'l-enbiyâ ve Hâtemü'l-evliyâ'nın zuhuru ile güneş doğdu ve bütün âlemleri aydınlattı.

İkinci bir husus; Resulullah Aleyhisselâm zuhur etmeden önce hakikatıyla ruhlar âleminde mevcut olduğu gibi, Hâtem-i veli de mevcut idi. Bâtında vardı, zâhirde değildi. Zâhirde geldikten sonra hakikat meydana çıktı.

Hâtem-i veli ile veliler arasındaki durum da böyledir. O yaratılıştan veli idi, onlar o hâl geldikten sonra veli oldular. Bu da öyle, o da öyle...

Şeyh Afîfüddin Tlîmsânî -kuddise sırruh- Hazretleri "**Şerh-i Fusûsu'l-Hikem**" isimli eserinde Hâtemü'l evliyâ için bu mertebenin nasıl hâsıl olduğunu ve ona bu ismin nasıl verildiğini beyan ederek şöyle buyurmuştur:

"Bu ilim Hâtemü'r-Rûsul ve Hâtemü'l-evliyâ'dan başkasının değildir. Hâtemü'r-Rûsul gibi, aynı şekilde onun da Hâtemü'l-evliyâ olduğu nasıl söylenebilir?"

Hiç şüphe yok ki ondan sonra gelen ümmetinden bir kimse için, onun Hâtemü'l-evliyâ'lık mertebesi hâsıl olur. Dolayısıyla Hâtemü'l-evliyâ da böyledir, mertebesi (onunla) bir olunca, artık o da sayılı noksatsız şahıslardan birisidir." (Şerh-i Fusûs; Şehid Ali Paşa, no: 1248, 24. yaprak)

•

Dâvud el-Kayserî -kuddise sırruh- Hazretleri "**Hâtemü'l-evliyâ**" hakkındaki bu sırları işitip de şaşkınlığa düşen bir kimseye; "**Hâtemü'l-evliyâ**" ile diğer peygamberler arasında gerçekleşen bu hafsalaya sığmaz işleri ve ortaya konulan anlaşılması güç sözleri çözmesini sağlayacak bir ipucu vererek, onun Hâtemü'l-enbiyâ Aleyhisselâm'ın "**Ayn**"ının ve hakikatinin vârisi olduğunu haber vermektedir:

"Şayet sen, velilerden olan peygamberlerin ve velilerin hepsinin, Hakk'ı ancak Hâtemü'l-evliyâ mişkâtından görebildiklerine dâir benim kendisine işâret ettiğim şeyi; veya, Hâtem'lerin önce bir ahkâm ve şeriatla tebeyyün ettiği gibi, sonra da ilâhî birtakım sırların tebeyyünü ile zuhur eden Hâtemü'r-rûsul'ün 'ayn'ı olduğuna dâir işâret ettiğim şeyi anlar ve kabul edersen; senin için artık ahirette fayda sağlayacak bir ilim husule gelmiş demektir." ("el-Matlâ'u Husûsi'l-Kilem fî Meânî Fusûsu'l-Hikem", Şehid Ali Paşa, nr.: 1242; 29^b-30^a vr.)

Şu hususu açık olarak arz edeyim ki; Hâtem-i enbiyâ Aleyhisselâm Allah-u Teâlâ'nın nuru olduğu için, içinde O olduğu için, O'ndan konuştuğu için onu anlamak, idrâk etmek mümkün değildir. Esrârın esrârıdır. Siz onun yalnız zâhirini görüyorsunuz, içine nüfuz etmeniz imkânsızdır. Çünkü Allah-u Teâlâ kendisiyle mülâki olmak için onu o hâlde koymuştur, o hâlde yetiştirmiştir. O doğrudan doğruya bir nurdur. "*Asluhu nur, cismuhu Âdem*"dir.

Resulullah Aleyhisselâm hakkındaki esrârı kimse bilmediği gibi, Evliyâullah Hazerâtı Hâtem-i veli'ye bahşedilen esrârın çözülmesinin mümkün olmadığını beyan ediyorlar. "*Ona Allah-u Teâlâ'nın ne yerleştirdiğini, nasıl tecellî ettiğini bilmiyoruz!*" diyorlar.

Resulullah Aleyhisselâm'ın tecelliyâtına hiç kimse vâkîf olamadığı gibi Hâtem-i veli'nin tecelliyâtına da kimse vâkîf olamaz. Zira destekleyicisi bizzat Allah-u Teâlâ'dır.

"İlâhî birtakım sırların tebeyyünü ile zuhur eden Hâtemü'r-rûsul'ün 'ayn'ı olduğu mevzusuna gelince;

Burada akis var. Bu akisin mânâsı şudur: Allah-u Teâlâ bu kandilin içine bir nur yerleştirmiş. Kimi ki o nura yaklaştırıyorsa kendi hâl ve ahvâli üzerinde o nurdan renk gelir, o renkten nasibini alır, ilmini elde eder, icraatını yapar. Yani herkes kendi hâlâtına göre renk alır, kendi hâl ve icraatına göre renk tecellî eder, akis yapar, o akisten nasibini alır. Onun aslı ise bir nurdur, Allah-u Teâlâ'nın nurudur.

Mevzunun özü Allah... Hep Allah... O nuru O koyacak, herkesin hâlâtına o nurun tecelliyâtı olacak, herkese bir renk verecek, herkes o renkten anlayacak. Birinin rengi birine benzemez. Herkes kendi rengine göre hâl ve ahvâlini takınır, ilmîni irfanını bilir ve o şekilde yürür. Biri diğerine benzemez. Halbuki aslında o bir nurdur, tecelliyât ayırıcıdır. Nur da O'nun nurudur.

•

Şeyh Dâvud el-Kayserî -kuddise sırruh- Hazretleri Hâtemü'l-evliyâ'nın ilâhî sırları keşif ve müşâhade hususunda, Hâtemü'r-rusul dışında herkese kaynak olduğunu haber vermiştir:

"Resuller de evliyâdan olmaları bakımından görecekları herhangi bir şeyi, aynı şekilde, ancak Hâtemü'l-evliyâ mişkâtından görebilirler. Buradaki resullerden, yalnız Hâtemü'r-rusul'den başkaları hakkında bu mânâyı düşünmek mümkün olabilir. Onun dışında, Hâtemü'l-velâye'ye nisbet edilen nebilerin nisbetleri de böyle olur ve herhangi bir üstünlük lâzım gelmez. Çünkü o, bu mertebenin bâtındaki sahibidir; Hâtem de onun mazharıdır. Bu makam, Rûh-i Muhammedî'nin -sallallahu aleyhi ve sellem- âlemdeki mazharlarından herhangi bir kimseye, peygamber ve veli suretiyle ancak, onun keşfettirmesiyle keşfettirilebilir." ('el-Matlâ'u Husûsî'l-Kilem fî Meânî Fusûsu'l-Hikem", Şehid Ali Paşa, nr.: 1242; 30^a-30^b vr.)

Yani onu Allah-u Teâlâ'nın duyurmasıyla duyurur, bildirmesiyle bildirir. *"Başka türlü onları idrak etmek mümmün değildir."* diyor.

Hâtemü'l-evliyâ'nın ilâhî keşif ve sırların kaynağı oluşunun mânâsı; Allah-u Teâlâ'nın tecelliyâtı vurduğu zaman bir nurdur, bir güneştir. Herkes ısını ışığı oradan alır. Niçin? Allah-u Teâlâ orada tecellî ettiği için. O yaprağı kaldır, altında Hazret-i Allah'ı görürsün. Onda tecellî ettiği için, bu sırlar oradan çıkıyor. Allah-u Teâlâ ezelden ona vermiş, ona koymuş, başkasına vermemiş.

Her şeyin özü Resulullah Aleyhisselâm'dır. Fakat ikinci kandili yaratması da o öz ile ilgisi olduğu içindir. İlgisi olduğu için oradan oraya rahat akıntı yapabiliyor. Onun içindir ki o da o, o da o. Esas O.

Resullerin de evliyâdan olmaları bakımından görecekları herhangi bir şeyi, aynı şekilde, ancak Hâtemü'l-evliyâ mişkâtından görebilmeleri, oraya koyması sebebiyledir.

TASAVVUF'UN ASLI HAKİKAT VE MARİFETULLAH İNCİLERİ

İbtılâ ve İmtihan (2)

Haziran 2016
Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s. 38-39

Hayat ve Ölüm (2)

Allah-u Teâlâ Âdem Aleyhisselâm'dan itibaren insanları bir imtihan sahnesi olan dünyaya göndermiş ve hikmetinin iktizası olarak kimini kiminden üstün kılmıştır.

Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Verdiği şeylerle sizi imtihan etmesi için sizi yeryüzünün halifeleri kılan ve sizi derece bakımından birbirinizden üstün kılan O'dur. Şüphesiz ki Rabb'in, cezası çabuk olandır. O, çok bağışlayan ve çok merhamet edendir." (En'âm: 165)

İnsanları muhtelif tabakalara ayırmış olmakla, haklarında bir imtihan ve ibtilâ muamelesi yapmıştır. Bir kısmını akıl, ilim ve mârifet, şeref ve servet, makam ve mevki gibi bir takım hususiyetlerde birçok derecelerle diğerlerinin üzerine çıkarmıştır.

Böylece en güzel amel yapanları seçecek, gelecekte vereceğini o kazancı ile verecektir. Bugünkü durum dünkü imtihanın bir neticesidir, yarınki durum da bu imtihanın bir neticesi olacaktır.

Nitekim diğer bir Âyet-i kerime'sinde ise şöyle buyurmaktadır:

"Bak! Biz insanların kimini kiminden nasıl üstün kılmışızdır.

Elbette ki ahiret, derece ve üstünlük farkları bakımından daha büyüktür." (İsrâ: 21)

Derecelerinin farklı olması da bu imtihanın icaplarındandır. Bununla itaatkâr olanlarla âsî olanlar, iman edenlerle inkâr edenler tezahür etmiş olmaktadır.

•

Allah-u Teâlâ kullarını imanı nispetinde sabır ve imtihana tâbi tutar. İbtılâlara maruz bırakır. İman kemâlleştikçe imtihanlar da o nispette artar.

Bu imtihan sonucunda pirinç ile taş, nur ile leş belli olur.

Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"İnsanlar yalnız inandık demeleri ile bırakılv ereceklerini, kendilerinin imtihana çekilmeyeceklerini mi sandılar?" (Ankebût: 2)

Çünkü ihlâs ve sadakat imtihanda belli olur. Hep imtihandayız, Allah-u Teâlâ'nın bizi ne ile imtihan edeceğini biz bilemeyiz.

İmtihandan sonra gösterilecek teslimiyete göre kişi derecesini alır. Kimin ne derece teslimiyet gösterdiğini ancak Hakk bilir.

Kur'an-ı kerim'de Musa Aleyhisselâm ile Hızır Aleyhisselâm'ın kıssası, sabır ve rızâyı ilgilendiren, beşeriyetin kıyamete kadar ibret alacağı derslerdendir.

İmtihan edilip de temize çıkarılmadan cennete girilmeyeceği, Uhud savaşı hakkında inen bir Âyet-i kerime'de beyan buyurulmaktadır:

"Yoksa siz, Allah içinizden cihad edenlerle etmeyenleri, sebat edenlerle etmeyenleri belli etmeden cennete girivereceğinizi mi sanıyorsunuz?" (Âl-i imrân: 142)

Âyet-i kerime'de cihadsız ve sabırsız, imtihan edilmeden ve Allah-u Teâlâ'nın kendi yolunda cihad edenleri, düşmanlarına karşı direnmekte sabır gösterenleri belirtmeden cennete girilebileceğini sanan kimselerin bu düşünceleri reddedilmektedir.

PEYGAMBERLERİN İMTİHANI (1)

Hiçbir peygamber yoktur ki imtihtandan geçmemiş olsun. Allah-u Teâlâ o sevdiği seçtiği peygamber kullarından her birini çeşitli şekillerde imtihanlara tâbi tutmuştur. Kimisi kavmi tarafından hüsn-ü kabul görmeyip yalanlanmış, alay edilmiş, hakaret ve işkencelere mâruz kalmış; Davud ve Süleyman peygamberler gibi kimisine bol nimetler verilmiş; Eyyub Aleyhisselâm gibi kimisini de sıkıntı ve ıstıraplarla imtihan etmiştir.

Allah-u Teâlâ bir Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Yoksa siz, sizden önce gelip geçenlerin başına gelenler, sizin başınıza gelmeden cennete girivereceğinizi mi sandınız?"

Başlarına öyle yoksulluk ve sıkıntı geldi, öyle sarsıldılar ki, nihayet peygamber ve beraberindeki müminler: 'Allah'ın yardımı ne zaman?' demişlerdi. Biliniz ki Allah'ın yardımı çok yakındır." (Bakara: 214)

Onlara verdiği bu ibtilâ ve mihnetleri onlara gazap ettiği için değil, bir iyilik ve bir mükâfat olarak bahşetmiştir. Onlar ise o ibtilânın içine ne gibi bir cevher yerleştirildiğini çok iyi bildikleri için, bir ibtilâ ile karşılaştıklarında hiç şikâyet etmemişler, son derece haz duymuşlardır.

Allah-u Teâlâ bir peygamberi gönderirken birçok hediye-i ilâhî ile gönderir. Havsalanın dahi alamayacağı nimetlerle, rızıklarla, feyiz ve bereketlerle gönderir. Bütün insanların rızıklanmasına vesile olurlar. Fakat insanlar bunu bilmez.

O emanet-i ilâhî'yi taşıyan her peygamber, o yükün altında inler, ibtilâların her çeşidine maruz kalır, her türlü hakarete uğrar.

Bir Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Resul'üm! Senden önceki peygamberler de yalanlanmıştı. Onlar yalanlanmalarına ve eziyet edilmelerine rağmen sabrettiler. Nihayet yardımımız onlara yetişti." (En'âm: 34)

Ona bütün bunlar revâ görülmesine rağmen, o ise ilâhî hediyeleri ile geldiği için hediye-i ilâhî'yi nasipdar olanlara ulaştırmayı arzu eder. Bütün güçlülere, ezâ ve cefalara katlanır.

Âyet-i kerime'de şöyle söyledikleri beyan buyurulmaktadır:

"Bize yollarımızı gösteren Allah'a niçin güvenmeyelim? Sizin bize ettiğiniz eziyete elbette katlanacağız." (İbrahim: 12)

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde buyururlar ki:

"İnsanlar içinde en ziyade mihnet ve meşakkatle imtihan olunan Enbiyâ-i izam, ikinci derecede Evliyâ-i kiram ve üçüncü derecede onlara benzeyen kimselerdir." (Tirmizî)

Bir Hadis-i şerif'lerinde de şöyle buyuruyorlar:

"Mükâfatın büyüklüğü, ibtilânın büyüklüğü nispetindedir." (Tirmizî)

Ashâb-ı kiram'dan Ebu Saîd-i Hudrî -radiyallahu anh- der ki:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- humma hastalığından yatakta iken yanına girdim. Elimi onun üzerine koyunca, hararetini örtünün üstünde ellerimle hissettim ve:

'Yâ Resulellah! Ateşinin hararetine hayret ederim.' deyince:

'Biz (peygamberler) böyleyiz. Bizim için ibtilâ kat kat fazla olur ve sevabı da bizim için (bu derecede) kat kat fazla olur.' buyurdu.

'Yâ Resulellah! Hangi insanlar en şiddetli ibtilâyâ uğrarlar?' diye sordum.

'Peygamberler.' buyurdu.

'Onlardan sonra kimlerdir?' diye sordum.

'Sonra sâlih insanlardır. Onlardan herhangi biri fakirliğe cidden öyle mübtelâ olur ki, büründüğü abadan başka hiçbir şey bulamaz ve biriniz mutlulukla sevindiği gibi onlardan herhangi birisi ibtilâyâ uğramakla cidden sevinir.' buyurdu." (İbn-i Mâce: 4024)

İSLÂM İLMİHALİ

HACC (21)

Haziran 2016
Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s. 40

HACC HAKKINDA BİR TATBİKAT (5)

5.Niyet Yapıldıktan Sonra Yüksek Sesle "Telbiye"ye Başlanır:

"Lebbeyk Allahümme lebbeyk. Lebbeyke lâ şerîke leke lebbeyk. İnnel-hamde ven-ni'mete leke vel-mülk. Lâ şerîke lek"

"Ey Allah'ım! Senin dâvetine her zaman icabet ettim. Hamd sana yaraşır, her nimet sendendir, mülk sana mahsustur. Senin eşin ve ortağın yoktur." (Buhârî)

•İhrama girildiğinde "Telbiye"yi bir defa okumak farzdır. Birden fazla okumak ve hâl ve hareketlerin değişikliğinde, bir yere girerken, çıkarken, otururken, kalkarken, başkalarıyla karşılaşırken tekrarlamak sünnettir. Her sabah ve akşam sık sık okumak müstehaptır.

•"Telbiye"ye her başlayışta üç kere tekrarlamak, sonra "Tekbir", "Tehlil" ve "Salâvât-ı şerif" okumak sünnettir. Hanımlar seslerini yükseltemezler, sadece kendilerinin işitebilecekleri bir ses tonu ile okurlar.

Zeyd bin Hâlid el-Cühenî -radiyallahu anh-den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuştur:

"Cebrâil bana gelerek: 'Yâ Muhammed! Ashabına emret. Lebbeyk duâsını yüksek sesle okusunlar. Çünkü telbiye Hacc'ın alâmetlerindendir.' dedi." (İbn-i Mâce: 2923)

Sehl bin Sa'd -radiyallahu anh-den rivayet edilen bir Hadis-i şerif'lerinde ise şöyle buyuruyorlar:

"Telbiye'yi okuyan herhangi bir kimse bunu okuduğu zaman onun sağında ve solunda bulunan taş, ağaç ve kerpiç de Lebbeyk zikrini yapar. Yer küresi şuradan ve şuradan bitinceye kadar." (İbn-i Mâce: 2921)

Tekbir:

"Allahu Ekber, Allahu Ekber. Lâ ilâhe illâllahu vallahu Ekber. Allahu Ekber Velillâhil-hamd"

"Allah büyüktür, Allah büyüktür. Allah'tan başka ilâh yoktur. Allah büyüktür, Allah büyüktür. Hamd O'na mahsustur."

Tehlil:

"Lâ ilâhe illâllahu vahdehu lâ şerîke leh. Lehül-mülkü velehül-hamdü vehüve alâ külli şey'in kadîr"

"Allah'tan başka ilâh yoktur. Tektir, eşi ve benzeri yoktur. Mülk O'nundur, hamd O'na mahsustur. O'nun her şeye gücü yeter."

•"Niyet" ve "Telbiye"nin yapılması ile ihrama girilmiş ve "İhram yasakları" başlamış olur.

Telbiye'deki Sır:

Telbiyenin mânâsı Allah-u Teâlâ'nın dâvetine icabet etmektir. Bu nokta çok hassas ve çok mühimdir. Sen geldin amma, **"Lebbeyk"** diyerek davete icabet ettiğini söylüyorsun amma, senin gelişinden hoşlandı mı hoşlanmadı mı? Bunu biliyor musun? Bilmiyorsun.

Size bunun temsilini arz edelim:

Hazret-i Hüseyin -radiyallahu anh- Efendimiz'in oğlu Ali Zeynelâbidin -radiyallahu anh- Hazretleri ihrama girmişti. O anda benzi sarardı ve titremeye başladı, dili tutuldu konuşamıyordu. Onun bu halini görenler: *"Niçin Lebbeyk demiyorsun?"* dediler.

Buyurdu ki:

"Ben burada sığıntı gibi duruyorum. Korkuyorum ki 'lebbeyk' dediğim zaman, Allah'ım bana: 'Seni buraya kim çağırdı? Ne lebbeyk ne de sa'deyk!' diye cevap versin."

Buna rağmen **"Lebbeyk"** dediği zaman baygınlık geçirdi, Hacc'ı bitirinceye kadar da baygınlığı devam etti.

Bunun içindir ki, oralarda korku ile ümit arasında bulunmak lâzımdır. Çünkü Allah-u Teâlâ senin gelişinden hoşlanmamış olabilir.

Bu neye benzer? Hiç hoşlanmadığın bir kimsenin evine misafir gelmesine benzer. Allah-u Teâlâ gelişinden hoşlanmadığı bir kişinin zikrinden de fikrinden de hoşlanmaz.

Allah-u Teâlâ Musa Aleyhisselâm'a şöyle vahyetmişti:

"Yâ Musâ! İsrailoğullarının zâlimlerine söyle ki beni zikretmesinler! Çünkü beni zikrederlerse ben de onları lânetle anacağım."

Dâvud Aleyhisselâm'a ise şöyle vahyetmişti:

"Zâlimlere söyle beni zikretmesinler. Çünkü ben, beni zikredenleri zikrederim. Onları zikretmem ise, onlara lânet etmem şeklindedir." (Deylemî)

Kendilerine böyle söylenip söylenmediğinden kim emindir?

Bu husus sadece Hacc'la ilgili değildir. Namaz da böyledir, oruç da, zekât da, diğer ibadetler de böyledir...

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

ASHÂB-I KİRÂM -Radiyahallahu anhüm- HAZERÂTI'NIN HAYATI

"Ashâbım Yıldızlar Gibidir. Hangisine Uyarsanız Hidayeti Bulmuş Olursunuz."
(Beyhâkî)

HAZRET-İ EBU BEKİR SİDDİK -Radiyahallahu Anh- (37)

Haziran 2016
Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s. 41

**İslâm'a Davet İçin Gidilen Kabile Ziyaretlerinde
Resulullah Aleyhisselâm'a Eşlik Etmeleri:**

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz, bir defasında da yanında Hazret-i Ebu Bekir -radiyallahu anh- ile Hazret-i Ali -radiyallahu anh- bulunduğu halde çeşitli kabileleri

ziyaret ediyorlardı. Şeyban bin Sa'lebe oğullarından varlıklı ve yaşlı başlı kimselerin bulunduğu büyük bir toplantıya rastladılar.

Ebu Bekir -radiyallahu anh- onlara dedi ki:

"Belki de siz biliyorsunuzdur, buraya Allah'ın peygamberi teşrif etmişlerdir. Huzurunuzdaki şahıs ise kendileridir."

Aralarından Mefrûk adında birisi:

"Evet, biz böyle bir şey işittik." dedi.

Daha sonra Resulullah Aleyhisselâm söze başladı.

"Ben sizi İslâm'a dâvet ediyorum. Allah'ın tek olduğuna, hiçbir ortağı bulunmadığına, ibâdete lâîk olan tek varlığın O olduğuna ve benim de O'nun Resul'ü olduğuma şehâdet ediniz. Sizden yardım ve emniyet talep ediyorum, böylece ben de Allah'ın verdiği bu vazifeyi yerine getirebileyim. Zira Kureyşliler Allah'ın bu işini durdurmak için ittifak kurdular, Allah'ın Resul'ünü yalanladılar, Hakk'tan yana olacak yerde bâtıldan yana çıktılar. Halbuki Allah kullarının yardımına muhtaç değildir, O kendi başına Mahmud'dur."

Mefrûk: "Kureyşli kardeş! Sen başka neyi emrediyorsun?" diye sordu.

Resulullah Aleyhisselâm şu Âyet-i kerime'leri okudu:

"Resul'üm! De ki: Geliniz, size Rabb'inizin haram kıldığı şeyleri söyleyeyim. O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın, ana-babaya iyilik edin, yoksulluk korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin, sizin de onların da rızkını biz veririz.

Kötülüklerin açığına da gizlisine de yaklaşmayın, Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymayın. İşte bu anlatılanları düşünüp anlayasınız diye Allah size vasiyet etmiştir." (En'âm: 151)

"Yetim malına, erginlik çağına erişinceye kadar, sadece en güzel niyetin dışında yaklaşmayın. Ölçüyü ve tartıyı tam ve doğru yapın. Biz kişiye ancak gücünün yeteceği kadar yükleriz.

Konuştuğunuzda, yakınlarınız dahi olsa adaleti gözetin. Allah'a verdiğiniz sözü tutun. Allah size bunları öğüt alasınız diye vasiyet etmiştir." (En'âm: 152)

"Şüphesiz bu benim dosdoğru yolumdur, siz ona uyunuz. Başkaca yollara gidip de onlar sizi Allah'ın yolundan ayırmasın. Allah size bunları sakınasınız diye vasiyet etmiştir." (En'âm: 153)

Mefrûk: "Ey Kureyşli kardeş! Başka ne getirdin?" diye sordu.

Resulullah Aleyhisselâm cevap olarak Nahl Sûre-i şerif'inin 90. Âyet-i kerime'sini okudu:

"Muhakkak ki Allah adaleti, iyilik yapmayı, akrabaya yardım etmeyi emreder. Hayâsızlığı, fenâlığı ve haddi aşmayı da yasak eder. Düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor."

Âyet-i kerime'leri huşû içinde dinleyen Mefrûk şunları söyledi:

"Vallahi bu beşer kelâmı değildir. Zira böyle bir şey olsaydı ben anlardım. Ey Kureyşli birader! Siz en güzel ahlâkî vasıflara ve iyi amellere dâvet ettiniz. Sizi yalanlayan kavim çok aptal ve akılsızdır."

Orada kabilenin ileri gelenleri de bulunuyordu. Her biri fikirlerini ortaya koydular.

"Sözlerini dinledik, seni doğruluyoruz. Ancak bizim hemen bir toplantıda âniden dinimizi değiştirip sizin dininizi kabul etmemiz biraz acele bir iş olacaktır. Arkamızda kavmimiz vardır, onların fikirlerini almadan zorlamamız doğru olmaz. Biz şimdi memleketimize dönüyoruz, siz kendi işinize bakın, bu meseleyi gözden geçireceğiz." dediler.

Ve Resulullah Aleyhisselâm Ebu Bekir -radiyallahu anh-in elinden tutarak oradan ayrıldı.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Terör Örgütünün Devletçiği Elinden Alınmalı, Devlet İmkânlarını Kullanması Engellenmelidir.

Uğur Kara – Haziran 2016
Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s. 42-43

"Örgütlü", "Silahlı", "Dış Destekli" bir "Fitne" ile mücadele topyekün olmadığı müddetçe nihai başarının sağlanması mümkün değildir.

Güvenlik güçlerimiz, askerimiz, polisimiz teröre karşı çok başarılı ve büyük bir mücadele veriyor. Büyük fedakarlıklarla, canlarını ortaya koyarak adeta bir destan yazıyorlar.

Orada savaşılan gazi ve şehidlerimizin nasıl bir iş başardıklarını, ne gibi tehlikeleri bertaraf ettiklerini tarif etmek gerçekten zor. Şöyle söylersek pek de abartmış olmayız; büyük bir Haçlı Seferi'ne karşı duruyorlar ve bu Haçlı saldırılarını tarihte atalarımızın yaptığı gibi püskürtüyorlar.

Devletimizin terörle mücadelede kararlı olması ve savaşçılara elinden gelen desteği vermesi özlenen ve takdir edilecek bir durum.

Ancak dikkat ederseniz terör konusunda deneyimli bazı şahısların zaman zaman dile getirdiği bir hatırlatma var: "Terörle mücadele ile teröristle mücadele ayrı şeylerdir. Teröristle mücadeleyi askerimiz, polisimiz başarıyla yapıyor ancak terörle mücadeleyi devlet yapması lazım."

Bu tespit doğru fakat devlet terörle nasıl mücadele eder, ne yapması lazım? Bu hususta uygulamada ve zihniyetlerde eksiklikler var.

Devletin terörle mücadele etmesi denilince halihazırda anlaşılan şudur: Demokrasiyi yaygınlaştıralım, devletin şefkatli elini uzatalım, kültürel hakları verelim, ekonomiyi, yatırımı çoğaltalım...

Bu anlayış yanlış değil, doğru, lakin eksik.. Zira demokrasi, kültürel hak, ekonomi... diye uzayan bu listenin en âlâsını da yapsanız yeterli olmuyor. Terör devam ediyor. Son yıllarda hak, hukuk, demokrasi, ekonomi anlamında birçok şey yapıldı. Bu hamleler halk ile devletin barışmasına bir zemin hazırladı ancak terörü bitiremedi. Hatta terör daha da azmış ve büyümüş olarak karşımıza çıktı.

O halde ne yapılması lazım?

Bir defa terör kelimesi durumu tam karşılamıyor. Ortada örgütlü ve dış destekli bir "Fitne" var ve bu fitnenin "Silahlı" bir ordusu var.

"Örgütlü", "Silahlı", "Dış Destekli" bir "Fitne" ile mücadele topyekün olmadığı müddetçe nihai başarının sağlanması mümkün değildir.

Örgütün silahlı olanıyla çatır çatır mücadele ediyoruz, ancak fitnenin örgütlenmesine, bu fitnenin legal devlet kurumlarına yerleşip kökleşmesine müsaade ediyoruz.

Partiyi, belediyeyi, elde ettiği bütün kurumsal yapılanmaları teröre ateş taşımak, hendek kazmak, teröriste iş-destek vermek, kendilerinden olmayan halkı sindirmek için kullanan bir fitneye bu zemin verildiği müddetçe silahlı terör bitmez. Çünkü bunu yaptığınız müddetçe halkı bunların eline ve insafına terketmiş olursunuz. Her ne kadar güvenlik güçlerimiz, amirimiz, memurumuz bu durumu önlemeye çalışsa da gayret yetersiz kalır.

Zira halk örgütlü, silahlı, dış destekli bir fitne ile mücadele edemez.

Dikkat ederseniz, Suriye'de, Irak'ta bu fitneler devlet haline geldiler. Böyle bir ortam oluştuğu zaman halk sesini çıkartabilir mi?

Bir haber:

"O terörist öldürüldü!"

Uzun süredir Kandil'e ve son dönemde Suriye'de PYD'ye çocuk kaçırılmasını sağlayan PKK terör örgütü mensubu Cahide' kod adlı Latife Kaya, Suriye'nin Kamışlı bölgesinde Miranda aşireti tarafından öldürüldü. ... Latife Kaya, isminin deşifre olmasından sonra ... Kamışlı, Kobani ve Telabyat bölgelerinde PYD tarafından oluşturulan kadın komisyonlarında görev yapmaya başlayan Latife Kaya, burada aynı amaçla 100'den fazla kız çocuğunun PYD'ye kaçırılmasında aktif rol aldı.

KANDIRARAK DAĞA GÖTÜRDÜ

On yılı aşkın süre boyunca, Türkiye'den PKK'nın terör kamplarına 18 yaşından küçük 500 çocuğun kaçırılmasından sorumlu olan Latife Kaya, emniyet birimleri tarafından aranmaktaydı. Türkiye'de özellikle Güneydoğu'da ortaokul ve liselerde faaliyet gösteren sosyal dernek ve kurumlar aracılığı ile sosyal içerikli kamplara çekilen çocuklara yönelik beyin yıkama faaliyeti yürüten ekibin başı olan Kaya'nın eşi de Milli Eğitim Bakanlığı'nda öğretmen olarak görev yapıyordu. Örgütün talebi doğrultusunda kaçırılan kız çocukları Afrin, Kobani ve Kandil'e yönlendiriliyordu.

AİLELER TEHDİT EDİLİYORDU

... Latife Kaya ve ekibi çocukların aileleri ile görüşmelerini engelleyerek mağdurların örgüte adapte olmalarını sağlıyordu. ... bilgi almak isteyen aileler, uyarılıyor, vazgeçmeyenler ise tehdit ediliyordu. Bazı aile fertleri ise terör örgütü PKK militanları tarafından öldürülerek, aileler sindirildi.

KAMIŞLI'DA ÖLDÜRÜLDÜ

PYD terör örgütünün Kamışlı bölgesinde kurduğu kontrol noktalarında yalnız seyahat eden kız çocuklarını alıkoyarak ... zorla PYD kamplarına götüren isim yine Latife Kaya idi. Bölgede bazı aşiretlerin kızları aynı yöntemle kaçırıldığı için yer yer çatışmalar yaşandı. Son olarak Miranda aşiretinden bir kız çocuğu Latife Kaya ve ekibi tarafından kaçırıldı. Aşiret uzun süreli çocuklarını istemesine rağmen 17 yaşındaki kızları verilmedi. Bunun üzerine Kamışlı Derik bölgesinde Latife Kaya, Miranda aşireti tarafından öldürüldü." (25 Mayıs 2016, Yeni Şafak)

Hatırlarsanız iki sene kadar önce Diyarbakır'da çocukları PKK tarafından alıkonulan aileler, anneler oturma eylemleri yapmışlardı.

"Devlet benim, bana vergi vereceksin, asker vereceksin. Vermezsen zorla alırım." zihniyetindeki bir örgütten bahsediyoruz. Zihniyet bu olduğu için; çocuk kaçırma, haraç toplama, karşı çıkana yargılama-öldürme, devlete silah çekme, devlet malına zarar verme, yağlamalama, çalma-çırpma, bomba patlatma, bilimüm terörü meşru gören bir örgüt var karşımızda. Dahası hedefine ulaşmak için uyuşturucu ticareti dahil her türlü gayr-i meşru işi yapmaktan da çekinmeyen bir terör örgütü.

Bütün bunları Amerika bilmiyor mu? Biliyor. Avrupa bilmiyor mu? Biliyor. İsrail bilmiyor mu? Biliyor. Rusya bilmiyor mu? Biliyor.

Bilip de ne yapıyorlar? Amerikan Merkez Kuvvetler Komutanı Kobani'ye gidip bunlarla görüşüyor.

İngilizler de Osmanlı zamanında Arabistan'da terörle, yağma ile kendilerinden olmayan halka her türlü zulmü meşru görme ile yola çıkan Vehhabileri destekledi. 1800'lü yıllarda Mekke'yi, Medine'yi, Taif'i birçok şehri ele geçirip yağmaladılar. Osmanlı bunları birkaç sefer tepeledi. Ancak İngilizler 100 yıllık bu fitneyi nihayet iktidar yapıp, devlet sahibi yaptı. Bugünkü Selefilik ve IŞİD fitnesinin temelleri orada atıldı. Bir fitne, bir terör, devlet olursa; etkisi bütün halkın üzerinde olur ve bütün halk teröre teslim edilmiş olur. Küffar da bunu yapmak istiyor.

Osmanlı'yı parçalamak için küffar terör maşasını bol miktarda kullandı. Balkanlar'da Sırp, Bulgar vs. çeteleri, Kafkaslarda ve Doğu Anadolu'da Ermeni çeteleri küffar tarafından desteklendi. (Ermeni terör örgütleri ortaya çıkmadan önce de yüzyıla yakın Ermeni milleti üzerinde çalışma yaptılar.) Arabistan'da olduğu gibi Ermenistan'da da terörle yola çıkan örgütler devlet oldular.

Küffar devletleri yıkmak için her yolu deniyor. Devletleri yıkıyor, sonra fitnelere yol veriyor, devletçilik oyunu oynamalarına izin veriyor, arka planda kendi hükmünü yürütüyor. Yürütemezse de müslümanların bir güç olmalarını engellemiş oluyor.

PKK bugün Suriye'de Amerika başta olmak üzere, İngiltere, İsrail, Rusya, Avrupa bütün küffarın desteği ile devletçik oldu. Biz bu terör devletçliğini yıkamazsak, elebaşlarını etkisiz hale getiremezsek, seçilmiş, belediyeymiş illegal amaçlar için legal siyaseti ve

kurumları kullanmalarına engel olmazsak eninde sonunda bizden vatan toprağı koparmaya çalışacaktır.

Bunlar bilindiğı için terörü destekleyen belediyelere kayyum atanması gibi fikirler icraata geçirilmeye çalışılıyor. Ancak burada da terör zihniyetini tamamen uzaklaştırmaktan değil, hendek kazmak için iş makinesi verenler vs. gibilerden bahsediliyor. Yani oyunu kuralına göre oynayanlara dokunulmuyor. Halbuki kuralların değışmesi, bunların tamamen oyun dışı bırakılması gerekiyor.

Dikkat ederseniz terör örgütü sadece belediyede değil, eğitimde, sivil toplum adı altında birçok şekilde tıpkı FETÖ gibi paralel bir yapılanma kuruyor ve legal kurumları kullanarak elaman devşirmeye, teröre zemin hazırlamaya çalışıyor.

Nasıl ki silah çekenleri ordumuz polisimiz tarumar ediyorsa, paralel her türlü yapılanmanın üzerine aynı kararlılıkla gitmek gerekiyor.

Haçlı küffar Türkiye'den yediğı bütün tokatlara rağmen senelerdir azimle bu terörü destekliyor. Yukarıdaki haberde görülen manzara aslında her şeyi özetliyor.

Küffar azimli, biz de azimliyiz. Daha da azimli olmalıyız.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

KIRIM'DA RUS ZULMÜ YENİDEN BAŞLADI

Şinasi Çapa – Haziran 2016
Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s. 44-45

Kırımlılar bizim öz gardaşlarımız, dindaşlarımızdır. Kültürümüz, dilimiz, dinimiz birdir. Onların her türlü derdi ile dertlenmek vazifemizdir.

Kırım 5. asırdan beri Türk toprağıdır. 1783 yılından itibaren Moskof tarafından işgal edilmiş, Stalin zalimi tarafından topluca sürgüne gönderilmiş, sonra Ukrayna topraklarına dâhil edilmiştir.

Bugün de Putin'in çizmeleri altında inleyen mazlum Türk Yurdu'dur. Kırım Yarımadası Ruslar tarafından gayr-i meşru bir şekilde işgal edilmiş ve sonrasında Rusya'ya ilhak edilmiştir. Kırım Türkleri yeni bir sürgün ve işgal yaşamaya başlamışlardır.

18 Mayıs 1944 yılında Stalin'in emriyle milyonlarca Kırım Türkü **Asya'nın** değişik bölgelerine, **Sibirya steplerine** hayvan vagonlarına doldurularak topluca **sürgüne** gönderilmişlerdi. Bu acıklı sürgün yıllarında **yüz binlerce Kırım Türkü açlık, susuzluk, ilaçsızlık, hastalık, acımasızca süngülenme neticesinde ölmüşler, kalanlar ise emredilen yerlere** götürülmüşlerdi. Binbir meşakkat ve çok yorucu ve yoğun mücadeleler sonrasında **Mustafa Cemiloğlu** gibi kahramanların önderliğinde yeniden **Vatan Kırım Toprakları'na dönüş** başlamıştı. Bu defa yine **Rus zulmü başlamış;** **Kırım** bir oldu-bitti ile **Rusya** tarafından işgal edilmiştir.

Kırım Tatar Milli Meclisi'nin (KTMM) meşru yetkileri **Rusya** tarafından ellerinden alınarak faaliyetleri durdurulmuştur. Oysa bu meclis yasal yollardan kurulmuş, seçilmiş delegeler tarafından teşkil edilmiş meşru bir karar organı olarak yasalar çerçevesinde faaliyetlerini yürütüyordu.

Türkiye, Kırım ve Kırımlılar için elinden geleni yapmaya çalışıyor, ama maalesef istediği neticeleri de elde edemiyor. Son olarak **İslam Teşkilatı Toplantısı'**nda Kırım'a yer verilmesi için çabaları neticesiz kalmıştır. Sonuç bildirisinde **Kırım Türklerinin yer almasını İran, Mısır Rusya'ya olan yakınlıkları sebebiyle engellemişlerdir. Cemiloğlu bunu Rusya'nın engellediğini** söylemektedir.

Ukrayna toprağı iken Rus işgali altında yapılan referandum sonrasında Rusya'nın ilhaki gerçekleşmiş; **Kırım Türleri'nin Sovyetler Birliği** döneminde yaşadıkları sürgünün anılması etkinlikleri yasaklanmıştır. **Rusya Devlet Başkanı Putin, Moskova'da** bir araya getirdiği Kırım temsilcilerine; **"Geleceklerinin Rusya'da olduğu"** fikrini dikte ettirmeye çalışmış, bu yeni esaret isteğı elbette ki Kırım Tatarları tarafından kabul görmemştir.

Kırım Tatar Milli Meclisi (KTMM), Rus yanlısı yönetimin yasağı üzerine, provokatif eylemler olabileceğı gerekçesiyle anma mitinginin yapılmaması kararı almışlardır. Kırım, sıkıntılar çekmeye devam ediyor.

Kırım Tatar Milli Meclisi 26 Haziran 1991 yılında Kırım'ın Akmescit şehrinde yapılan 11. Kırım Tatar Kurultayı'nda alınan kararla kurulmuştur. 33 üyeden oluşan Meclisin 2013 yılına kadar başkanlığını efsane mücadele adamı Mustafa Abdülcemil Kırimoğlu yapmıştır. Şimdi Rusya tarafından Kırım'a girişi yasaklanmıştır. 2013 yılında yapılan seçimde 90850 kişi oy kullanmıştır. KTMM para ve mülk edinme işlemleri Kırım Vakfı üzerinden yapılmaktadır. Kırım'da her şey eskiye dönmeye başlamış, Kırımlıları yine çileli günler beklemektedir.

AGİT Toplantısında konuşan Kırım Türklerinin Milli Lideri aynı zamanda Ukrayna Cumhurbaşkanı'nın Kırım Tatarlarından sorumlu yetkilisi ve Ukrayna milletvekili Mustafa Abdülcemil Kırimoğlu; "Bu güne kadar yaklaşık 35 bin kişi Kırım'ı terk etti, bunlardan 17 bini Kırım Tatarı. Biz onlara vatanlarını bırakmama çağrısı yapıyoruz, ancak tutuklamaların, cinayetlerin, aramaların gerçekleştiğı ortamda bu durdurulamaz bir durum haline geldi. 2015 yılının sonunda 200'ü aşkın arama yapıldığı kaydedildi. Aramaların yüzde 95'i Kırım Tatarlarının evlerinde ve camilerinde yapıldı. Orada (Kırım'da) hiçbir yasa, kanun yok, orda sadece Kırım'ı alıp sıradan bir Rus bölgesi yapma isteğı var. Minsk anlaşmalarının en büyük eksiğı sadece Ukrayna'nın doğu bölgelerine değinip Kırım'ı kenarda bırakmasıdır. Donbas'ı geri aldıktan sonra yaptırımları kaldırırsanız, Kırım'daki çatışma dondurulmuş olur ve yerli halkı olan Kırım Tatarları yok olma tehdidi altında kalacak..."

Kırım Tatar Milli Meclisi Başkanı Refat Çubarov Avrupa Birliği'nin Rusya'ya karşı uyguladığı yaptırımları artırması gerektiğini belirterek şu açıklamayı yapmıştır: "Avusturya, İtalya, Fransa gibi bazı ülkeler tarafından bazı oyunlara başlandı ve

Rusya ile diyaloga gidilmek için yaptırımlar azalsın diye fikirler ortaya atıldı. Bunlar yanlıştır. Çünkü Rusya bunu bekliyor. Rusya Kırım'ı işgal edeli iki sene oldu. İki sene içinde Rus işgalcileri Kırım Tatarları'nı ezmek, parçalamak için hareket ediyorlar. Kırım Tatar Milli Meclisi demokratik bir şekilde seçilmiş ve yasal bir meclistir. Bu meclisin Rusya tarafından kapatılma kararı ve üyelerinin 'terörist' olarak nitelendirilmesi sonrasında meclis üyelerine karşı zorluklar çıkartılmaktadır. Ne derecede baskılar yapacaklarını bilmiyoruz ve korkularımız var. İşgalciler bizim toprağımızı aldılar. Kendilerine mahkemeler kurdular. Bu mahkemeler haklı deyip karar alıyorlar. Uluslararası hukuk ve Birleşmiş Milletler (BM) kararları açısından hepsi adaletsizliktir ve cinayettir. Almanya, AB içinde en önemli ülkelerden birisidir. Rusya'ya karşı yaptırımların devam etmesi, azaltılması veya genişletilmesi konusunda Almanya'nın kararı önemlidir. Rusya'yı zayıflatmak için AB'nin siyasi ve ekonomik yaptırımlar uygulaması önemlidir. Rusya'nın saldırganlığının durdurulması siyasi ve ekonomik baskı yoluyla başarılabilir."

Rusya, durmak şöyle dursun **Batı**'nın destek, himaye ve göz yumması ile çevreye karşı ataklarını sürdürmekte, komşu ülkeleri tehdit etmekte, **NATO**'ya gözdağı vermekte, **Suriye**'ye yardım bahanesi ile daha emin bir şekilde bu ülkede katliamlarını sürdürmekte, **Akdeniz**'e daha rahat bir şekilde yerleşmektedir. **Rusya Suriye**'ye yardım bahanesiyle bu ülkeyi harabeye döndürürken **Baltık ülkelerine** karşı hasmane tavrını artırarak sürdürmektedir. **Ermenistan**'ı silah deposu haline getirip **Azerbaycan**'a karşı silahlı eylemlere başlatıyor, **Kafkasya**'yı yeniden avucunun içine almaya çalışıyor. **İŞİD terörü bahanesiyle Suriye cehenneme** çevriliyor. **Putin Rusyası** eski **Sovyetler**'i inşa etmeye çalışıyor.

Baltık Ülkeleri Letonya, Litvanya, Estonya Rusya'nın tehdidi altında yarınını düşünüyor.

Batı ve NATO da boş durmuyor, Baltık bölgesine ve Doğu Avrupa'ya silah ve asker yığıyor.

Rusya bu arada Kırım'ı silahlandırmaya devam etmektedir. Kırım'ın işgal edilmesinden önce yarımadaya getirilemeyen **modern silahlar ve askeri araçlar** şimdi daha fazla olarak getirilmekte ve **yarımadada Rusya büyük bir askeri güç** oluşturmaktadır. **Seyir füzeleri taşıyan yeni denizaltılar getirilmiştir. Bu seyir füzeleri Ukrayna'nın her tarafını istediği şekilde vurabilecek güç ve kapasiteye sahip. Sahillere füze sistemleri yerleştirilmiş, uçak gemileri ve diğer gemi grupları güçlendirilmiş, Rusya Hava Kuvvetleri Karadeniz Bölgesi'ndeki NATO ülkelerine karşı keşif ve bombalama operasyonları için takviye edilmiştir. Aynı şekilde keşif ve gözlem uçakları; Romanya, Bulgaristan ve Türkiye'nin askerî, ekonomik ve devlet altyapılarından oluşan hedefleri tespit etmek amacıyla keşif uçuşları** gerçekleştirmektedir.

Yani **Rusya, 'Karadeniz benim'** diyor. **NATO** buna mukabil göstermelik tatbikatlarla meşgul oluyor. Kırım'ın işgali ve Kırım Türkleri'nin dramı kimseyi ilgilendirmiyor. Biz Kırım'la kendi öz vatanımız gibi ilgileniyoruz ve ilgilenmeye devam edeceğiz. Nerede Türk varsa, nerede gözyaşı dökten Müslüman varsa, nerede zulme uğrayan insanlar varsa onlarla ilgilenmek bizim imanî ve İslâmî görevimizdir. Kırımlılar bizim öz gardaşlarımız, dindaşlarımızdır. Kültürümüz, dilimiz, dinimiz birdir. Onların her türlü derdi ile dertlenmek vazifemizdir.

Kırım, yine '**Kırım kırım**' kırılıyor.

"PEMBE RENGİ ÇOK SEVİYORUM!"

Canan Büşra Kara – Haziran 2016
Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s.46

Ebu Hüreyre -radiyallahu anh- der ki:

***"Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, kadın elbisesi giyen erkeğe ve erkek elbisesi giyen kadına lânet etti."* (Ebu Dâvud)**

Dört yaşındaki Ali'nin annesi endişe ile eğitime sordu: *"Hocam Ali pembe rengi çok seviyor. Dikkatimi çekti, oyun oynarken sürekli pembe nesnelere yöneliyor ve 'Ben pembe rengi çok seviyorum!' diyor. Bu da beni endişelendiriyor. Sizce bu ileride bir sıkıntı olabilir mi?"*

Eğitmen: "İlk önce böyle duyarlı bir anne olduğunuz için sizi tebrik ediyorum. Bu endişenize dayalı sorunuz sizin; çocuğunuzun gelişimini yakından takip ettiğinizin kanıtıdır. Daha da ötesi çocuğunuzun gelişiminin satır aralarını okumaktır. Zira bazen en önemli mesajlar ince detaylarda yani satır aralarında gizli olabilir. Bu nedenle biz eğitimciler ebeveynlere çocukları ile oyun oynamalarını, oyun kanalı ile çocuklarla iletişime girmelerini ve yine bu kanal ile iletişimde kalmayı tavsiye ederiz. Çünkü oyun bize çok önemli birçok bilgi vermektedir. Böylece bu bilgiler sayesinde birçok sıkıntıyı ağaç yaşken düzeltme fırsatı bulunur.

Söz konusu pembe rengi sevmeye gelince;

Bu yaştaki çocuklar renklerle yeni yeni tanışıyorlar. Bu nedenle de tanıdıkları her yeni bir rengi sürekli anlatmaları, etkinliklerde kullanmaları çok normaldir. Aynı şekilde sevmelerinde de endişe edilecek bir durum yoktur. Normaldir. Fakat bu zaman içerisinde gözlemlemeye devam etmeyi gerektiren bir durumdur. Bu pembe rengin altında başka özlem, istek ve arzular gelişecek mi? Yani pembe renkten öte başka mesajlar içerecek mi diye sürekli takip etmek gerekir. Çünkü bu bir cinsel kimlik sapmasının ilk basamağı olabilir.

Bu yaştaki çocuklar özdeşim çağındadırlar. Yani aynı zamanda cinsel kimlik kazanma yaşındadırlar. Bu yaşta çocuk erkek ve kız davranışlarını, ana ya da babasına özendiği için benimser. Bu, bilinçli öykünmeden çok daha derine inen bir ruhsal olaydır. Çocuk oturduğundan duruşuna, konuşmasından giyinişine değin, ana veya babasının birçok özelliğini bilinçsiz olarak yineler, kendi kişiliği içinde yoğurur. Kız çocukla annesi, erkek çocukla babası arasındaki ilişki ne denli yakın ve olumlu ise özdeşim o denli kolay oluşur. Ve kız ve erkek kimliği sağlıklı bir kök salma yolundadır. Aksi takdirde telafisi olmayan

sorunlar çıkabilir. Bu yaştaki bir yanlış yetişkinlikte bin doğruyu götürür. Bu nedenle Ali ile hep oyun ile iletişimde kalın." dedi ve Ali'nin annesini uğurladı.

Aradan iki saat geçmişti. Yardımcı öğretmen: "*Hocam, dikkatimi çekti. Metin son zamanlarda oyun oynarken sürekli topuklu ayakkabı sevdasında. Bu kelimeyi çok telaffuz eder oldu. Bu durumu bilmek istersiniz diye düşündüm.*" dedi. Eğitimci bu genç ve gelecek vaat eden öğretmeni de tebrik ederek "*Hiç şüphesiz, evet!*" diyerek hiç vakit kaybetmeden Metin'i iki samimi arkadaşını da katarak hikâyeye terapisine aldı.

Hikâyede bir erkek çocuk alış-verişe gider. Her girdiği mağazadan erkek kimliğine uygun kıyafetler seçmesi için öğrencilerden yardım istenir. Hikâyedeki kahraman her mağazadan çıktığında Metin'in seçimleri öğretmeni sürekli hayrete düşürdü. Hikâyenin sonunda Metin'in giydirdiği kahraman aynen şöyle idi; pembe gömlek, kırmızı uzun etek, topuklu ayakkabı ve başında da rengârenk tokalar vardı.

Konuşması ve telaffuzu henüz tam gelişmemiş olan Furkan, Metin'in seçimleri karşısında "*Omaz ole, omaz ole! O kıs deyil*" diye yüksek sesle haykırıyordu. Furkan'a inat Metin bu tercihten vaz geçmiyor, aksine hikâyede böyle bir seçim yapmış olmanın mutluluğunu yaşıyordu ve sadece "*Ama çok güzel!*" diyordu. Tam bu sırada Metin'in aynı zamanda kuzeni olan Mustafa öğretmeni dehşete düşüren bir şey söyledi: "*Öğretmenim biliyor musun Metin'in evde topuklu ayakkabısı var.*" dedi. Metin durumu onayladı "*Evet*" dedi... Odadaki sükûneti öğretmen bozdu. "*Bazen bazı büyükler erkeklere kız kıyafeti kızlara da erkek kıyafeti giydirirler. Size de kız kıyafetleri giydirenler var mı?*" diye sordu. Mustafa "*Benim başıma bir keresinde Rabia halam toka takmıştı, ben de ben kız değilim diye çekip çıkartmıştım.*" dedi. Metin ise mutlu bir yüz ifadesi ile "*Benim kafama da tül takıyor. Topuklu ayakkabı ve eteğimi de giyiyorum*" dedi. Eğitimci "*Sana, tülü başına kim takıyor?*" diye sordu. "*Babam*" dedi.

Eğitimci, bir şeylerin doğru yolda gitmediğini anlamıştı. Ve üzümlere küçük yaşta düşünlere giderken annesi tarafından eline zaman zaman kına ve oje yakılan bazı erkek şarkıcıların ahir ömründeki hallerini hatırladı.

Bu durumun büyük bir tehlike arzettiğini biliyordu. Çünkü bu tehlikeyi Peygamber - sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz haber vermişlerdi:

"Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, kadın elbisesi giyen erkeğe ve erkek elbisesi giyen kadına lânet etti." (Ebu Dâvud)

(Unutulmamalıdır ki, etek nasıl ki bir kadın elbisesi ise pantolon da bir erkek giysisidir.)

Eğitimci çocukların büyüdüklerinde Hazret-i Allah'ın gadab ettiği bu duruma düşmelerinden endişe ederek derhal ebeveynler ile görüşme talebinde bulundu ve şöyle dua etti:

"(Ey Rabb'imiz!) Kendilerine lütuf ve ikramda bulunduğun kimselerin yoluna eriştir. Gadaba uğramış ve sapsmış olanların yoluna değil." (Fatiha: 7)

Amin.

(Devam edecek)

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |